

REPUBLIKA SRBIJA
NARODNA SKUPŠTINA
PRVA SEDNICA
PRVOG REDOVNOG ZASEDANJA
Treći dan rada
20. april 2017. godine

(Sednica je počela u 10.05 časova. Predsedava Maja Gojković, predsednik Narodne skupštine.)

*
*   *

PREDSEDNIK: Poštovane dame i gospodo narodni poslanici, nastavljamo rad Prve sednice Prvog redovnog zasedanja Narodne skupštine Republike Srbije u 2017. godini.

Na osnovu službene evidencije o prisutnosti narodnih poslanika konstatujem da sednici prisustvuje 97 narodnih poslanika.

Radi utvrđivanja broja poslanika prisutnih u sali, molim vas da ubacite svoje identifikacione kartice u poslaničke jedinice elektronskog sistema.

Konstatujem da je primenom elektronskog sistema za glasanje utvrđeno da je u sali prisutno 86 narodnih poslanika koji su se prijavili da su u sali, plus 30 onih koji se nisu prijavili, te time postoje uslovi za rad Narodne skupštine.

(Vojislav Šešelj: Tih trideset se ne računa.)

Ja računam sve vas koje vidim fizički, ali 84 je dovoljno, znači 86.

(Vojislav Šešelj: Nisi „Vidovita Zorka“.)

Ne, ja sam „Kleopatra“.

(Vojislav Šešelj: „Kleopatra“ je bila sa mnom u zatvoru.)

Znači, 89 ovde prijavljenih. Znam, pa ja sam branila.

Da li neko od predsednika, odnosno ovlašćenih predstavnika poslaničkih grupa želi da zatraži obaveštenje ili objašnjenje u skladu sa članom 287. Poslovnika?

Reč ima Aleksandra Jerkov.

ALEKSANDRA JERKOV: Zahvaljujem. Nisam mislila da ću prva dobiti reč.

Uvažena predsednice, kolegice i kolege, moja pitanja upućena su ka nekoliko institucija, organa itd. Kako koje pitanje budem postavljala, govoriću za koga je. Sva se, naravno, tiču izbora koji su održani 2. aprila i onoga što se

nakon izbora dešavalo u Republičkoj izbornoj komisiji, a delom i onoga što smo imali prilike da vidimo u medijima, posebno građani koji su pratili čudnovate događaje koji su se dešavali na sednicama RIK-a i čudnovat način na koji je RIK postupao sa prigovorima koji su dolazili iz izbornih štabova raznih kandidata, ne samo kandidata koga je podržavala Demokratska stranka.

Naime, izborni štab Saše Jankovića, koga je podržala i Demokratska stranka, osim toga što je tokom dana izbora uočio mnoge nepravilnosti u vidu pritisaka na građane, uznemiravanja, pozivanja, pretnji, ucena itd. ... Osim toga što smo već pre izbora predočili da ljudi koji su zaposleni u državnoj upravi ili javnim preduzećima imaju problema i strahuju za očuvanje svojih radnih mesta, s obzirom na to da su pod stalnim pretnjama da će izgubiti posao ukoliko ne budu podržali Aleksandra Vučića, mi smo i na sam dan izbora uočili veliki broj nepravilnosti. Naravno, radi se o kupovini glasova. Predali smo prigovore, podneli krivične prijave. Međutim, kao da nismo bili spremni na ono što će se dešavati nakon zatvaranja biračkih mesta. Tu ste, moram priznati, iznova uspeali da nas iznenadite, iako ste već na prethodnim izborima pokazali da ste spremni na sve. Očigledno je Aleksandru Vučiću jedini cilj bio da ne sme biti drugog kruga, tako da je nakon izbora, nakon predaje biračkog materijala u RIK, došlo do jedne, meni se čini, do sada neviđene krađe glasova, pa s tim u vezi imam nekoliko pitanja.

Naime, nekoliko dana nakon izbora izborni štab Saše Jankovića je, u skladu sa svojim zakonskim mogućnostima, tražio uvid u birački materijal. Prilikom tog uvida, nasumičnim otvaranjem svega 25 vreća sa izbornim materijalom naši kontrolori su ustanovili da se na zapisnicima koji su priloženi uz te vreće nalazi čak 926 glasova više za Aleksandra Vučića nego što se fizički nalazilo u tim vrećama, odnosno da je neko u međuvremenu menjao zapisnike i Aleksandru Vučiću dodavao veći broj glasova nego što je on zaista osvojio.

Nakon što smo to izneli u javnost, Aleksandar Vučić se, pretpostavljam, iz medija informisao o tome i nakon dva dana je, kao odlazeći premijer, dolazeći predsednik, sada u funkciji predsednika RIK-a, zakazao sednicu RIK-a, naredio da se tamo, mimo svih običaja, prebrojavaju glasovi iz samo dve vreće koje su dva dana bile nezaštićene, kada se videlo da su ukradena samo četiri glasa.

Ono što su građani tada imali prilike da vide jeste nešto veoma čudno, na šta se odnosi moje pitanje, a možete i vi, predsednice, da odgovorite. Biračka kutija ima ulaz koji je veličine, recimo, deset centimetara – pretpostavljam da list veličine A4 formata ne može da se ubaci nesavijen u tu kutiju – pa su se nekako pojavili nesavijeni listići na kojima je zaokružen broj šest, glas za Aleksandra Vučića. Molim predsednicu da mi objasni kako se listić A4 može ubaciti u otvor veličine deset centimetara, a da se pritom ne presavije.

Drugo pitanje je za samog premijera, predsednika, predsednika RIK-a, ne znam na kojoj se funkciji nalazi, s obzirom na to da je rekao da bi pre umro nego ukrao jedan glas i da je njegova pobeda čista kao suza – šta ćemo sa

tim što su, evo sada, po njegovim tvrdnjama, četiri glasa ukradena? Da li je to – četiri glasa – samo kraduckanje, kako su neki vaši koalicioni partneri govorili ili se ipak ne radi o pobjedi čistoj kao suza?

PREDSEDNIK: Hvala lepo. Reč ima Vojislav Šešelj.

VOJISLAV ŠEŠELJ: Mislio sam da će mi i danas biti uskraćeno da govorim kao sinoć. Bio sam na redu, međutim, predstavnik naprednjačke stranke me je istisnuo i ostavio me bez prava da govorim.

(Ljubiša Stojmirović dobacuje.)

Ti što pišeš Tomislavu Nikoliću doktorsku disertaciju sada malo ohani, nije mu to toliko neophodno.

Postavljam pitanje Vladi Srbije i premijeru Vučiću – zašto još uvek nije donesen zakon kojim bi se potvrdio sporazum, zašto još nije ni sklopljen sporazum kojim bi se Srpsko-ruskom humanitarnom centru u Nišu dale identične privilegije kakve su po IPAP sporazumu dobili pripadnici NATO-a?

NATO je prošle godine Zakonom o ratifikaciji IPAP sporazuma dobio slobodu kretanja, imunitet za sve pripadnike NATO-a, diplomatske privilegije prema Bečkoj konvenciji, čak su ugovorene razmene poverljivih informacija i opreme. Očekujem da vam NATO u sklopu tog IPAP sporazuma sad da i poverljive informacije šta vam sprema narednih meseci, na koji način će vas uterivati u red, na koji način će vas učiti pameti i na koji način će vas terati da mu služite verno i odlučno, kako je to izgledalo kad ste došli na vlast 2012. godine. Sa NATO-om nema igre.

Umesto da i Srpsko-ruskom centru, humanitarnom centru u Nišu, date isti status, već pet godina vi ruske zvanične predstavnike zamajavate i ne odobravate taj status. Na vas se sa zapada vrši pritisak, ne samo da zavedete sankcije Rusiji, tome još pomalo odolevate, nego i da ne dodelite diplomatske privilegije koje sam nabrojao predstavnicima Srpsko-ruskog humanitarnog centra. NATO je ovde da nam uništi državu, da nas cepa, da nas deli, da vrši subverzivne delatnosti, uključujući i krajnju голу vojnu okupaciju, koja je takođe u igri. S druge strane, Rusi su ovde da pomažu u nevolji, kod teških stradanja, klimatskih nepogoda, požara, zemljotresa i svega ostalog.

Da li je to principijelna politika? To nije više ni politika sedenja na dve stolice; s jedne strane sedite na jednoj stolici, a s druge strane, kako se ono zove Majo?, tronožac, znaš ono kad su tebe odvalili od tronošca pa ostali na dve noge da sede. E, tako vam izgleda ova vaša „uravnotežena“ politika.

Zahtevam da se što pre reguliše diplomatski status svih pripadnika Srpsko-ruskog humanitarnog centra u Nišu.

Pet minuta? Još minut? E, to poklanjam; opet će neki naprednjak imati nešto važno i pametno da kaže, pa eto mu i taj minut.

PREDSEDNIK: Hvala.

Reč ima narodni poslanik Miroslav Aleksić.

MIROSLAV ALEKSIĆ: Zahvaljujem, predsedavajuća.

Poštovane kolege poslanici, evo, u nedelju, za tri dana od danas, navršava se punih godinu dana otkako se desio slučaj rušenja objekata u centru Beograda. Postavljam pitanje ministru unutrašnjih poslova Nebojši Stefanoviću, premijeru Aleksandru Vučiću i Višem tužilaštvu – dokle se posle godinu dana stiglo sa utvrđivanjem ko je odgovoran za rušenje objekata u centru Beograda? To je presedan u uređenim društvima, da se pod okriljem noći građevinskim mašinama i bagerima nekim građanima Republike Srbije poruše kuće, poslovni objekti koji su bili u njihovom vlasništvu.

Dakle, godinu dana smo slušali najave, različita obećanja premijera da su za to odgovorni neki „kompletni idioti“, da su to ljudi iz vrha beogradske vlasti. Sada, kao epilog i prvu presudu imamo presudu Osnovnog suda u Beogradu, u kojoj je rečeno da je u rušenju učestvovalo preduzeće „Milenijum tim“.

To zapravo nije dovoljno, potrebno je naći ko je nalogodavac, ko je naložio da to ili bilo koje drugo preduzeće ili bilo koji pojedinac učini takvo delo, jer u tom periodu je suspendovana država Srbija na jednom delu teritorije. Policija nije reagovala na pozive građana koji su se žalili, ljudi su vezivani, ustavna prava su najgrublje ugrožena svim građanima koji su u tom trenutku bili u objektima ili pored objekata, koji su vezivani i sklanjani dalje od svojih objekata da bi se ti objekti porušili, a ta teritorija dala nekim investitorima, ne znamo kojim, pominju se Arapi ali i neki drugi, da tu naprave stambeno-poslovni objekat.

Drugo pitanje takođe upućujem ministru Nebojši Stefanoviću, a vezano je, između ostalog, za današnju i jučerašnju tačku dnevnog reda, ratifikaciju sporazuma o bezbednosti sa drugim državama. To je slučaj pokušaja atentata, kako smo čuli, na premijera Aleksandra Vučića u Jajincima. To je događaj koji je burno najavljen, događaj o kome su govorili i sam ministar Stefanović i premijer Aleksandar Vučić, da je u blizini kuće premijera pronađena određena količina municije i naoružanja, i to, citiram: raketni bacač M-80, poznat kao „zolja“, sto komada oružja, municije kalibra 7,62, četiri ručne bombe, četiri ili pet metaka itd.

Ministar Aleksandar Vulin je tad izjavio: „Jedno je sigurno, jednog Vučića su hteli da ubiju, da li Andreja ili Aleksandra, ali jednog su hteli da ubiju. Ne verujem u slučajnost da se 97 ubica nađe na prostoru gde se nađe 'zolja', granate, municija i sve to nađe na najidealnijem mogućem mestu, gde ljudi prolaze i gde ne mogu da se odbrane.“

Dakle, postavljam pitanje nadležnim institucijama, ministru unutrašnjih poslova, tužilaštvu – dokle se stiglo sa istragom za pokušaj atentata, kako je ovde rečeno, na nekog od braće Vučić?

Treće pitanje postavljam ministru kulture, a vezano je za primenu zakona o finansiranju medija, odnosno novog seta medijskih zakona. Već dve i po godine je taj zakon u primeni. Kako se on sprovodi i kako Ministarstvo sprovodi kontrolu nad njegovom primenom s obzirom na to da su ciljevi seta

medijskih zakona koje je ovaj parlament usvojio povlačenje države iz medija, da se finansiranje sprovodi transparentno, da mediji budu nezavisni itd.?

Taj set medijskih zakona je potpuno obesmišljen. To smo mogli videti upravo u ovoj predsedničkoj kampanji, gde je bilo svega osim objektivnog, analitičkog i nepristrasnog informisanja građana.

Što se tiče finansiranja lokalnih medija, svakog dana se krši jedno od osnovnih načela Zakona o javnom informisanju, a to je zaštita medijskog pluralizma i zabrana monopola u oblasti informisanja. Na primer, konkretno u opštini Trstenik, od 11.000.000 koliko je opredeljeno za medije i osamnaest projekata koji su pristigli na konkurs, sredstva je dobila jedna televizija (iznos od 10.300.000) i jedan projekat (400 i nešto hiljada), a ostali su odbačeni jer ne predstavljaju projekte od interesa za građane opštine Trstenik.

Dakle, svi oni mediji koji u ovoj državi rade svoj posao profesionalno, oni se targetiraju, slike novinara se pokazuju u TV emisijama, a premijer Vučić televizije poput N1, na koje nema uticaja, na njihovu uređivačku politiku, zove američkom televizijom ili nekakvom drugom.

Pitam ministra kako se stara o primeni Zakona o medijima.

PREDSEDNIK: Hvala.

Reč ima narodni poslanik Đorđe Vukadinović.

ĐORĐE VUKADINOVIĆ: Hvala. Imam nekoliko pitanja i jedan savet, odnosno apel.

Prvo pitanje odnosi se na premijera i direktora Kancelarije...

PREDSEDNIK: Izvinjavam se, poslaniče, nemate ovlašćenje da postavljate pitanje.

ĐORĐE VUKADINOVIĆ: Ispred poslaničke grupe, ne vidim kakav je...

PREDSEDNIK: Da, ali, kao što znate pošto ste poslanik godinu dana, morate imati ovlašćenje ako niste predsednik ili zamenik. Nemate ovlašćenje, izvinjavam vam se.

Reč ima narodni poslanik Boško Obradović. Izvolite.

BOŠKO OBRADOVIĆ: Poštovane kolege narodni poslanici i poštovani građani Srbije, pomaže Bog svima.

Moja obaveza danas je da postavim četiri pitanja koja veoma uznemiravaju javnost u Srbiji. Predstavnici Vlade Republike Srbije bi morali u hitnom roku da na njih odgovore.

Prvo pitanje je za ministra prosvete gospodina Šarčevića, koji je ozbiljno uznemirio sve porodične ljude u Srbiji najnovijim obrazovnim paketom koji je poslat školama u Srbiji sa ciljem da se u našim vrtićima i školama populariše homoseksualizam, seksualno nasilje i sve drugo što se nameće našoj deci bez pitanja roditelja.

Dakle, pitanja su jednostavna: ko je izradio ovaj obrazovni paket? Ko je iz Ministarstva poslao ovo školama usred školske godine? Ko je radio pilot-projekte u našim vrtićima i školama, bez saglasnosti roditelja, sa našom

decom? Da li je ovo urađeno sa saglasnošću ministra ili, što bi bilo još gore, bez saglasnosti ministra, pošto je ministar ovih dana povukao ove obrazovne pakete i jasno rekao da su oni protiv naše kulture i tradicije, što Dveri i čitava porodična javnost Srbije govore već nedeljama unazad?

Interesuje nas i šta su stručne kvalifikacije doktorke Ljiljane Bogavac i Dušice Popadić, autorki ovih seks-obrazovnih paketa, i ko će da odgovara za ovo seksualno nasilje nad našom decom i nad roditeljima.

Šta, dakle, vi, gospodo iz vlasti, pilotirate, projektujete i eksperimentišete sa našom decom i roditeljima? Zapravo, vi ste Soroš u Srbiji. Ako tražite Soroša na protestima, naći ćete ga u vašem Ministarstvu prosvete, koje izrađuje ovakve obrazovne pakete bez pitanja roditelja. Od 2000. godine do danas Soroš je u Ministarstvu prosvete, pa i u vašoj vladi.

Drugo pitanje tiče se daljeg nastavka otvaranja afere „Dveriliks“ i otkrivanja istine o političkoj mafiji koja vlada Srbijom. Naime, pitanja za ministarku Nelu Kuburović – da li je završena istraga o privatizaciji šabačke „Save“ koju je privatizovao „Luki komerc“ iz Pećinaca, firma Milorada Pantića, funkcionera Srpske napredne stranke? Kako je Pantić kupio firmu za dvadeset miliona dinara kada je njena vrednost procenjena na 1,3 miliona evra? Koliko je radnika otpušteno nakon privatizacije „Save“? Da li je istina da je kapital iz „Save“ prebacivan u „Luki komerc“ na osnovu fiktivnih dugovanja?

Da li je Milorad Pantić bio bliski saradnik neke druge stranke ranije, a danas je visoki funkcioner Srpske napredne stranke? Da li je 8. januara 2015. godine Milorad Pantić uhapšen zbog ilegalne preprodaje 1.338 tona duvana, odnosno pribavljanja protivpravne koristi od preko 490.000.000 dinara i štete za budžet Srbije u iznosu od 139.000.000 dinara? Dokle je stigla ova istraga i zašto je Pantić, visoki funkcioner SNS, i dalje na slobodi i upravlja Srpskom naprednom strankom u Pećincima?

Pitanje za ministra Aleksandra Vulina – ko je dao nalog Centru za socijalni rad u opštini Pećinci da se prekine ugovor o radu sa gerontodomaćicom Draganom Milićević samo deset dana nakon što je u svoj porodični dom u Pećincima primila jednog opozicionog predsedničkog kandidata? Da li je taj otkaz uručen pod izgovorom da nema sredstava u budžetu opštine Pećinci za njen angažman, iako se samo par meseci ranije ista opština hvalila da su obezbeđena sredstva za 2017. godinu i da su prezadovoljni angažmanom Dragane Milićević, koja je za 23.000 dinara mesečno obilazila, starala se o 65 starih i nemoćnih lica u opsegu od 40 km na teritoriji opštine Pećinci? Zahtevamo istragu o ovom slučaju jer sumnjamo na diskriminaciju, institucionalno nasilje i politički progon političkih neistomišljenika. Tražimo hitnu intervenciju ministra Vulina.

Četvrto pitanje za istog ministra i predsednika Vlade Republike Srbije: da li smo došli u situaciju da se, kao u opštini Aleksandrovac, usvajaju tzv. lokalni akcioni planovi za unapređenje položaja migranata u periodu od 2017. do 2021. godine? Ko u ovoj državi ima ideju da naseli migrante širom Srbije? Ko donosi lokalne akcione planove kako će obezbediti finansije iz

lokalnih budžeta za podršku migrantima? Zašto se bune ljudi u Šidu? Kakva je situacija u šatorskim naseljima kod Autobuske stanice u Beogradu? Da li je normalno da Srbija postane najveći azilantski centar u Evropi nakon vaših ugovora o readmisiji sa Evropskom unijom, gde će svi oni koje Evropska unija ne bude želela da primi završiti u Srbiji, a mi finansirati i obezbediti naseljavanje migranata u sopstvenoj zemlji? To ne smemo dozvoliti, Dveri su apsolutno protiv toga.

PREDSIEDNIK: Reč ima narodni poslanik Enis Imamović.

ENIS IMAMOVIĆ: Hvala. Moje pitanje za danas upućujem ministru policije, a tiče se vanrednog stanja koje se u Novom Pazaru mimo svih procedura uvodi tokom odigravanja svake fudbalske utakmice. To vanredno stanje se najpre stvara preko policije, tj. naoružanih specijalnih policijskih snaga koje pod punom borbenom opremom blokiraju čitav grad u vreme održavanja fudbalskih utakmica, ograničavajući tako slobodu kretanja svih građana Novog Pazara, ograničavajući nesmetano funkcionisanje grada, škola, pa čak i Doma zdravlja, koji je skoro uvek blokirana kada se odigrava fudbalska utakmica. Zbog toga pitam ministra policije – kome je cilj da takvo stanje u Novom Pazaru postane stalno, redovno i normalno?

Vanredno stanje u Novom Pazaru kreira se i preko tzv. organizovanih navijačkih grupa, koje se ciljano dovode u Novi Pazar da otvoreno prete Bošnjacima i svim građanima Sandžaka, da provociraju, da prete kako će od Novog Pazara da prave novi Vukovar a od Sjenice novu Srebrenicu. Nažalost, sve institucije i mediji u Srbiji okreću glavu na drugu stranu, okreću glavu i pred veličanjem ratnih zločinaca koje se gotovo redovno sprovodi na stadionu u Novom Pazaru. Sve se to radi pod zaštitom policije i uz prećutnu saglasnost institucija, u prvom redu pravosuđa, pa, kao što rekoh, i medija.

Tako je bilo i prošlog četvrtka, kada se odigravala utakmica između Novog Pazara i Partizana. Opet su ulice bile blokirane, opet je grad bio paralizovan, škole u blizini stadiona zatvorene, blokirani prilazi Domu zdravlja, a građanima Novog Pazara je uskraćeno osnovno ustavno pravo, pravo na slobodu kretanja. Duž magistralnog puta bile su raspoređene naoružane policijske jedinice koje su obezbeđivale prolaz tzv. navijačima, koji su staklenim flašama gađali kuće i prolaznike koji tu žive i prolaze. Među njima je bilo i majki sa decom.

Šta je policija tu uradila? Da li je uhapsila ijednog od tih divljaka? Da li je privela, saslušala i evidentirala nekog od tih izgreznika? Policija ne samo da je štitila te divljake, nego je, da zlo bude veće, brutalno napala, pretukla i privela ljude koji su izašli ispred svojih kuća da rade posao koji je bio zadatak policije – da štite svoje kuće, svoj imetak i svoje porodice.

Već godinama unazad pitamo šta je uloga tolikog nesrazmernog broja policajaca na ulicama Novog Pazara u vreme odigravanja fudbalskih utakmica. Da li je njihov cilj da spreče incident ili da izazovu incidente omogućavajući tzv. navijačima da nesmetano terorišu Bošnjake, ali i sve građane Novog Pazara?

Da li je protiv ovih policajaca, koji su evidentno prekršili svoja ovlašćenja i nadležnosti, pokrenut postupak? Kada će biti završen? Izuzetno je važno da javnost sazna ove stvari.

Na kraju želim da iskoristim priliku i skrenem pažnju na odluku Skupštine grada Novog Pazara u kojoj se, između ostalog, ističe da svako ograničavanje slobode kretanja građana, izmene režima saobraćaja i druge promene koje nastaju kao posledica organizacije određenih događaja, u prvom redu događaja visokog rizika, moraju prethodno biti dogovorene sa lokalnom samoupravom, a građani na vreme informisani. Pozivam sve institucije, u prvom redu MUP, da poštuju ovu odluku legitimnih predstavnika građana Novog Pazara. Hvala.

PREDSEDNIK: Da li se još neko javlja da postavi pitanje?

Reč ima narodni poslanik Marijan Rističević.

MARIJAN RISTIČEVIĆ: Dame i gospodo narodni poslanici, ja bih da krenem redom. Prvo pitanje je za tužilaštvo i za MUP – šta su preduzeli ili će preduzeti povodom zauzimanja zgrade opštine Pećinci 28. marta ove godine, kada je grupa koja sebe naziva Dveri nasilno zauzela opštinu Pećinci? Pritom je od portira, osobe sa invaliditetom, tražila da se klanja pred narodnim poslanicima.

Ta je grupa, praćena odbornicima iz Čačka, kao što se da videti na fotografiji, maltretirala, njih pedeset, sekretaricu skupštine opštine, koja je završila u Hitnoj. Dakle, to je nasilničko ponašanje u grupi. Narušeno je spokojstvo. Zauzeta je zgrada opštine. Odbili su da napuste zgradu posle radnog vremena, u 15.30 časova, i ostali tamo do 16 časova. Moje pitanje za tužilaštvo i za policiju je – šta su preduzeli po tom pitanju?

Drugo pitanje je zbog širenja verske netrpeljivosti, a ja bih rekao i verske mržnje. Predsednik Nezavisnog društva novinara Vojvodine je u medijima i na društvenim mrežama, pred Veliki petak, objavio: „Srećan veliki patak svima koji slave“. Dakle, nekima je smešno, ali meni nije. Nedim Sejdinović, vođa Nezavisnog društva novinara Vojvodine i, po meni, jedan od organizatora protesta u Novom Sadu. Radi se o grupi koja je svojevremeno Isusa Hrista prikazala kao geja; dakle, radi se o osobama koje permanentno vređaju verska osećanja vernika. S tim u vezi postavljam pitanje – šta će se povodom izazivanja verske mržnje preduzeti povodom ovoga?

Sledeće pitanje je povodom sponzorisanog statusa na Tviteru koji glasi: „Vučiću, Vučićeviću, Rističeviću, Mitroviću, jeste li već izabrali bandere sa kojih želite da visite?“ To je 9.996 puta objavljeno na Tviteru. Šta će policija i tužilaštvo preduzeti povodom ovih nečuvenih pretnji? S tim u vezi, sa profila „Student BG“: „Bandere su spremne. Kako provodite poslednje dane, ološu?“ Dakle, direktne pretnje, 1.660 puta objavljeno. Takođe, s tim u vezi, šta ćete preduzeti, „Student BG“: „Srbiji će krenuti kada Vučića udavimo Vučićevićevim crevima“?

Jasna pitanja – šta će policija i tužilaštvo učiniti povodom ovoga?

Sledeće pitanje upućeno je Administrativnom odboru, Visokom savetu sudstva i Ministarstvu pravde – šta će preduzeti povodom političkog procesa koji vodi sudija Prvog osnovnog suda Vuk Rabrenović protiv mene, na osnovu privatne tužbe, politički proces? Znači, to je diktatura, kad manjina vodi politički proces preko svog sudije protiv pripadnika većine zbog iznetog mišljenja na sednici Narodne skupštine.

Da vas podsetim, član 103. Ustava glasi – narodni poslanik ne može biti pozvan na krivičnu ili drugu odgovornost za izneto mišljenje, pismeno ili usmeno, prilikom vršenja svoje funkcije. Sudija Prvog osnovnog suda je rekao da on misli, a imam i svedoke, drugačije od onog što piše u Ustavu i povodom toga je poveo politički proces u izbornoj kampanji protiv pripadnika većine. Toliko o diktaturi o kojoj se priča. Ja smatram da se ovde radi o diktaturi manjine nad većinom. Hvala.

PREDSEDNIK: Zahvaljujem. Reč ima Saša Radulović.

Izvolite.

SAŠA RADULOVIĆ: Prvo pitanje ide predsednici Skupštine. Danas govorimo po članu 287. U tom članu poslednji stav kaže da su lica kojima postavimo pitanje, odnosno tražimo obaveštenja, dužna da traženo obaveštenje, odnosno objašnjenje dostave poslanicima u pisanom obliku u roku od 15 dana. Znači, ovo je institut postavljanja pitanja, odnosno traženja obaveštenja od strane poslanika i dužnost je da se to desi u roku od 15 dana od kada je postavljeno pitanje.

Ovde imam sedamnaest pitanja koja su poslanici pokreta Dosta je bilo postavili predsedniku Vlade Aleksandru Vučiću i devet pitanja koja smo postavili predsednici Skupštine. Ovo su pitanja koja su izgovorena sa govornice Narodne skupštine, koja je stručna služba sastavila i dostavila predsednici Skupštine i predsedniku Vlade. Na ova pitanja nismo dobili odgovor, nijedan odgovor od strane predsednika Vlade i nijedan pisani odgovor od strane predsednice Skupštine.

Da ponovim, član 287. kaže da su lica dužna da traženo obaveštenje u pisanom obliku dostave narodnom poslaniku u roku od 15 dana. Znači, ne usmeni odgovor, nego odgovori u pisanom obliku. Pitanje za predsednicu Narodne skupštine je – zbog čega krši Poslovnik i zašto sama ne odgovara na pitanja koja su joj postavljena? Takođe, pitanje je i zašto ne sankcioniše predsednika Vlade, koji ignoriše pitanja poslanika u Skupštini i ne odgovara na njih.

Ovo nepoštovanje pravila, ignorisanje zakona, procedura i svih pravila u stvari i vodi na ulicu ove mlade ljude, koji traže poštovanje pravila, vladavinu prava. Vaše je pravo da odgovorite kako vi mislite da treba, ali nemate pravo da ignorišete zahteve poslanika, nemate pravo da ignorišete zakone.

Sledeće pitanje ide predsedniku Republičke izborne komisije. Predsednički izbori su održani 2. aprila, a osamnaest dana kasnije mi nemamo ni preliminarne rezultate po biračkim mestima sa tih izbora, tako da drugi

predsednički kandidati, kao i građani Republike Srbije, ne mogu da vide koji su zvanični preliminarni rezultati izbora na njihovom biračkom mestu. Drugi kandidati su onemogućeni da uporede te rezultate sa kojima radi RIK sa rezultatima koje oni imaju od njihovih kontrolora na biračkim mestima, tako da ne možemo ni da uradimo analizu izbornog rezultata. Zašto se ovo dešava? Pitanje za predsednika RIK-a je – zašto kriju rezultate izbora?

Mi smo tražili od RIK-a pismeno da nam dostave rezultate izbora. Međutim, ti rezultati nisu dostavljeni, vladajuća većina u RIK-u jednostavno ignoriše ove zahteve i odbija ovaj predlog da se dostave rezultati izbora po biračkim mestima. Ovo može samo da znači da RIK nešto krije od građana i od ostalih učesnika u izbornom procesu.

Drugo pitanje za predsednika RIK-a. Pokret „Dosta je bilo“ je uvidom u izborni materijal nakon održanih izbora u Sjenici i Novom Pazaru pronašao dvadeset lica, imenom i prezimenom, za koja u biračkim spiskovima piše da su glasala, a u to vreme uopšte nisu bila u Srbiji, nego na putu van zemlje. Očigledno je da se neko drugi umesto njih potpisao i ispalo je kao da su glasali, njih dvadeset. RIK ništa nije uradio po tom pitanju. Još gore od toga, sprečava nas da izvršimo uvid u taj birački materijal. Pošto je imperativ da ne bude nikakve sumnje u izborni rezultat, nejasno je zbog čega RIK krije ove podatke i zbog čega ne reaguje po jasnim informacijama koje smo im dostavili.

Zatim, zašto je odbijen predlog pokreta „Dosta je bilo“ da se svim građanima omogući da preko interneta mogu da vide da li je upisano da su glasali? Time bi se sprečile ove zloupotrebe i, u stvari, mehanizam krađe za koji se sumnja da se desio na ovim izborima. Očekujemo pisani odgovor i predsednice Skupštine i predsednika Republičke izborne komisije. Hvala.

PRESEDAVAJUĆI (Veroljub Arsić): Zahvaljujem, dobićete odgovor.

Reč ima narodni poslanik Marko Atlagić. Izvolite.

MARKO ATLAGIĆ: Postavljam pitanje Ministarstvu pravde.

Valjda već od danas bivši Zaštitnik građana, Saša Janković, u poslednje dve godine kontinuirano je kršio Zakon o Zaštitniku građana Republike Srbije tako što je analizirao političku situaciju u Srbiji i davao političke izjave, iako u članu 10a Zakona o Zaštitniku građana Republike Srbije stoji, citiram: „Zaštitnik građana ne može davati izjave političke prirode“, završen citat.

Janković je u više navrata krajnje tendenciozno i neargumentovano kritikovao Vladu Republike Srbije i njenog predsednika Aleksandra Vučića. Tako je 31. jula 2016. godine otvoreno napao Aleksandra Vučića zato što, citiram, „do tada nije formirao Vladu Republike Srbije“, iako zakonski rok za njeno formiranje nije bio istekao, ostalo je bilo još mesec dana.

Isto tako, Janković je bez ikakvog razloga protivzakonito napao Vladu Republike Srbije u intervjuu koji je dao 9. decembra 2016. godine, iako dobro zna da on zakonski nije ovlašćen da kontroliše rad Skupštine, predsednika

Republike, Vlade, Ustavnog suda i Javnog tužilaštva. Čak ga je zbog toga javno ukorio i njegov stranački DS kolega Nebojša Krstić, koji je rekao, citiram: „Nije dobro da Saša Janković, koji kontroliše rad državnih organa, sam ne poštuje i krši zakon“.

Janković se kandidovao za predsednika Republike Srbije. Kandidat za predsednika države, pored ostalih, mora da poseduje izuzetne moralne vrednosti, kao što su istinoljubivost, pravdoljubivost, sabornost, marljivost i snažan osećaj ljubavi prema otadžbini, kao što to ima Aleksandar Vučić. Svi znamo da Saša Janković nema takve kvalitete, pogotovo ako se ima na umu afera „Pištolj“ u kojoj je Predrag Gojković navodno izvršio samoubistvo.

S tim u vezi, postavljam sledeća pitanja: da li je tačno da je policija 1993. godine utvrdila da je Janković imao pištolj bez dozvole? Da li je tačno da je tim pištoljem 1993. godine počinjeno samoubistvo u Jankovićevom stanu na Novom Beogradu? Da li je Saša Janković ikada odgovarao zbog nelegalnog držanja oružja? Da li je tačno da na rukama pokojnog Gojkovića nisu nađeni tragovi baruta, što znači da nije bilo samoubistva? Da li je tačno da je parafinskim rukavicama utvrđeno da na rukama Saše Mišića i Đorđa Grubačića nisu nađeni tragovi baruta? Da li je tačno da je Saša Janković imao tragove baruta na rukama?

Zašto je Saša Janković na saslušanju 1993. godine rekao da nije ušao u sobu u kojoj je mrtav ležao Gojković, a 20. aprila 2015. godine je tvrdio da ga je mrtvog mazio po glavi? Zašto je Saša Janković pištolj držao nelegalno i nebezbedno? Da li je tačno da je otac Jankovića na dan samoubistva iz Loznice u Beograd doneo oružni list koji je izdan samo dan pre samoubistva? Pazite dobro, da li je tačno da je jedan od trojice iz stana Jankovića koji su bili prisutni prilikom ubistva Predraga Gojkovića kasnije sudelovao kod ubistva Željka Ražnatovića Arkana? Šta nam to govori, dame i gospodo? Kada je Saša Janković govorio istinu, pre deset godina kada je izjavio da mu je Gojković bio najbolji prijatelj ili krajem aprila 2015. godine kada je izjavio da nisu bili bliski?

Sve nam to govori da je Janković veoma opasan čovek. Bivši režim ga je postavio na funkciju Zaštitnika građana uslovljavajući ga, po meni, time da ne ukazuje na njihove lopovluke i kriminal, a da oni ne postavljaju pitanje njegove odgovornosti u aferi „Pištolj“. Zato vas ne treba čuditi što je Janković slagao da je Aleksandar Vučić ukrao 319.000 glasova na predsedničkim izborima, jer tvrdnja dolazi od čoveka koji laže, a onaj koji laže, taj i krade i ubija, kaže se u jednoj premisi u udžbeniku logike iz srednje škole.

Hvala građanima Republike Srbije što su svojim glasom za Aleksandra Vučića onemogućili da Saša Janković, jedan osumnjičeni ubica, dođe na čelo predsednika države.

Apelujem na sve predsedničke kandidate da pokažu minimum civilizacijske kulture i demokratske odgovornosti i čestitaju Aleksandru Vučiću na pobedi, jer da je neko od njih pobedio, Aleksandar Vučić bi bio prvi koji bi im

čestitao – zbog sebe, zbog građana Srbije, zbog otadžbine, koju voli iznad svega. Hvala.

PRESEDAVAJUĆI: Da li još neko od predsednika, odnosno ovlašćenih predstavnika poslaničkih grupa želi da zatraži obaveštenje i objašnjenje u skladu sa članom 287. Poslovnika? (Ne.)

Pošto se više niko od predsednika, odnosno ovlašćenih predstavnika poslaničkih grupa ne javlja za reč, nastavljamo sa radom.

Obaveštavam vas da su sprečeni da sednici prisustvuju sledeći narodni poslanici: Jasmina Karanac, Branimir Jovanović, Milena Bićanin i Ivan Kostić.

Prelazimo na tačke 1–12. dnevnog reda:

– PREDLOG ZAKONA O POTVRĐIVANJU KONVENCIJE O EVROPSKOM ŠUMARSKOM INSTITUTU,

– PREDLOG ZAKONA O POTVRĐIVANJU PROTOKOLA O ELIMINACIJI NEZAKONITE TRGOVINE DUVANSKIM PROIZVODIMA,

– PREDLOG ZAKONA O POTVRĐIVANJU DOHA AMANDMANA NA KJOTO PROTOKOL UZ OKVIRNU KONVENCIJU UJEDINJENIH NACIJA O PROMENI KLIME,

– PREDLOG ZAKONA O POTVRĐIVANJU SPORAZUMA O UČEŠĆU U SREDNJOEVROPSKOM PROGRAMU UNIVERZITETSKE RAZMENE (*CEEPUS III*),

– PREDLOG ZAKONA O POTVRĐIVANJU SPORAZUMA IZMEĐU VLADE REPUBLIKE SRBIJE I OSTALIH ČLANICA INICIJATIVE ZA REFORMU OBRAZOVANJA U JUGOISTOČNOJ EVROPI O SEDIŠTU SEKRETARIJATA INICIJATIVE ZA REFORMU OBRAZOVANJA U JUGOISTOČNOJ EVROPI,

– PREDLOG ZAKONA O POTVRĐIVANJU SPORAZUMA IZMEĐU VLADE REPUBLIKE SRBIJE I VLADE REPUBLIKE POLJSKE O SARADNJI U BORBI PROTIV ORGANIZOVANOG I DRUGIH VIDOVA KRIMINALA,

– PREDLOG ZAKONA O POTVRĐIVANJU SPORAZUMA IZMEĐU VLADE REPUBLIKE SRBIJE I VLADE SAVEZNE REPUBLIKE NEMAČKE O SARADNJI U OBLASTI BEZBEDNOSTI,

– PREDLOG ZAKONA O POTVRĐIVANJU SPORAZUMA IZMEĐU VLADE REPUBLIKE SRBIJE I VLADE REPUBLIKE BUGARSKE O IZMENI SPORAZUMA IZMEĐU VLADE REPUBLIKE SRBIJE I VLADE REPUBLIKE BUGARSKE O POLICIJSKOJ SARADNJI,

– PREDLOG ZAKONA O POTVRĐIVANJU SPORAZUMA IZMEĐU VLADE REPUBLIKE SRBIJE I VLADE REPUBLIKE ČEŠKE O SARADNJI U OBLASTI KULTURE, OBRAZOVANJA, NAUKE, OMLADINE I SPORTA,

– PREDLOG ZAKONA O POTVRĐIVANJU SPORAZUMA IZMEĐU VLADE REPUBLIKE SRBIJE I VLADE MAĐARSKE O PLOVIDBI REKOM TISOM,

– PREDLOG ZAKONA O POTVRĐIVANJU SPORAZUMA IZMEĐU VLADE REPUBLIKE SRBIJE I VLADE DRŽAVE KATAR O UZAJAMNOM PODSTICANJU I ZAŠTITI ULAGANJA

– PREDLOG ZAKONA O POTVRĐIVANJU SPORAZUMA IZMEĐU REPUBLIKE SRBIJE I RUMUNIJE O SOCIJALNOJ SIGURNOSTI (zajednički načelni i jedinstveni pretres – nastavak).

Da li još neko od predsednika ili ovlašćenih predstavnika poslaničkih grupa želi reč?

Reč ima narodni poslanik Milorad Mijatović. Izvolite.

MILORAD MIJATOVIĆ: Hvala, predsedavajući. Poštovani ministre – vidim da ste jedini, ali biće govora i o zaštiti čovekove okoline, baš mi je drago što ste ovde – poštovani narodni poslanici, želeo bih da govorim o tačkama dnevnog reda koje imamo danas. Sednica izgleda kao tehnička sednica; radi se o sporazumima, radi se o protokolima, radi se o nekim ugovorima. Međutim, kada vidimo teme koje sporazumi imaju, kada vidimo da se tu govori o zaštiti čovekove okoline, o obrazovanju, socijalnoj sigurnosti, plovnosti reka, to su pitanja koja su vrlo značajna za građane Srbije. Upravo zbog toga mislim da treba posvetiti pažnju ovim pitanjima i treba razgovarati o tome.

Radi se o međudržavnim sporazumima. Za nas je to veoma bitno, veoma važno. To znači da Srbija nije zatvorena zemlja. Srbija je zemlja koja je otvorena, spremna da prihvati sve dobre ideje, sve ono što je dobro iz sveta a, isto tako, da tom svetu ponudi ono što ima. Ovo govorim zbog toga što ću veliku pažnju posvetiti zaštiti čovekove okoline. Smatram da kod nas u Skupštini nema mnogo govora o zaštiti čovekove okoline. Kada to kažemo, obično govorimo o jednoj činjenici – da bismo zaštitili našu okolinu treba previše sredstava, često se barata sumom od deset milijardi evra, što je za ovu zemlju zaista veoma velika suma. Međutim, ako govorimo o sredstvima, ako govorimo o tome kako menjati stvari u zemlji, onda prihvatam jedan stav koji se zove – korak po korak.

Ovde govorimo o Kjoto protokolu i o efektu staklene bašte. Veoma dobro znamo šta znače klimatske promene, šta znači efekat staklene bašte, šta znači smanjenje gasova koji čine efekat staklene bašte. Kada čovek pročita sva objašnjenja koja su u ovom zakonu, prosto se zaprepasti kako se oni koji su najbogatiji, koji imaju najveću industrijsku proizvodnju, nonšalantno odnose prema činjenici da se životna sredina na taj način veoma zagađuje, da životna sredina postaje takva da se vrlo teško živi i da se može preživeti u ovim situacijama.

Zato me veoma raduje što je Srbija jedna od zemalja koje su prihvatile u svakom pogledu, i 2008. godine i sada prihvata, Kjoto protokol. Istina, tužno je reći da mi nemamo kvantifikaciju jer nismo industrijska zemlja, nismo zemlja koja ima veliku proizvodnju da može da učini da gasovi idu u

atmosferu, da budu takvi da zagađuju čovekovu okolinu. Međutim, samo prihvatanje Kjoto protokola, njegova ratifikacija znači da u Srbiji postoji svest o zaštiti čovekove okoline. To je ono što želim da naglasim. Zato podržavam ovu odluku da ćemo biti devetnaesta država koja će ratifikovati ovaj sporazum, gde ćemo ići dalje.

U okviru toga, imamo i razgovore o šumama, odnosno tačku koja kaže da se uključimo u evropsku grupu država koje će razmenjivati iskustva oko pošumljavanja, zaštite šuma i svega ovoga što ide.

Veoma je dobro poznato da u ovoj zemlji nema dovoljno šuma, da je Vojvodina područje koje ima najmanje šuma u Evropi. Ta činjenica govori da se moramo uključiti u evropske tendencije pošumljavanja, zaštite šuma i, što je najvažnije u ovom trenutku, razmene naučnih informacija. Naši naučni instituti u Beogradu, Novom Sadu već su bili uključeni i ovo je put još većeg povezivanja i onoga što znači da idemo dalje.

U okviru toga, imamo jedan set zakona o razmeni studenata, odnosno set zakona i jedan sporazum o reformi obrazovanja. Svako ko se bavi obrazovanjem veoma dobro zna da je veoma značajna razmena studenata, da naši studenti koji se školuju na univerzitetima odlaze na univerzitate u inostranstvu da vide kako se tamo uči, da steknu nova znanja i da ta znanja primene u našoj zemlji. Isto tako, Srbija i univerziteti u Srbiji mogu ponuditi Evropi mnoge dobre stvari, mnoge naučne istine i naučne vrednosti. Naši naučnici često rade u tišini, ne slikaju se mnogo, ne učestvuju mnogo u javnom životu, a postižu vrhunske rezultate.

Upravo zbog toga mislim da treba postići, treba dozvoliti da se ratifikuje ovaj sporazum da bismo mogli i dalje vršiti razmenu studenata, a to je jedan od osnova Bolonjskog procesa. A svako od nas ko je išao na stručno usavršavanje u inostranstvo veoma dobro zna šta znači biti u drugoj zemlji i nešto naučiti.

Jedno od pitanja koja se ovde spominju jeste i pitanje bezbednosti. Potpisivanje sporazuma sa zemljama kao što su Nemačka, Poljska, Bugarska znači da bezbednosti dajemo veoma veliki značaj. Dajemo joj veoma veliki značaj jer je bezbednost zemlje u prvom planu; imamo migracije, međunarodni kriminalci mnogo se brže povezuju nego što to čine policajci. Samim tim, davati prave odgovore znači ići napred.

Jedno od pitanja, to će biti jedno od poslednjih pitanja koja želim da spomenem, jeste Sporazum o socijalnoj sigurnosti sa republikom Rumunijom. O čemu se tu radi? Imamo činjenicu da naši ljudi rade u Rumuniji, posebno iz Banata idu u Rumuniju, i veoma često su nezaštićeni. Isto tako, jedan broj Rumuna radi u Srbiji. Zato je veoma dobro pravno urediti tu oblast da bi ljudi mogli da ostvaruju svoja prava.

Prekogranična saradnja, koja će u narednom periodu biti znatno veća, značiće i veću pokretljivost, značiće i mogućnost da se konkuriše za

evropske fondove da bismo dobili znatno više sredstava, jer EU upravo takvu saradnju podstiče.

Kolega iz Saveza vojvodanskih Mađara govorio je o plovnosti reke Tise. U potpunosti podržavam, jer reka Tisa postaje međunarodna reka, za međunarodni transport, a to znači reka koja će povezivati zemlje kao što su Mađarska i Srbija. Kao što znamo, sa Mađarskom ovog trenutka zaista imamo odnose na najvećoj visini.

Prema tome, ovi sporazumi nam puno znače. Za građane Srbije znače da će im život biti lakši, da će dobiti mnogo više informacija, da će im biti bolje. Upravo, naš zadatak kao narodnih poslanika jeste da takve sporazume prihvatimo, podržimo. Socijaldemokratska partija Srbije će podržati ove sporazume sa zadovoljstvom, kao što je i dosad podržavala.

PRESEDAVAJUĆI: Reč ima narodni poslanik Đorđe Komlenski. Izvolite.

DORĐE KOMLENSKI: Zahvaljujem, predsedavajući. Dame i gospodo, drugarice i drugovi, danas pred sobom imamo set od dvanaest predloga zakona kojima se potvrđuju sporazumi iz raznih oblasti, iz sfera koje su od izuzetnog značaja za građane Srbije.

Za razliku od mojih uvaženih kolega koje su juče u ovoj sali tvrdile da su ovi sporazumi beznačajni, da ova tema dnevnog reda nije interesantna, mogu samo da se zapitam – ili ne razumeju ono o čemu govore ili nisu pročitali sporazume o kojima su juče navodno govorili, mada su neki od njih najmanje govorili o sporazumima i temi dnevnog reda.

Zbog toga, kako bi građani Srbije shvatili kolika je važnost svih ovih sporazuma, posebno ću se zadržati na Predlogu zakona o potvrđivanju Sporazuma između Republike Srbije i Rumunije o socijalnoj sigurnosti. Posle četrdeset godina važenja dosadašnjeg propisa, kojim je bila regulisana samo hitna i neodložna medicinska pomoć kada su u pitanju građani Republike Srbije i građani republike Rumunije, ovaj sporazum je daleko širi i sveobuhvatniji, jer osim prava na hitnu i neodložnu medicinsku pomoć uređuje pitanja kompletne socijalne sigurnosti, podrazumevajući prava iz penzijskog i invalidskog osiguranja, zdravstvenog osiguranja, zdravstvene zaštite, osiguranja za slučaj povrede na radu, profesionalne bolesti i dodatka za decu.

Zašto je ovo značajno? Značajno je jer, za razliku od '70-ih godina kada nije veliki broj građana Republike Srbije obavljao delatnost ili menjao prebivalište i ostvarivao neka od ovih prava u republici Rumuniji, to danas više nije slučaj. Koliko je ovo značajno za građane Republike Srbije, ali i za građane Rumunije, govori činjenica da se u ovom trenutku ovaj sporazum može primenjivati direktno na najmanje četrdesetak hiljada građana Republike Srbije koji trenutno žive u Rumuniji ili tamo obavljaju određenu vrstu privredne delatnosti.

Koliko je temeljno urađen Sporazum – koji je, doduše, rađen nekih pet-šest godina, znači nije plod nekog kratkotrajnog rada – govori i to da on na

jedan sveobuhvatan način uređuje prava u skladu i sa jednim i sa drugim zakonom, ali prvenstveno poštujući sve tekovine i iskustva koja naš zakon iz ove oblasti reguliše. Neka standardna rešenja i principi koje ovaj sporazum potvrđuje i utvrđuje jesu: jednak tretman državljana Republike Srbije i Rumunije u oblasti socijalnog osiguranja, neposredne isplate stečenih davanja, mogućnost sabiranja perioda osiguranja koji su neophodni da bi se određene vrste ove zaštite ostvarile i prava na nju; isto tako, sprečava preklapanja osim u određenim situacijama koje predstavlja kao izuzetke.

Ovaj sporazum predstavlja mogućnost jedinstvenog radnog veka, gde se plate, odnosno penzije kasnije izračunavaju proporcionalno na osnovu zarada ostvarenih u jednoj i u drugoj državi, ukoliko korisniku nedostaje period osiguranja tamo gde mu je prebivalište i gde zatraži penziju kako bi istu realizovao. Ujedno, reguliše korišćenje zdravstvene zaštite za lica koja imaju prebivalište ili boravište na teritoriji jedne ili druge republike i princip osiguravanja, koji podrazumeva da teret davanja iz socijalnog osiguranja snosi ona država čiji je osiguranik u pitanju.

Koliko dejstvo ovaj sporazum ima na oba zakonodavstva govori i njegov direktan uticaj na zakone i propise koji regulišu davanja iz oblasti penzijskog i invalidskog osiguranja, zdravstvenog osiguranja, davanja za slučaj povrede na radu i profesionalnih bolesti, materinskih davanja i dečjeg dodatka u Republici Srbiji, a u Rumuniji ima uticaj na čak devet kompatibilnih oblasti. To govori koliko je sadržina ovog sporazuma kompleksna i koliko ima dobru podlogu da se na jedan lakši, jednostavniji način građanima omogući da ostvare prava bilo u Republici Srbiji bilo u republici Rumuniji, ukoliko ta realizacija zavisi od onoga što su radili u nekom trenutku u nekoj od ovih republika.

Ovaj sporazum se jednako primenjuje na sve one na koje se mogu primenjivati propisi koje sam pobrojao ili one koji ostvaruju prava na osnovu toga i izvođenja prava drugih lica. Bitno je da postoji izuzetak kada je u pitanju sprečavanje preklapanja davanja, jer Sporazum kaže da ne mogu da se prenesu ili zadrže prava koja se ostvaruju po realizaciji preklapanja istog perioda osiguranja, osim kada su u pitanju davanja u slučaju invalidnosti, starosti, porodične penzije, naknade za sahranu ili profesionalne bolesti koje isplaćuju nadležni državni organi nosioca.

Davanja za slučaj bolesti i materinstva, to je posebna oblast koja se ovde reguliše. U oblasti davanja vezanih za starost, invalidnost ili one najružnije stvari, kada je smrt u pitanju, ukoliko oni koji žele da ostvare prava koja proističu iz ovih oblasti ne ispunjavaju dovoljan, tako da kažem, vremenski period koji je potreban, čak i u zbiru, između ostvarenih prava u Republici Srbiji i u Rumuniji, priznaje im se i vremenski period pokrivanja takvog prava iz treće države sa kojom Republika Srbija i Rumunija imaju sporazum. Znači, išlo se na najšira moguća ovlašćenja i na najpogodniji način da se krug korisnika ovih prava proširi i bude što preciznije definisan.

Kada je u pitanju upotreba službenog jezika, nijedan zahtev u Republici Srbiji i u republici Rumuniji ne može se odbiti zato što je zahtev podnet na službenom jeziku one druge republike. To znači da zahtev na srpskom jeziku u republici Rumuniji njihovi nadležni organi moraju da prihvate i tretiraju kao odgovarajući, kao i kod nas. To podrazumeva oslobađanje od raznoraznih taksi koje su dosad morale da se plate, posebnih vrsta overa koje su iziskivale troškove itd.

Posebno je važno u oblasti zaštite prava, kada su u pitanju redovni ili vanredni pravni lekovi, žalbe ili prigovori na odgovarajuća rešenja – urednom dostavom, prema ovom sporazumu, smatraće se da je to učinjeno na validan i zakonom propisan način i poštovano i od jedne i od druge članice ukoliko se preda nadležnom organu bilo koje od ove dve države. Znači, ukoliko neko želi da podnese prigovor na rešenje koje je vezano za bilo kakvu vrstu naknade u Rumuniji, dovoljno je da blagovremeno i uredno prigovor ili žalbu preda nekakvom organu kod nas, u Republici Srbiji, koji je kompatibilan sa organom koji treba da odluči po tome i smatraće se da je ta žalba odgovarajuća.

Sve ovo sam morao da kažem, a ovo je samo deo onoga što Sporazum obuhvata, da bi građani Srbije shvatili da su svi ovi sporazumi izuzetno bitni, izuzetno važni. Možda je dobar sporazum između dve države teže zaključiti nego doneti dobar zakon koji se tiče samo jedne države, jer ovde se praktično usklađuju dva zakonodavstva kako bi se na odgovarajući način omogućilo građanima i jedne i druge države da svoja prava ostvare na najbrži, najefikasniji i najbolji mogući način.

Za trenutak ću izaći iz teme, svesno, i time želim da zaključim ovu diskusiju. Nadam se da se to danas neće dešavati. Iskreno molim kolege da vladajuće garniture nekakvim silnim demonstracijama ili nagoveštavajući nekakav mogući 5. oktobar ili bilo šta drugo, jer, zaista, niti nas možete uplašiti, niti ostavlja bilo kakvog efekta, niti ima potrebe za tim. U krajnjem slučaju, nekorektno je.

Isto tako je nekorektno, neću navoditi ko, sami će se prepoznati, govoriti laži sa ove govornice juče i tvrditi građanima Srbije da je bilo ko iz ovog doma na jučerašnjem zasedanju na bilo koji način omalovažavao, uvredio ljude koji u mirnim protestima izražavaju svoje nezadovoljstvo. Autoprojekcije pojedinaca zaista treba da budu njihov problem. Ukoliko se nastavi ovako, zaista ću doći u situaciju da se složim sa gospodinom Živkovićem kada predlaže lekarski pregled, jer mislim da ovo zaista nije zdravo. Ovo ću pripisati trenutnom nezadovoljstvu i revoltu zbog rezultata koji su neki postigli na izborima, ili nisu postigli ono što su očekivali, ali ako ovo postane trajna kategorija, možda treba ozbiljno razmišljati o nekoj vrsti lekarskog pregleda, jer to bi zaista bilo bolesno. Uostalom, verovatno će posle ovih izbora biti promenjena jedna stara narodna poslovice pa će glasiti: „Ni manjeg procenta, ni veće dreke“, ali da ne ulazim u to dalje. Zahvaljujem se na pažnji.

Poslanička grupa Pokreta socijalista, Narodne seljačke stranke i Ujedinjene seljačke stranke će u danu za glasanje podržati ove sporazume i glasati za njih. Hvala.

PRESEDAVAJUĆI: Zahvaljujem.

Reč ima narodni poslanik Gordana Čomić. Izvolite.

GORDANA ČOMIĆ: Zahvaljujem. Pošto nema teksta bez konteksta, reč dve o kontekstu u kojem se održava ova sednica, započeta prvim radnim danom redovnog prolećnog zasedanja i zamišljena za rutinsku verifikaciju raznih sporazuma, a u međuvremenu odložena zbog izbora i sada teče, sa Vladom u padu. Nisam znala da će tako brzo opasti broj ministara od juče do danas. Ne sporim proceduru, dovoljan je jedan ministar. Znajući prisutnog ministra, sasvim dovoljno.

Četrdeset dana nas deli od formalne ostavke predsednika Vlade i formalnog pada ove vlade. To je druga neobičnost ove sednice, osim što je smišljena kao rutinska, pa odložena kao sasvim nerutinska da se ne bi pričalo o kandidatima za predsednika Srbije. Sada imamo ministre, koji su u vrlo velikom broju juče sa entuzijazmom došli, no danas imaju važnija posla nego da budu u Skupštini. Razumem ja to.

Sa žaljenjem moram da konstatujem da je premalo pažnje posvećeno suštini nekoliko sporazuma. To je, nažalost, naš zajednički manir i naša zajednička šteta – prezir prema sadržini onoga o čemu odlučujemo i ponos da prpošno iznosimo svoje političke stavove smatrajući ih zanimljivim za ljude koji nas gledaju, ne razmišljajući o posledicama koje će pojedini sporazumi u ovom slučaju, a predlozi zakona u drugim slučajevima, proizvoditi.

To je loša navika od koje će, nadam se, početi da se oslobađa sledeća vlada, pošto je ova defakto pala. Ovih šest nedelja biće tek toliko da se tučemo po novinama ko će šta da bude ubuduće, što je isto tužno, ali dobro, šta se tu može.

Detaljnije ću da dam opaske o tri ili četiri, od kojih ću prvo o Sporazumu o amandmanima iz Dohe zbog toga što je ministar prisutan, time želim da mu odam poštovanje što je tu.

Ne sumnjam da i ministar i ja znamo o čemu se radi, kao što isto ne sumnjam da većina javnosti u Srbiji ne zna o čemu se radi kada je Kjoto protokol u pitanju, kada su u pitanju njegova primena, rok trajanja, sukobi koji su postojali između raznih država i formalnih i neformalnih moćnih pozicija, koji su sprečavali primenu Kjoto protokola, sukobi kroz koje je pokušano da se dođe do zajedničke svesti o tome šta radimo planeti Zemlji sa zagađenjem životne sredine, pa sve do trenutnih teškoća da se ratifikuju i primenjuju i amandmani.

Zašto smatram da je dobro da Srbija ratifikuje ovaj sporazum? Mi nemamo, kao nerazvijena zemlja ili zemlja zaustavljena u razvoju, obavezu da merimo emisione kapacitete ili da njima trgujemo, kao što su to radile ili rade druge zemlje, ali mislim da imamo obavezu prema sopstvenoj zemlji, koliko god da je zaustavljena u razvoju, da ovde detaljno razgovaramo o tome zašto je na

planeti došlo do Kjoto protokola, kakvi smo mi to ljudi kada smo uništili vodu, zemlju i vazduh, bez kojih ne možemo da živimo. A mi smo takvi ljudi. Ne mi iz zaostalo razvijenih zemalja, nego ljudi iz najrazvijenijih zemalja.

Da dodam zašto je važno da se o tome govori. Imate u poslednjih 25 godina jednu vrstu posebne promene u Kini, koja je ponovila sve greške koje su pre nje uradile zemlje koje su se razvijale i razvile se ekonomski pre nje. Koliko moraš biti glup da gledaš pred sobom Frankfurt ili Drezden iz 1965. godine, da gledaš Majnu iz 1970. godine i da isto to napraviš svom Pekingu i svojim rekama? Meni je to tema par ekselans za Skupštinu, međutim, nikom drugom nije. To što sam ja u manjini ne znači da nisam u pravu. Žao mi je, zato što znam da u Ministarstvu poljoprivrede i zaštite životne sredine ima kapaciteta da se u ovoj skupštini razgovara o tome zašto mrzimo ovu zemlju Srbiju.

Tri godine prolazim pored divlje deponije kod Banovaca; idem po Novom Sadu pa zaklapam kontejnere koje moji sugrađani, ne Romi, ostavljaju otvorene, a svi bacaju đubre gde god im padne na pamet. Zdrav vazduh, šta nas briga! Ibar, najlon kese, šta nas briga! Nismo obavezni za Kjoto protokol.

Ako hoćemo da budemo glupi kao Kinezi, nemam ništa protiv, ja odbijam, i da se od mene pravi budala, bilo ko, i da budem glupa i da kažem – dobro, ovo je rutinska sednica, ovi Doha amandmani, to ide pa ide, to se na nas ionako ne odnosi, samo da stavimo rečku da smo ih usvojili. Nema te rečke, dovoljno debele, koja se stavlja društvu koje propusti svoju šansu da razgovara ozbiljno o temi zbog koje su Kjoto protokol, Pariski sporazum i ovi Doha amandmani nastali.

Nadam se da sam otklonila svaki nesporazum da se ovde radi o tome da držim ministra odgovornim, ili ovu vladu, za stanje. Ali držim vas odgovornim za to što ne gradite dijalog, jer vam je to posao. Koliko god taj dijalog bio težak, koliko god bilo recitacija i besmislenih pesmica umesto pravog razgovora o tome na šta će da liči Ibar za pet godina od danas, na šta će da liče klizišta jer nismo dali deset miliona za erozivne karte, na šta će da liči vazduh, jer smo menjali zakon pa ćemo da dozvolimo šest meseci da prlja, pa da prlja još šest meseci, pa da prlja još godinu dana, da zaradi čovek, teška stvar, teško zaraditi pare u 21. veku.

Dakle, ako to ne budemo razumeli, da je vezano za temu Kjoto protokola, onda ćemo dočekati neku sledeću generaciju za 25 godina, koja će to razumeti. Ja mislim da – čak nije stvar političke perspektive – nije etički, nije ljudski da to uradimo. To govorim zbog toga što će doći nova vlada. Nisam protivna da vidim i ovog ministra u novoj vladi, ne znam šta će da mu se desi u međuvremenu, ali bih volela da dijalog o tome ta buduća vlada preuzme.

Druge opaske tiču se sporazuma u kojem se govori o poštovanju Protokola o eliminaciji nezakonite trgovine duvanskim proizvodima. Na odboru na kojem je o ovome bilo reči čula sam nepojamnu rečenicu od strane nadležnih iz Svetske zdravstvene organizacije, čiji su predstavnici ovde, koji su kazali – sav taj novac koji se dobije kada ukinemo šverc duvana ide direktno u zaštitu

zdravlja. Tim povodom vas molim da mi ne šalžete više takve dečake na odbore, jer je to, kako da kažem, nepristojno. Morala sam da pitam državne sekretare hoće li se ovde neko uozbiljiti kada je u pitanju zakon i protokol koji se tiče nelegalne trgovine duvanom.

Ono što imam kao ozbiljnu primedbu i što smatram pogrešnim u Zakonu o ministarstvima koji je sada na snazi... Ne znam da li će za četrdeset dana, kada Vlada formalno padne, biti novog zakona o ministarstvima, ja ću ga gledati, tražiću ministarstvo za zaštitu životne sredine. Odmah da kažete svima koji budu pisali da će biti dosta naporno objasniti mi zašto četvrti put ova vlada ne može da ima ministarstvo za zaštitu životne sredine. Umem da budem dosta maštovita kada hoću da budem naporna; ne volim to, ali tvrdoglavi ste.

Znači, za ove protokole o švercu duvana, zašto Ministarstvo zdravlja, aman?! Pogotovo sa tom argumentacijom da to ide u bilo koje zdravstvene usluge. Prvo, ne ide. Ovde se odlučuje o tome koliko će para koje ministar traži na Vladi ići u koje zdravstvene usluge. Drugo, ako hoćete da pričate da Ministarstvo zdravlja treba da bude zaduženo za to da dođe ovde i priča o švercu duvana, pa što ga ne zadužite i za oružje? Oružje isto ubija, droga isto ubija, bombe, svašta. Neka radi Ministarstvo zdravlja i to. To je, kako da vam kažem... Vraćiću se na Kjoto protokol, vraćiću se na prezir prema dijalogu o tome šta radimo, o čemu razgovaramo, šta hoćemo sa zakonom koji suzbija šverc duvana.

Zašto ide teško ratifikacija? Zašto je dobro i lako išla, i ja se slažem s njom... Ujedinjene nacije, kada su predložile opšti propis o zabrani, o štetnosti duvana, zašto je to išlo lako? Zato što je tačno. Mi pušači maltretiramo one koji ne puše u zatvorenim prostorima. Ne smemo da ih maltretiramo. Zašto ovo ide teško? Zašto to nama nije objašnjeno? Zašto ljudi neće da ratifikuju ove protokole? Ko ima koristi od toga da imate šverc duvana i nezakonitu trgovinu? Na koji način ćete uspostaviti licenciranje? Ko je u stvari zainteresovan da ovaj protokol bude ratifikovan ili ne? Na šta se svodi teškoća da druge zemlje prihvate ratifikaciju i teškoća primene jednom kada je mi prihvatimo?

Nije sporno da pratimo ratifikaciju protokola na koje smo se već obavezali jednom posle 2006. godine, ali je sporno da nećemo da razgovaramo kada ja pitam – a zašto to radi Ministarstvo zdravlja. Kakve veze ima Ministarstvo zdravlja sa švercom duvana? Iste kao i sa švercom oružja. Međutim, ilustracija vam je – ne moram s tobom da razgovaram, ja sam vlast, ja sam moć, ja radim šta ja hoću. To što će od toga da bude zajedničke štete, to retko kome, nažalost, pada na pamet. A taj stav arogantnog odbijanja da porazgovaramo zaista o sadržini nečega o čemu glasamo jeste zajednička šteta. Neće od toga nikome biti bolje, nažalost.

Sasvim na kraju i ovlaš, ali neminovno, predlog zakona koji se tiče sporazuma sa Katarom. Ja sam imala nekoliko puta opaske o toj modi – ne možemo bez stranih investitora, kojima mi dajemo pare iz budžeta. Manje-više, jednostavnim jezikom, na to se svodi. Volimo strane investitore, a oni vole naš

budžet, pošto je budžet uvek takav da ima novaca. Odakle ta moda, koju nismo mi izmislili? To je izmislio razvijeni svet, isti onaj koji je prvo isprljao Evropu, isti onaj koji sada prlja Kinu, isti onaj koji prlja Rusiju, nažalost. Dakle, ideja je – ja sam investitor, ali neću da rizikujem sa svojim novcem, banke su dosta okrunjene posle 2008. godine, pa ja kao investitor dođem i od tvog budžeta tražim da deliš sa mnom rizik. To se zove – plati mi radno mesto.

To je takva štetočinska politika da ćemo to gledati kao što gledamo kako smo pre Kjota zagadili zemlju, vodu i vazduh. Ovde smo zagadili pravo društva da odlučuje o svom razvoju nametnutom odlukom da mi ne možemo da imamo radna mesta osim ako onima koji sami sebe zovu investitorima iz budžeta ne damo novac kojim delimo rizik. Bila oduvek protiv. Kada su me u prvom komentaru... Na to se svodi Katar, da bude jasno. Na to se svodi Katar.

Ja sam tražila šta to od proizvoda ima u Kataru da mi kupimo kao robu. Našla nisam. Šta ima od usluga? To sam našla. To su fondovi. Tamo rade moje kolege fizičari, koji su obrukali struku izmišljajući krize na berzi i u Americi i u Londonu, a, bogami, eno ih i u Saudijskoj Arabiji, a i u Kataru.

Kada sam prvi put kazala da je to da dođe neko ko sebe zove investitorom, kao što će se pojaviti čuveni katarski fondovi, i kaže – ja ću da investiram u Srbiju i da razvijam Srbiju, jer mnogo volim Srbiju, a ti mi daj hiljadu, pet, sedam, dvanaest, koliko god se dogovore, ruka na ruku, mi smo drugovi, po radnom mestu... Dakle, kada sam prvi put to kritikovala, onda mi je spomenut „Fijat“.

Objasnila sam tada, a objasniću i sada: 2001. godine svi ljudi koji su bili bez posla u „Fijatu“ stavljeni su na budžet, da budu plaćeni iz budžeta za poslove koji ne postoje i koje ne rade. Zašto? Zato što smo 2001. godine upalili svetlo nad nečim što ne postoji, a što još uvek u percepciji ljudi postoji – uspešna privreda, giganti, preduzeća. Uz deset godina propadanja, to postojalo nije. Imali ste izbor tada da te ljude stavite na budžet ili da glasate, i sa velikim teškoćama se za to glasalo, da im platite zaostale doprinose, zdravstvene i penzione, za njih, u prvoj turi, 350.000, da bi mogli da povežu staž ili da kažete – ne zanima nas, to su ovi pre nas radili. Nažalost, ostalo je tog prezira i nedostatka dijaloga i danas i traženja krivice za to šta je neko drugi pre radio, a ne rešavanje problema.

Kada je prvi put davano investitoru po radnom mestu, to je značilo da oni više nisu na budžetu, to je bio „Fijat“. Sve ostalo posle, što će da bude i Katar, bićemo mi ovde, jeste da vam dolazi investitor, i poseban propis kojim mi dajemo status najpovlašćenije nacije, da bude Katar, i da se sa svima dogovaramo o našem razvoju.

Koliko morate biti, kako da vam kažem, daleko od želje da se za Srbiju stvarno nešto učini ako kao Vlada birate da se dogovarate sa nekim iz Katara o razvoju Srbije, a odbijate da se o razvoju Srbije razgovara u ovoj skupštini? Koliko će da nas košta još jedan od takvih paradoksa?

Možda vam liči da ni za jedan od ova tri sporazuma koja sam ovlaš spomenula ne govorim o stvarima koje će oni proizvesti kao posledice. U

godinama pred nama, najmanje proizvodnje posledica ćemo videti od Doha amandmana, osim kao reku da smo ih usvojili. Ali ćemo posledice toga da nismo razgovarali o tome otkud ovoj planeti Kjoto protokol i Doha amandmani videti svaki dan oko sebe – u svojim ulicama, kvartovima, rekama, šumarcima, gde god da prolazimo.

Ako ne budemo razgovarali o tome ko je za šta nadležan, kao što je slučaj Ministarstva zdravlja i nelegalne trgovine duvanom, imaćemo saradnju u kojoj se Ministarstvo zdravlja praktično neće mešati, jer to jeste posao finansija i policije. Moguće da će biti, ja se nadam, dobrih rezultata u suzbijanju nelegalne trgovine duvanom, ali izostanak dijaloga o tome zašto to radi Ministarstvo zdravlja dovešće nas do toga da ćemo opet imati da neko radi nešto za šta nije nadležan i za šta ga nije briga, i zajednička će biti šteta.

Ukoliko, a pretpostavljam da će to biti uskoro, u ovu skupštinu dođe da se ratifikuje bilo kakav ugovor i sporazum sa Katarom, zbog ovog sporazuma koji sad potpisujemo, ja ću morati, nažalost, ponoviti sve ono što sam govorila o štetočinskoj ideji da su zbog toga što je 2008. godine hazarderskim igrama „pukao“ bankarski finansijski sistem, koji je „legao“ na budžete razvijenih država, investitori smislili – nema para, zaraditi moram, volem da imam, a gde ću nego da tražim od budžeta. Šteta od toga da sa njima o tome razgovaramo, a ne ovde u Skupštini... Ne morate sa mnom, nemojte tako da me gledate, razgovarajte s kim god hoćete, ali da bude razgovora, koje će ljudi čuti, o tome šta stvarno treba za razvoj Srbije.

Za sledećih četrdeset dana želim vam da budete zdravi, živi i veseli. Vi ste jedna od najdužih vlada koja je u padu. A kada bude izbora nove vlade, nadam se da će bar u nekim od segmenata biti reči „dijalog“, koju nisam čula ni u jednom ekspezu osim u jednom, prvom 2001. godine, i nikad više.

PREDSEDNİK: Reč ima ministar Nedimović.

BRANISLAV NEDIMOVIĆ: Poštovana predsedavajuća, poštovani narodni poslanici... Meni je uvek interesantno da sa vama vodim raspravu na različite teme pošto uvek imate jedan drugačiji pristup. Možda zato što dolazite sa prostora sa kog dolazite, možda je tamo smisao za humor drugačiji.

Hteo bih nešto da vam kažem o prisutnosti ministara. Činjenica je da sam sad u ovom trenutku jedini ovde, ali u narednih pola sata, sat to će se promeniti, jer je još uvek u toku sednica Vlade sa Svetskom bankom, gde se razgovara o rastu BDP-a. Meni je zapalo da u ovom trenutku budem ovde.

Imam nekoliko stvari da vam kažem, pre svega vezano za amandmane Doha, o dijalogu, nadležnostima, a pomalo i o priči o investicijama, jer sve je to povezano pre ili kasnije, i kada Kjoto protokol, i amandmane Doha, sutra Parisku konvenciju... Sve se to svodi na uslove da li će neko investirati ili neće i pod kojim uslovima i kakve ćemo investicije uopšte imati na našim prostorima.

Ono što želim da kažem, mislim da je to zbog javnosti važno, to je priča o našoj svesti, priča o potrebi za zaštitom životne sredine. Juče sam o tome

pokušao u jednom trenutku da kažem, premda ne znam koliko sam imao vremena za to i koliko je bilo sluha za to jer sam u jednom trenutku čuo da uopšte nisu ni bitne ovakve vrste ratifikacija, da su to stvari koje su... Ne obraćam se tu vama, pričam generalno. Mislim da su ovo ekstremno važne stvari, jer ovim pravimo temelje za budućnost, odnosno pokušavamo da saniramo sve ono što je nastalo u prošlosti. Sada, ima različitih, subjektivnih stavova zašto je do toga došlo, da li zbog potrebe za razvojem, šta na prvo mesto staviti – razvoj ili potrebu očuvanja prirode i ono što ste vi pričali da se dešavalo u nekim drugim zemljama.

Svedoci smo ovih dana da se Pariska konvencija u nekim razvijenim zemljama pokušava staviti u drugi plan, i to da bi se, vodeći računa o nacionalnim interesima (različito se definišu nacionalni interesi), pokušala intenzivirati neka industrija koja u prethodnom periodu zbog primene Doha amandmana i ostalih stvari nije bila u prvom planu. Pričam o severnoameričkom kontinentu, ne pričam uopšte o prostoru Srbije.

Dijalog, mislim da je to ključna reč, naročito u pogledu životne sredine. Mi smo pre mesec, mesec i po dana imali prvu sednicu Nacionalnog saveta za klimatske promene, gde su učesnici različiti akteri sa svih strana, svih struktura, bio to javni sektor, civilni sektor. Pokušavamo... Treba nam vreme. Jednom kad krenete, nema nazad. Pokušavamo da razvijemo dijalog o potrebi vođenja računa, o razvoju svesti o klimatskim promenama.

Nisu samo klimatske promene ono što mi sada vidimo oko sebe i, uopšte, to zagađenje životne sredine; one imaju mnogo dalekosežniji karakter. Evo, danas imamo situaciju, izađemo napolje, pogledamo zapadnu Srbiju, istok, jug: imamo neverovatna dešavanja u drugoj polovini aprila, imamo vremenske prilike koje nisu karakteristične za ovo doba godine. To je sve posledica nečinjenja pre Kjota, nečinjenja i neshvatanja značaja klimatskih promena. Mi treba da pokušamo da sve ono što su nam Ujedinjene nacije stavile na raspolaganje kao izvore finansiranja iskoristimo upravo ratifikacijom ovakvih sporazuma, gde možemo biti aplikanti za sredstva kojim ćemo promeniti stanje oko sebe.

Što se tiče neznanja, to je naš najveći problem u oblasti životne sredine. Apsolutno se slažem da je nama neophodno da imamo poseban sektor u Vladi, posebno ministarstvo ili kako god da ga zovemo, koji će se baviti ovim pojmom, ovom oblašću, jer to je toliko važno da je jednostavno nespojivo sa drugim stvarima. Ne možete često spojiti na istom mestu dobrog i lošeg momka, jer ponekad je to sve sukobljeno, bez obzira na to u koje ministarstvo sve to stavili.

Što se tiče nadležnosti, vi to znate, mnogo stvari je u nadležnosti lokalnih zajednica. Ne bežeći od odgovornosti koju mi imamo, tu je pre svega razvoj svesti važan i dijalog je jako važno razviti. Imamo sve više ovih deponija, tzv. komunalnih deponija regionalnog karaktera, koje su se razvile po Srbiji, ali još uvek nedovoljno. Još uvek u svesti nekih lokalnih zajednica nije toliko prepoznat značaj zagađivanja životne sredine koliko bi trebalo da bude

prepoznat. Razvojem svesti mi ćemo terati te lokalne donosiocice odluka da pod pritiskom javnosti moraju drugačije da se ponašaju.

Neke lokalne samouprave koje su imale veću svest već su došle do tog nivoa. Evo, pre neki dan, Raška, pitanje sliva Ibra: postavili smo prvi, možda je to pionirski korak, pilot-projekat, da probamo veštačkom branom da zaustavimo plastične flaše da više ne idu tokom reke Raške, kasnije do Ibra. To su pionirski koraci, ali od toga kreće. Ministarstvo je preuzelo na sebe obavezu, ako se pokaže u ovoj prvoj godini implementacije tog projekata, da ceo sliv Ibra reši na takav način, pa da onda dođemo i do problema kesa, jer kada dođete tamo, imate neverovatnu stvar. Zadovoljan sam što sam video kod gradonačelnika Novog Pazara da je na ovom primeru i projektu shvatio koliko je važno da on reši problem koji ima na njegovom prostoru. Nije to veliki novac, ali je važna svest.

Što se tiče erozivnih karata koje ste spomenuli, ove godine smo u budžet stavili sredstva za to, ove godine će to biti rađeno. One su klasifikovane na pravoj poziciji u budžetu i ta će stvar biti rađena, jer to nam je jako važno zbog budućeg razvoja.

Što se tiče duvana, ne bih se preterano upuštao u to, reći ću samo da tu treba razlikovati dve stvari: jedna je sredstva koja se prihoduju i gde ih plasiramo, a druga je kontrola. Mi imamo u okviru našeg Ministarstva finansija Upravu za duvan, koja se bavi time. Vrlo često dolazimo u situaciju da poljoprivrednici ili neko drugi pita o duvanu i onda moramo da objašnjavamo da to nije nadležnost Ministarstva poljoprivrede. To je, u stvari, nadležnost Ministarstva finansija, iz jednog razloga koji je jako važan – to je jedan od izdašnjih izvora prihoda za budžet, i to je potpuno normalno. Sistemi upravljanja i kontrole su smešteni u Upravu za duvan. Ministarstvo zdravlja bavi se nekim posledicama koje se mogu pojaviti. Što se tiče šverca duvana, tu imamo jasno utvrđena pravila: Uprava za duvan, pa nakon toga policija, pa tužilaštvo.

Treća stvar, pitanje sporazuma sa Državom Katar uopšte nije u ovom trenutku toliko u prvom planu zbog samog sporazuma. Priča o investicijama je, sami znate, jedna od najvažnijih stvari. Mi imamo tu nekoliko suprotstavljenih stvari koje stoje pred nama: to je pitanje rasta, to je pitanje napretka u privredi, pitanje zapošljavanja i pitanje izvora odakle možete da finansirate sve te stvari.

Mi smo u poslednjih deset, petnaest godina svašta prošli. Mi definitivno nemamo dovoljno sopstvenih izvora da bismo mogli da se razvijemo na način kako želimo. Nama su neophodne strane investicije, ali i razvijanje domaćih investicija, kojih ima u poslednje vreme. U svojoj praksi, a bavio sam se time dugo godina, sretao sam dosta investitora koji ne žele da uzimaju sredstva iz budžeta. Nije to pravilo koje se želi postaviti. Ima, naravno, i onih koji hoće i dolaze zbog toga. Imali smo svašta. I sam sam 2011, 2012. godine ukazivao tadašnjem Ministarstvu privrede, ili kako se već zvalo, ekonomije, više ne znam

ni ja, na pitanje kontrole, koje je sada razvijeno; mi imamo sada uspostavljen sistem kako neko može da dobije investiciju i kako se kontrolišu te investicije.

To što ste pričali o primeru „Fijata“ i skidanju sa budžeta, potpuno ispravan rezon. Neki ljudi više nisu na budžetu, to pozdravljam. Druge stvari u okviru tog sporazuma, to su stvari za diskusiju. Ali, zašto je važno da imamo sistem investicija i podsticanje investicija na različite načine, pravljenjem pravnog okvira a i finansijskom podrškom? Upravo da gomilu ljudi skinemo sa budžeta, da ne budu korisnici različitih socijalnih davanja ili nečeg drugog. Upravo smo tu na istom tragu, samo je različit put. To sam samo želeo da vam kažem. Hvala.

PREDSEDNIK: Zahvaljujem. Reč ima narodni poslanik Snežana Bogosavljević Bošković.

SNEŽANA BOGOSAVLJEVIĆ BOŠKOVIĆ: Zahvaljujem. Poštovani narodni poslanici, cenjeni građani, dame i gospodo, pred nama je set predloga zakona kojima se potvrđuju važni međunarodni sporazumi, protokoli, konvencije iz više različitih oblasti, kao što su zaštita životne sredine, obrazovanje, nauka, kultura, socijalna sigurnost, policijska saradnja i bezbednost građana.

Među predloženim zakonima je i Predlog zakona o potvrđivanju Doha amandmana na Kjoto protokol uz Okvirnu konvenciju UN o promeni klime. Ovaj predlog zakona smatram posebno važnim jer klimatske promene predstavljaju jedan od najvećih globalnih izazova našeg vremena, pošto se sa posledicama, najčešće u vidu suša, poplava, tajfuna, tornada, erozije zemljišta, danas suočava čitava planeta. Problem klimatskih promena je problem koji već godinama i decenijama utiče, a neretko i remeti postizanje ciljeva održivog ekonomskog razvoja svih zemalja sveta.

Republika Srbija i sama se suočava sa brojnim posledicama klimatskih promena. Procene su da je ukupna materijalna šteta izazvana ekstremnim vremenskim uslovima u Srbiji od 2000. godine veća od pet milijardi evra, od čega oko 70% jesu štete izazvane sušom i visokim temperaturama. Svedoci smo i sami ogromnih materijalnih šteta izazvanih katastrofalnim majskim poplavama iz 2014. godine.

Posledice klimatskih promena mogu biti toliko ozbiljne i dalekosežne da svaka zemlja mora doprineti naporima da se klima naše planete stabilizuje. Kao glavne pokretače klimatskih promena međunarodna naučna i stručna javnost označila je povećane atmosferske koncentracije gasova sa efektom staklene bašte. Za povećane emisije gasova sa efektom staklene bašte (ugljen-dioksida, metana, azot-suboksida) odgovoran je čovek, odnosno ljudske aktivnosti, tačnije industrijalizacija i nebriga o načinu korišćenja prirodnih resursa.

Usvajanjem Okvirne konvencije UN o promeni klime 1992. godine, čiji je osnovni cilj bio obezbeđivanje mehanizama za stabilizaciju atmosferskih koncentracija gasova sa efektom staklene bašte, započeta je organizovana

globalna borba protiv klimatskih promena. Način postizanja cilja utvrđen je Kjoto protokolom, kojim je utvrđen i prvi obavezujući period (2008–2012. godina) za smanjenje emisije gasova sa efektom staklene bašte za 38 industrijski razvijenih zemalja sveta. Amandmanom iz Dohe na Kjoto protokol utvrđuje se drugi obavezujući period (2013–2020. godina) za industrijski razvijene zemlje, pri čemu je kvantifikovana obaveza smanjenja emisija gasova za 18% u odnosu na referentnu 1990. godinu.

Republika Srbija je od 2001. godine članica Okvirne konvencije UN o promeni klime, jedna je od 183 države članice, potpisnica Kjoto protokola i drugih međunarodnih sporazuma u ovoj oblasti koji imaju za cilj smanjenje emisija gasova sa efektom staklene bašte.

Kao zemlja u razvoju, prema Kjoto protokolu i Amandmanu iz Dohe, Srbija nema kvantifikovanu obavezu smanjenja emisija gasova ni u prvom ni u drugom obavezujućem periodu, ali ima obaveze u pogledu uspostavljanja i sprovođenja mera i aktivnosti za postizanje ciljeva Konvencije.

U tom smislu želim da kažem da je Ministarstvo poljoprivrede i zaštite životne sredine tokom 2014. i 2015. godine, kada sam ja bila na čelu tog ministarstva, izradilo prvi ažuriran dvogodišnji izveštaj Republike Srbije prema Okvirnoj konvenciji UN o promeni klime. Ovaj izveštaj daje prikaz aktivnosti u oblasti klimatskih promena, uključujući informacije o trenutnim i očekivanim nivoima gasova sa efektom staklene bašte, mogućnostima i načinima njihovog smanjenja, monitoringu, izveštavanju i verifikaciji.

Uz to, na bazi sprovedenog inventara gasova Ministarstvo poljoprivrede i zaštite životne sredine je tada došlo do važnih informacija, kao npr. da su ukupne emisije gasova sa efektom staklene bašte u Srbiji 2013. godine bile za oko 3,5% manje u odnosu na 2010. godinu i za oko 25,1% manje u odnosu na 1990. godinu. Takođe, utvrđen je udeo pojedinih sektora u ukupnim emisijama gasova sa efektom staklene bašte u našoj zemlji, a to je: energetika 79,4%, poljoprivreda 10,9%, sektor otpada 5,1% i industrijski procesi 4,8%.

Zahvaljujući ovako odgovornom pristupu problemu, Ministarstvo poljoprivrede i zaštite životne sredine je uz podršku eksperata i zainteresovane javnosti 2015. godine pripremlilo Predlog o mogućem nacionalnom doprinosu smanjenju emisija gasova sa efektom staklene bašte za period 2020–2030. godina. Vlada je predlog Ministarstva usvojila i Srbija je bila među prvih deset zemalja sveta i prva u regionu koja je Okvirnoj konvenciji dostavila nameravan nacionalni doprinos smanjenju emisija gasova sa efektom staklene bašte, a koji je i usvojen na Konferenciji u Parizu decembra 2015. godine.

Sve ovo govori da je Srbija kao članica Okvirne konvencije UN, Kjoto protokola i pratećih međunarodnih ugovora, iako nema kvantifikovane obaveze smanjenja emisija gasova za period do 2020. godine, do sada načinila velike korake uključujući se u globalnu borbu protiv klimatskih promena. U tom smislu, smatram da je izuzetno važno što se danas u skupštinskoj proceduri našao Predlog zakona o potvrđivanju Doha amandmana na Kjoto protokol. Usvajanjem

ovog zakona ispunjavamo obaveze prema međunarodnoj zajednici i potvrđujemo spremnost svog doprinosa smanjenju emisija gasova sa efektom staklene bašte i borbi protiv klimatskih promena.

Sada ću se kratko osvrnuti na još jedan predlog zakona. Radi se o predlogu zakona kojim se potvrđuje Konvencija o Evropskom šumarskom institutu kao međunarodnoj organizaciji. Ova konvencija potpisana je u Finskoj, u primeni je od 2003. godine; do sada je ratifikovana od strane 25 država članica. Te 2003. godine tadašnja državna zajednica Srbija i Crna Gora pristupila je ovoj konvenciji, a danas je potrebno da Srbija konvenciju ratifikuje, imajući u vidu da su naše naučne institucije iz oblasti šumarstva već pridružene članice ove asocijacije.

Članstvo u Evropskom šumarskom institutu veoma je važno za Srbiju kao evropsku državu sa aspekta aktivnog učešća u kreiranju evropske šumarske politike, ali i sa aspekta mogućnosti korišćenja naučnih i stručnih dostignuća ove međunarodne organizacije. Ovde pre svega imamo u vidu šumska bogatstva Srbije, potrebu da se zaštite postojeće šume i da se povećaju površine pod šumama. Šume su, znamo, pluća planete i naš zadatak je da, koristeći i svoja i evropska znanja, unapredimo stanje i koristimo ovaj prirodni resurs na održivi način.

U svom izlaganju osvrnuću se još na neke predloge sporazuma o kojima se razgovara na ovoj skupštinskoj sednici. Radi se o sporazumima iz oblasti obrazovanja.

Pre svega želim da se osvrnem na predlog zakona kojim se potvrđuje Sporazum o učešću u Srednjoevropskom programu univerzitetske razmene (*CEEPUS III*). Značaj ovog međunarodnog projekta iz oblasti obrazovanja za nas je veliki jer pruža široke mogućnosti ostvarenja i unapređenja saradnje u pogledu mobilnosti studenata, nastavnika, saradnika, a u okviru mreže Srednjoevropskog programa univerzitetske razmene.

Inače, program *CEEPUS* se u Republici Srbiji sprovodi od 2005. godine. U maju 2011. godine na snagu je stupio program *CEEPUS III*. U ovom programu Srbija učestvuje na osnovu tumačenja Bečke konvencije o ugovornom pravu, a ne po osnovu ratifikacije potpisanog sporazuma. Ratifikacijom ovog sporazuma obezbediće se uklanjanje administrativnih barijera za još kvalitetniju i potpuniju saradnju u okviru ovog programa.

Želim da istaknem da je posebna vrednost ovog programa u tome što pruža mogućnost stipendiranja studenata u Srednjoevropskom programu univerzitetske razmene, kako na osnovnim tako i na doktorskim studijama. Zatim, pruža mogućnost praktične obuke u privrednim društvima, istraživačkim centrima, državnim institucijama, i to uz finansijsku podršku države domaćina.

Pored brojnih praktičnih i finansijskih pogodnosti za pospešivanje mobilnosti studenata i nastavnika, vrednost ovog sporazuma je i u tome što predviđa formiranje nacionalnih *CEEPUS* kancelarija koje će se baviti aktivnostima pripreme i dodele stipendija našim studentima.

Pred nama je i Predlog zakona o potvrđivanju Sporazuma između Vlade Republike Srbije i ostalih članica Inicijative za reformu obrazovanja u Jugoistočnoj Evropi o sedištu Sekretarijata Inicijative. Ova inicijativa inače ima za cilj aktualizaciju obrazovnih procesa, obrazovnih reformi u jugoistočnoj Evropi, odnosno usklađivanje obrazovnih sistema i obrazovnih standarda sa zajedničkim evropskim standardima u oblasti obrazovanja.

Srbija je 2010. godine, kada je ova inicijativa postala međunarodna organizacija, izrazila spremnost da se prihvati uloge domaćina. Od 11. marta 2011. godine Srbija predsedava Upravnom odboru Inicijative. U to vreme, to je za Srbiju značilo veliko priznanje kada je obrazovanje u pitanju, ali i veliko priznanje i veliko poverenje tadašnjem Ministarstvu obrazovanja i nauke, na čijem čelu je bio prof. dr Žarko Obradović.

Godine 2013. potpisan je sporazum da sedište Inicijative bude u Beogradu na neodređeno vreme. Predlog ovog zakona zapravo obezbeđuje regulisanje tehničkih uslova koje Srbija mora da ispuni kao zemlja domaćin. Zbog toga je izuzetno važno da ovaj predlog zakona bude usvojen, jer se u praksi obezbeđuje neophodna logistika za rad Sekretarijata Inicijative.

Na kraju, vrlo kratko, osvrnuću se na još jedan predlog zakona koji je na dnevnom redu današnje sednice, a to je Predlog zakona o potvrđivanju Sporazuma između Vlade Republike Srbije i Vlade Republike Češke o saradnji u oblasti kulture, obrazovanja, nauke, omladine i sporta.

Ovaj sporazum je potpisan 29. novembra 2016. godine i predstavlja pravnu osnovu za realizaciju bilateralne saradnje između dve zemlje u predmetnim oblastima. Ovaj zakon je važan i za unapređenje sveukupnih odnosa između Republike Srbije i Republike Češke, a posebna vrednost Sporazuma je u tome što se pripadnicima srpske nacionalne manjine u Češkoj i češke nacionalne manjine u Srbiji obezbeđuju pravni uslovi da mogu da rade na očuvanju i negovanju maternjeg jezika, istorijskog nasleđa i sopstvene kulture.

Stupanjem na snagu ovog zakona pretaće da važi ranije potpisan Sporazum između Saveta ministara Srbije i Crne Gore i Vlade Republike Češke, koji je ratifikovan 2009. godine.

Poštovani narodni poslanici, o ovim ali i drugim sporazumima iz dnevnog reda današnje sednice govoriće i drugi poslanici Socijalističke partije Srbije. Želim na kraju da potvrdim da će Poslanička grupa SPS podržati ratifikaciju svih sporazuma, protokola i konvencija o kojima se raspravlja na ovom skupštinskom zasedanju. Hvala na pažnji.

PREDSEDNIK: Hvala.

Prelazimo na listu. Reč ima narodni poslanik Muamer Zukorlić. Izvolite.

MUAMER ZUKORLIĆ: Dame i gospodo narodni poslanici, poštovana predsedavajuća, u vezi sa zakonima koji se tiču potvrde sporazuma o univerzitetskoj saradnji, o reformi obrazovanja, kao i saradnji na polju kulture, omladine i obrazovanja sa Republikom Češkom, ove zakone smo tretirali na

odboru koji predvodim i dali im punu podršku, tako da neću ulaziti u dublju analizu i komentar.

Ono što mi je zanimljivo, to je set zakona koji se tiču organizovanog kriminala, bilo implicitno ili eksplicitno. Smatram veoma bitnim to što se ovi sporazumi potpisuju i usvajaju zakoni kojima se ratifikuju ovi sporazumi. To je tema od vitalnog značaja za ovo društvo.

Ilustracije radi, navešću jedan od najdrastičnijih primera kako se jedna zdrava, vitalna privredna inicijativa u jednome kraju ubije od strane organizovanog kriminala. Mislim da je javnosti poznato da je Novi Pazar pre dvadesetak godina bio primer ekspanzije privatne inicijative, malog porodičnog biznisa; imali smo samo u tom gradu više hiljada proizvođača konfekcijskih i drugih proizvoda. Očekivalo se da to postane lokomotiva razvoja celog sandžačkog prostora, i šire. Međutim, s obzirom na geografsku poziciju i neke druge okolnosti, kao i nehat pojedinih državnih organa, došli smo u situaciju da je organizovani kriminal, jeftini narko-kapital zapravo presudio toj inicijativi, te sada umesto nekoliko hiljada proizvođača imamo svega nekoliko desetina proizvođača u Novom Pazaru. Ključni razlog za to jeste vrlo jasna sprega kriminala lokalnih vlasti, kriminala pojedinih sudija i tužioca, kriminala pojedinih policajaca.

Zato smatram veoma bitnim da država na svim nivoima, nadležni organi pre svega, posveti pažnju ovom pitanju, te da se ovakvi sporazumi, evo ovi, podrže, a drugi ažuriraju, posebno kada su u pitanju zemlje regiona koje imaju direktan uticaj na organizovani kriminal.

Smatram veoma važnim i sve sporazume koji se tiču međusobnog investiranja. U ovom slučaju, veoma zanimljiv je Sporazum sa Državom Katar. Država Katar je jedna veoma važna zemlja, iako geografski i po broju stanovnika veoma mala, na Bliskom istoku razvojno i investiciono jedna od najbitnijih zemalja. Smatram veoma važnim Sporazum sa Državom Katar, i to ne samo u jednom smeru, gde se očekuju investicije od strane Katara u Srbiji, već treba znati da je Katar jedna od najzanimljivijih zemalja na polju investiranja, posebno građevinarstva. To je jedno od najvećih svetskih gradilišta, što može biti veoma zanimljivo za naše građevinare, ali i investitore na tom i drugim poljima. Od Katara se može učiti kako jedna mala zemlja može da postane regionalno, a bogami i međunarodno, veoma zanimljiva.

Mi imamo dobra iskustva na relaciji Srbija –Ujedinjeni Arapski Emirati, ali mislim da tu lepezu saradnje treba proširiti, evo, sa Katarom, potom sa Kuvajtom, Saudijskom Arabijom i još nekim zemljama muslimanskog sveta. Treba imati na umu da ovih oko pola miliona muslimana u Srbiji mogu biti veoma važan most te saradnje. Sa pozicije predsednika Grupe prijateljstva sa Katarom, ja sam na raspolaganju svima.

PREDSEDNIK: Hvala vam. Reč ima narodni poslanik Zoran Živković.

ZORAN ŽIVKOVIĆ: Imamo dvanaest sporazuma, ako dobro vidim, u objedinjenoj raspravi, što je samo po sebi paradoks; tu su spojeni i ekologija, i policija, i šumarstvo i sve živo. Ali imamo još jednu činjenicu, a to je da sa usvajanjem ovih sporazuma kasnimo najmanje pedeset dana, jer toliko je neustavnom, nezakonitom i nerazumnom odlukom predsednice parlamenta odložen naš rad, iz potpuno besmislenih razloga. Ovi sporazumi preko pedeset dana samo zbog toga čekaju na usvajanje. Vidim da su neki poslani u parlament još u novembru, oktobru prošle godine, pa je pitanje zašto ih Vlada nije poslala ranije, pošto su neki ranije potpisani; drugo, zašto stoje ovako dugo u nekoj fioci u parlamentu, zašto ih ne usvajamo. Pitanje je i kolika je šteta nastala neusvajanjem ovih protokola, svakog pojedinačno. Neki od njih imaju dejstvo koje je apsolutno identično sa datumom usvajanja. Ne mislim na Kjoto protokol, ali mislim na protokole o policijskoj saradnji, o socijalnoj sigurnosti itd. Zašto to stoji toliko dugo i zašto je stajalo ovih pedeset dana? Na to, naravno, ne postoji odgovor.

Stajalo je zato što se vlast plaši glasa opozicije u parlamentu. Neki se najviše plaše, pa su zato izabrani za vrh ovog parlamenta, a neki se plaše još više pa ih eno sada u Nemanjinoj. Samo su jadnog, nesretnog ministra Nedimovića ostavili ovde da se bori za čast svih njih...

(Predsednik: Bez uvreda, molim.)

Možda to znači i to da samo prisutni ministar nije kandidat za novog predsednika Vlade. Ali, ostavljam to skupštinskoj većini, pa neka bude kako bude.

Imam i konkretna pitanja za neke od ovih sporazuma. Recimo, Doha amandmani na Kjoto protokol, da li se oni bave i zagađivanjem medijske i političke scene u jednoj zemlji? Da li je i zagađivanje zagađenih medija prema građanima deo ovih amandmana, da ne govorim o političkim zagađenjima? Da li Sporazum između Vlade Srbije i Republike Poljske o saradnji u borbi protiv organizovanog kriminala obuhvata i Savamalu?

PREDSEDNIK: Da li ste čitali sporazume?

ZORAN ŽIVKOVIĆ: To vi čitajte kad imate vremena i nemojte da mi dobacujete, nego sedite tamo...

PREDSEDNIK: Ja sam iskoristila ovih četrdeset dana da pročitam sve sporazume.

ZORAN ŽIVKOVIĆ: Četrdeset dana se koristi za nešto drugo.

Znači, pedeset dana ste stopirali. Moje pitanje je da li se sporazum sa Poljskom o bezbednosti odnosi ...

PREDSEDNIK: Poslaniče, morate govoriti o tačkama dnevnog reda, po Poslovniku koji ste sami doneli.

ZORAN ŽIVKOVIĆ: Ja govorim o tački dnevnog reda koju vi ne razumete, ali to je vaš problem, ne moj. I ovo gledaju građani Srbije.

PREDSEDNIK: Jeste. Mogu reći da je zadovoljstvo moje što se ne razumem sa pojedinim ljudima ovde.

ZORAN ŽIVKOVIĆ: Prema tome, da li je Savamala deo tog protokola? Da li se Sporazum o bezbednosti sa Vladom Savezne Republike Nemačke tiče i atentata u Jajincima? (Isključen mikrofon.)

(Zoran Živković: Možda tu postoje neka saznanja.)

PREDSEDNIK: Poslaniče, imamo duboko nerazumevanje vi i ja.

(Zoran Živković: Tu se potpuno slažem.)

Apsolutno.

(Zoran Živković: Vratite mi vreme.)

Ne mogu vam vratiti vreme uopšte, zato što ne želite da govorite o tačkama dnevnog reda.

(Zoran Živković: Kada budete vračara, pa da znate ...)

Šta da postanem?

(Zoran Živković: Kada budete vračara pa da znate šta će ko da govori, onda ...)

Ne, ne, čuju kolege poslanici koji žele ozbiljno da rade.

Jako mi je žao.

(Zoran Živković: Po kom članu?)

Po svim članovima Poslovnika, naročito u skladu s kućnim vaspitanjem.

(Zoran Živković: Vašim.)

Mojim, naravno, mojim. Ne može neko da ima žaljenje u skladu sa kućnim vaspitanjem ako ga ne poseduje.

(Zoran Živković: Koje nedostaje.)

Znači, mojim. Da.

(Zoran Živković: Vratite mi vreme.)

Ne mogu da vam vratim vreme. Morate govoriti o sporazumima onako kako su svi prethodni govornici govorili. Svi, bez obzira na to kojoj političkoj opciji pripadaju.

(Zoran Živković: Govorim o sporazumima.)

Morate se prijaviti ponovo.

ZORAN ŽIVKOVIĆ: Znači, ovo sa Nemačkom nema veze sa Jajincima, koliko sam shvatio.

Da li Predlog zakona o potvrđivanju Sporazuma između Vlade Republike Srbije i Vlade Republike Bugarske o izmeni Sporazuma između Vlade Srbije i Vlade Bugarske o policijskoj saradnji podrazumeva i status bugarskog begunca koga traži Interpol? Interpol, znate, ima neke veze sa policijom. Zove se Cvetan Vasilev. Njega vlast ove zemlje, najviši predstavnici vlasti ove zemlje kriju od bugarskog zakona već dve i po godine. A poznat je i po tome što je nelegalno privatizovao Srpsku fabriku stakla, najvećeg dužnika za struju, gas, porez i neke druge stvari. Druži se sa bivšim i budućim predsednikom svaki dan. Krije se od Interpola, od crvene poternice Interpola, na šta sam ukazivao...

PREDSEDNIK: Odlično, poslaniče, žao mi je, vi niste pročitali dnevni red.

ZORAN ŽIVKOVIĆ: Pa, vi nemate pojma. Interpol ima veze sa ...
(Isključen mikrofon.)

(Zoran Živković: Verujte mi, za pedeset dana ste mogli da pročitate i da shvatite, bez obzira ...)

PREDSEDNIK: Na ograničenje čega?

(Zoran Živković: Vaše ograničenje.)

Dobro, imate opomenu, poslanice, zbog nevaspitanog ponašanja.

Dobićete šansu da izaberete novog predsednika koji će trpeti uvrede i primitivizam koji slušam godinu dana iz pojedinih poslaničkih klupa. Znači, nekog u skladu sa vašim shvatanjem pristojnog ponašanja. I vašeg kandidata za predsednika države.

(Zoran Živković: Sada vratite vreme. Dajte mi reč.)

Ne, nećete dobiti reč. Ne, utrošili ste vaše vreme, svih pet minuta, na ono što ste izgovorili.

(Zoran Živković: Zašto govorite neistinu?)

Proverite u službi.

(Zoran Živković: Ja da proverim?)

Pa, ja nisam sekretarica.

Reč ima Marijan Rističević. Izvolite.

MARIJAN RISTIČEVIĆ: Zahvaljujem. Dame i gospodo narodni poslanici, postoji izreka – nerazumno je teško objasniti da je nerazuman; da se to može, on ne bi ni bio nerazuman. Tako da ja tražim razumevanje za mog kolegu poljoprivrednika, poznatog vinodelca u pokušaju, koji se, recimo, razume u šverc duvana...

PREDSEDNIK: Poslanice, molim vas, o dnevnom redu. Molim vas, zaista.

MARIJAN RISTIČEVIĆ: Šverc duvana je na dnevnom redu.

PREDSEDNIK: Molim vas, samo o dnevnom redu, a ja ću se odbraniti sama bez problema.

MARIJAN RISTIČEVIĆ: Ali, šverc duvana je na dnevnom redu. Nelegalna trgovina, on se u to najbolje razume.

PREDSEDNIK: Dobro, samo onda o sporazumu o nelegalnoj trgovini duvanom.

MARIJAN RISTIČEVIĆ: Pa to je sporazum o nelegalnoj trgovini duvanom. On je nelegalno prodao celu duvansku industriju za vreme „Sablje“. On se najbolje u to razume.

Ako govorimo o Sporazumu sa Poljskom, on se u to najbolje razume, jer je vodio društvo „Empresa“ gde je nestalo vina za 87 miliona. Znači, sporazumi o bezbednosti se moraju podržati da bi se sprečila takva nelegalna trgovina, ne samo duvana, nego i vina. U njegovom slučaju je nestala cela duvanska industrija, a u drugoj situaciji je nestalo 139.000 flaša uvoznog vina, izgubio im se trag.

Poreska utaja, evo, imamo ovde rešenje, direktor je bio Zoran Živković, poreska utaja je vredna sedamnaest miliona dinara. Da li naši organi to rade ili ne rade? Shvatam njegovu nervozu, verovatno rade.

Podržavam sve druge sporazume i preostalo vreme ostavljam kolegincima. Tražim razumevanje jer demonstracije očigledno ne idu mom kolegi; traži ovde biblioteku, pronašao je bife. Molim vas, tražim za njega razumevanje. Hvala.

PREDSEDNİK: Reč ima narodni poslanik Marko Đurišić.

MARKO ĐURIŠIĆ: Hvala, predsednice. Ova diskusija, juče i danas, uz prisustvo (jučerašnje, doduše) brojnih ministara, neuobičajena je i nije se dešavala kada smo imali potvrđivanje sporazuma koje je Vlada Republike Srbije u ime države Srbije potpisala sa drugim zemljama ili međunarodnim institucijama, koji su dolazili u parlament na verifikaciju. Obično je ta rasprava prolazila brzo, lako, bez velike diskusije, velikih reči. Očigledno je da je ovaj početak zasedanja tek posle 110 dana u 2017. godini i posle pedesetodnevnih pauza imao za rezultat potrebu da se brojni poslanici jave i nešto kažu na temu ovih sporazuma. Neki su uspeli u manjoj ili većoj meri. To se odnosi i na ministre – brojne juče, a danas je tu samo jedan, nažalost – koji su takođe govorili o brojnim stvarima koje imaju, a najčešće nemaju mnogo veze sa sporazumima koji su danas pred nama.

Smatram da je najveći broj ovih sporazuma dobar i naša poslanička grupa će glasati za njih, tu nije ništa sporno. Ima sporazuma koji su potpisani pre pet, šest, sedam, deset godina, i više, i mislim da je veći problem da vidimo zašto su ti sporazumi toliko dugo čekali, zašto nisu ranije verifikovani u parlamentu Srbije i stupili na snagu ako su toliko bitni za život građana Srbije. Kao što mislim da su bitniji mnogi zakoni koje je predložila opozicija, koji ne mogu da dođu na dnevni red; kao što neki zakoni koje Vlada treba da predloži, a nikako da ih predloži, nikako da dođu na dnevni red. Očigledno ćemo još dva meseca ili više čekati novu vladu, nove ministre da dođu ovde i predlože konačno neki zakon o kome ćemo imati raspravu.

Ima jedan sporazum o kome želim da govorim – to je sporazum sa Vladom Države Katar – ne zato što imam nešto protiv investitora iz arapskih zemalja, kao što se ovde imputira poslanicima opozicije, nego upravo zato što se ovaj sporazum razlikuje od svih ostalih osam sporazuma koje imamo pred nama. Kako se razlikuje? Svaki od ovih sporazuma, a ja pozivam kolege poslanike da pogledaju, ima ili ceo sporazum fotokopiran, sa potpisom onoga ko ga je potpisao ili poslednju stranu sporazuma gde se vidi ko je u ime države potpisao taj sporazum i ko je u ime one druge države ili institucije potpisao sporazum. Ovde toga nema. Ovde ne vidimo da je ovaj sporazum stvarno potpisan od strane ministra Ljajića i od strane šejka, ministra za trgovinu ispred Države Katar.

Zašto ovi sporazumi kod nas bude sumnju, po meni osnovanu sumnju? Zato što je u državi Srbiji u poslednjih pet godina, sa dolaskom ove

vlade, uspostavljen jedan mehanizam kojim se pere novac. Pere se novac koji dolazi od strane investitora, koji po pravilu dolaze iz zemalja sa ovih geografskih prostora, ulažu u neke velike, ogromne projekte koji će doneti ogromne, milionske zarade, milijarde evra, dolara državi Srbiji, a od kojih do dana današnjeg država Srbija i građani Srbije nisu videli ni jedan jedini dolar, evro, dinar, kako god hoćete, nego samo investicije i ulaganja od strane države Srbije, kao što je to „Beograd na vodi“, kao što je priča sa „Al Dahrom“, kao što je bila priča o nekoj fabrici čipova, aviona, kamiona, ne znam ni ja čega sve ne. Ništa od tih priča nije ostvareno.

Kada kažete da dolazi neki arapski šeik, ljudi u Srbiji misle da on nosi ćupove sa zlatom, ne znam ni ja sa čim, da će on to uložiti u državu Srbiju, ali to nije slučaj. Oni ljudi su samo državi Srbiji obezbedili kredit; uslovi – 3% kamate. Da li je to mnogo ili malo, o tome možemo da vodimo diskusiju. Ali investicija nema, a ima troškova koje daje država Srbija: troškovi za „Beograd na vodi“ – gotovo sve je na plećima Republike Srbije; ulaganje u „Er Srbiju“ – sve je na leđima građana Srbije; „Al Dahra“ – davanje zemlje besplatno, umesto da se uzima neka renta i da država Srbija ima neku korist. Znači, ništa za pet godina nismo videli.

Očigledno je, o tome postoje ozbiljne međunarodne analize, da taj model navodnih ulaganja iz arapskih zemalja u stvari služi za pranje novca i da se taj model koristi u mnogim zemljama Balkana, nažalost. To je razlog zbog koga Poslanička grupa Socijaldemokratske stranke neće glasati za ovaj sporazum. Zato što mi ne vidimo da je ovaj sporazum stvarno potpisan. Ja nemam nikakvo poverenje u ovu vladu kada kaže – potpisan je, ne znam ni ja kog dana, u Dohi, jer ne vidim potpis ni ministra Ljajića, ni onog njegovog kolege iz Katara koji je navodno ovo potpisao. A to postoji u ostalih osam sporazuma. Pogledajte, ima fotokopirana strana sa potpisnicima sporazuma. Jedino ovde toga nema. Zašto, ja ne znam. Moje je da sumnjam i da na osnovu te sumnje ne glasam za ovakav sporazum. Hvala vam.

PREDSEDNIK: Ministar Nedimović.

BRANISLAV NEDIMOVIĆ: Zahvaljujem. Ja bih rekao nekoliko reči o prethodnom izlaganju, koje ne znam ni kako bih okarakterisao jer je bilo prilično lično. Mislim da je bilo, u najmanju ruku, nekorektno. Ali pošto uvaženi gospodin Živković nije tu, mislim da bi bilo nepristojno s moje strane da govorim o nekome ko nije tu. Na to da li sam ja jadan ili ne, mogu samo jednu stvar da kažem – ja sam ovde da radim svoj posao i odradiću ga od početka do kraja, a ne čim čujem nešto što mi se ne sviđa da odmah „zapalim“ iz skupštinske sale.

Što se tiče vraćanja vremena, ja nekome ne mogu vratiti vreme ni da hoću. Znam da je nekome bilo lepo u nekom vremenu, ali na nama je da gledamo kako živimo danas i kako ćemo živeti sutra. Mislim da je to u stvari put kojim treba da idemo.

Ali, da nekoliko reči kažem i o ovim stvarima koje se tiču sporazuma, jer mislim da je to ono što je važno danas. Uopšte, sporazumi (sa bilo kojom zemljom) o statusu najpovlašćenije nacije nisu ništa novo i neobično, takvih sporazuma ima više. Konkretno, u delu koji se odnosi na eventualne sumnje koje ste izneli u pogledu nekih investitora, neki investitori o kojima ste govorili uopšte ne postoje u Srbiji, da su uzimali državno poljoprivredno zemljište. Mislim da vi to znate. Bar bi trebalo da znate.

S druge strane, u pogledu nekih investicija, treba samo dovoljno izaći napolje iz zgrade i videti da li postoje neke investicije ili ne postoje. Mislim da samo treba da se okrenemo oko sebe i vidimo šta se dešava oko nas. Da li su nam neophodne investicije, i domaće i strane? Još jednom, da. Svaki sporazum koji koristi razvoju ove zemlje je dobrodošao.

Izvinjavam se još jednom zato što sam možda uzeo sebi previše slobode, ali mislim da sam u najmanju ruku dužan javnosti odgovor na jednu prethodnu stvar. Izvinjavam se gospodinu Đurišiću što sam u odgovoru na njegovu diskusiju možda iskoristio i zloupotrebio vreme. Hvala vam puno.

PRESEDNIK: Hvala. Reč ima Predrag Jelenković.

PREDRAG JELENKOVIĆ: Poštovana predsednice, uvaženi ministre, kolegice i kolege, danas i juče smo pričali o tome, a i ministar je rekao, kao i kolegice uvažene, da je podizanje svesti po pitanju životne sredine jako važno za državu Srbiju. Naravno, to je tačno. Očigledno, ne samo Kjoto protokol, nego i još neki protokoli i razni sporazumi, kada je u pitanju životna sredina, nama su neophodni.

Što se tiče lokalnih samouprava, ono što je važno – informacija je i za ministra, verujem da zna, i za sve nas – na jugu Srbije u mnogim opštinama se i ne zna ko se u lokalnim samoupravama bavi životnom sredinom, da li je u pitanju odsek. Odsek ne postoji, pa čak ni pojedinci, osobe koje se bave životnom sredinom. Kada govorimo o svesti, ujedno je jedna dobra inicijativa od strane Ministarstva da možda na jedan sistemski i zakonodavni način uvedemo to da svaka lokalna samouprava, osim što mora da ima usvojen lokalni ekološki akcioni plan, takođe ima obavezu da u opštini postoji barem osoba, ako ne odsek, koja se bavi životnom sredinom.

Više puta smo čuli danas, ali, svakako, koristeći javnost, koristeći medije, moram da istaknem još jednom par detalja, vezano za sam protokol. Problem životne sredine, odnosno klimatskih promena i uticaja čoveka percipiran je krajem 20. veka, a preciziran i definisan upravo Konvencijom UN o promeni klime usvojenom na Konferenciji o životnoj sredini i razvoju u Rio de Žaneiru 1992. godine. Država Srbija je tu konvenciju ratifikovala 1997. godine. Osnovni cilj ove konvencije odnosi se na obezbeđenje stabilizacije atmosferskih koncentracija gasova sa efektom staklene bašte na nivou koji bi sprečio uticaj na klimatski sistem i nepovoljni uticaj na biodiverzitet, vodosnabdevanje, proizvodnju hrane i energije, na osnovne faktore održivog i ekonomskog razvoja i na bezbednost na međunarodnom nivou.

Na Trećoj konferenciji zemalja ugovornica članica Konvencije UN o promeni klime, održanoj u Kjotu u Japanu 1997. godine, usvojen je Kjoto protokol s ciljem da upravo pomogne sprovođenju te konvencije. Ovim protokolom definisane su obaveze industrijski razvijenih zemalja, uključujući i zemlje u tranziciji centralne i istočne Evrope. Republika Srbija je, kao što smo čuli više puta danas, ratifikovala Protokol u januaru 2008. godine i prihvatila opšte obaveze u pogledu postavljanja i sprovođenja mera i aktivnosti za postizanje ciljeva Konvencije.

U okviru Kjoto protokola, pored dva mehanizma, a to su trgovina emisijama i zajednička implementacija smanjenja emisije, postavljen je i treći mehanizam, a to je mehanizam čistog razvoja. Upravo ovaj treći mehanizam može koristiti i Srbija; on u članu 12. Protokola omogućava razvijenim zemljama da ulažući u čiste tehnologije u našoj zemlji dobiju delimično umanjenje emisije gasova staklene bašte. Pored finansijske podrške zemljama u razvoju i povećanja tzv. zelenih investicija, mehanizam čistog razvoja doprinosi ekonomskom razvoju, implementaciji programa u oblasti klimatskih promena i efikasnijem rešavanju lokalnih ekoloških problema.

Država Srbija je još 2010. godine izradila Nacionalnu strategiju za uključivanje u mehanizam čistog razvoja i nekoliko projekata nakon toga dostavila Sekretarijatu Konvencije upravo iz ovog programa.

Ratifikacija i potvrđivanje Doha amandmana na Kjoto protokol stvara mogućnosti da Republika Srbija ostvari pravo na finansijsku podršku fondova koji su u okviru Kjoto protokola, jača svoju ulogu u partnerskim odnosima u međunarodnim aktivnostima i šalje jasan signal da prihvatamo evropske vrednosti u oblasti zaštite životne sredine.

Ono što treba naglasiti jeste da svaka lokalna samouprava, to je upravo s početka priče, ima obavezu usvajanja lokalnog ekološkog akcionog plana kako bismo na najbrži mogući način, uz pomoć medija, javnosti i države pre svega, podigli svest građana i građanki Srbije i krenuli u sveopštu edukaciju u oblasti zaštite životne sredine ne bismo li na što efikasniji način ispunili obaveze iz Poglavlja 27. Hvala vam.

PREDSEDNIK: Reč ima Aleksandra Jerkov. Izvolite.

ALEKSANDRA JERKOV: Zahvaljujem, predsednice. Gospodine ministre sa gostima, kolegice i kolege, zaista imamo veliki broj sporazuma i ratifikacija o kojima treba da razgovaramo. Nažalost, mi smo juče to govorili, nećemo razgovarati o nekim temama koje se trenutno čine malo važnijim za ono što se u zemlji dešava, očigledno je da vi nemate želju da o tome razgovarate, ali čuli smo od predsednice da ona nema nameru da izbegava tu raspravu, pa ćemo s radošću dočekati da se to desi.

Gospodine Nedimoviću, htela sam malo da razgovaram sa vama o obrazovanju, što, mislim, nije baš neka vaša sfera, u svakom slučaju nije vam resor u Vladi. Žao mi je što gospodin Šarčević nije tu. Nije zabranjeno, ali mislim da je dosta loša praksa da u situacijama u kojima imamo ovako

raznovrstan dnevni red samo jedan ministar bude tu, a vidim da ni saradnika drugih ministara baš nema u velikom broju, s obzirom na to da jedini možete da učestvujete u ovoj raspravi.

U ovom moru sporazuma o kojima danas raspravljamo imamo nekoliko njih koji se odnose na obrazovanje. Jedan svakako ne može nikome biti sporan i svakako je nešto što moramo da podržimo – to je učešće Srbije u Srednjeevropskom programu univerzitetske razmene (*CEEPUS*), koji će zapravo dati našim mladim naučnicima šansu koju oni u Srbiji, nažalost, veoma često ne dobijaju i mogućnost da razviju svoje kapacitete i naučna saznanja na način na koji to u Srbiji ne mogu da urade zato što nemaju uslova, zato što za to u Srbiji nema finansija, zato što se u Srbiji ne ulaže u nauku i zato što se, u krajnjem, svakoga dana šalje poruka da se znanje, ono pravo, i nauka baš nešto preterano i ne cene.

Naravno, otvara se čitav niz pitanja o tome na koji način će Republika Srbija da učestvuje u ovom sporazumu. Mislim, nemojte zameriti, da vi niste kadri da mi odgovorite na ta pitanja. S obzirom na to da Srbija ima čitav niz problema kada su u pitanju vođenje registra naučnih radova i uslovi u kojima mladi naučnici rade, teško je odlučiti da li je tu situacija gora u društvenim ili u prirodnim naukama. Postoji veoma mali broj oblasti u koje se zaista ulaže.

Opet kažem, žao mi je što ne možemo o tome da razgovaramo, jer mislim da one mlade naučnike koji su jedva dočekali da Srbija uđe u ovaj program veoma interesuje da čuju odgovore na ova pitanja. Vi očigledno niste u mogućnosti da ih date, tako da ću verovatno u nekakvoj formi poslaničkog pitanja upitati ministra Šarčevića na koji način je ovo osmislio.

Drugi sporazum koji se tiče obrazovanja jeste o učešću Srbije u Inicijativi za reformu obrazovanja u Jugoistočnoj Evropi i sedištu Sekretarijata te inicijative. Za razliku od prethodnog sporazuma, evo nečega što je apsolutno nepotrebno. Zaista ne vidim čemu ovaj sporazum služi, osim da grupa nekakvih nevladinih organizacija malo proputuje svetom, dobije nekakve naknade za to što radi. Jedina koordinacija koja je Srbiji potrebna u ovoj sferi jeste koordinacija sa razvijenim zemljama u kojima je obrazovanje na nivou koji je zadovoljavajući, u kojima obrazovanje daje rezultate koje Srbija želi da postigne, u kojima obrazovanje stvara misleće mlade ljude koji misle svojom glavom, sposobne za tržište rada i osposobljene za poslove za koje su se školovali. To kod nas nije slučaj.

Ne znam sa čim ministar Šarčević misli da usklađuje obrazovanje u Republici Srbiji kada je iz nacarta zakona koje je pripremio, koji još nisu u formi predloga, kako smo imali prilike da načujemo, sve ono moderno što je postojalo u tim zakonima uklonio. On zapravo naše obrazovanje vraća na nivo koji je bio pre 150 godina. Čak i one stvari koje su se pro forme nalazile u zakonu, da obrazovanje treba da bude moderno, da teži učenju putem otkrića, da nastava ne treba da bude orijentisana na profesore i učenje napamet nego na decu itd., čak i te stvari mi ćemo iz tih nacarta, koliko imamo prilike da čujemo, skloniti. Tako da

je apsolutno nejasno sa kim se mi to usklađujemo, na koji način to radimo, ali pošto nema ovde ministra, mislim da niste prava osoba za razgovor o tome.

Treći, meni omiljeni, sporazum o kom ću govoriti je, naravno, sporazum o uzajamnom ulaganju sa Katarom. Samo molim da mi se objasni šta mi ulažemo u Katar, kakve su to uzajamne investicije, šta mi to investiramo u Katar, da bismo znali kakva su to uzajamna ulaganja. Ako možete da mi odgovorite, koja je ovo nacija po redu kojoj dajemo status najpovlašćenije nacije? Ne znam da li shvatate, to je malo paradoksalno, ako svakom dajete status najpovlašćenije nacije, onda niko nije najpovlašćeniji. Kada vam je sve prioritet, ništa vam nije prioritet.

Zaista, ovi sporazumi uvek nas začude do koje mere je Srbija spremna da pogazi sve što u njoj postoji i da pošalje poruku da kod nas, evo, ne vrede ni zakoni, ni pravila, ni Ustav, ni slobodno tržište, ništa, nego mi svaki put dajemo još nekakvu, kao, pismenu potvrdu toga – evo, sve ovo što kod nas piše ne važi, ali vi ćete zato biti najpovlašćenija nacija, zbog toga ćete moći ovde da poslužete na način kako želite, pa, molim vas, dođite da investirate kod nas.

Mislim da je to jako loše, mislim da je to opasno i, što je najopasnije od svega, mislim da to tera prave investitore, stvarne investitore koji bi možda ovde doneli prave investicije i da oni upravo zbog takvog našeg neozbiljnog ponašanja zaobilaze Srbiju u širokom luku.

Umesto toga, mi kupujemo investicije, kupujemo privid da ovde ima nekakvih investicija. To su sve investicije koje mi vrlo skupo plaćamo. Vi možda najbolje znate kako smo se u poljoprivredi proveli sa tim čudotvornim investicijama iz arapskih zemalja. To su, plašim se, investicije koje nas vrlo skupo koštaju, od kojih nemamo nikakve koristi, a ostatku sveta šaljem jednu vrlo neozbiljnu poruku.

Iako ni ovo nije vaša oblast, mislim da biste možda zbog poljoprivrede mogli nešto znati o tome. Naravno, uz veliku žalost što o obrazovanju ne znate apsolutno ništa. Hvala.

PREDSEDNIK: Ministar Nedimović, izvolite.

BRANISLAV NEDIMOVIĆ: Zahvaljujem, gospođu predsedavajuća. Poštovani poslanici... Zahvaljujem se na ovim kvalifikacijama da ne znam ništa o ovome. Mislim da je danas to očigledno postao trend u klasifikovanju. Naravno, mogu o ovome da govorim ponešto, ali mislim da je kolega Šarčević mnogo vlasniji, u stvari najvlasniji, da priča o tome i mislim da ćete imati priliku da razgovarate sa njim na ovu temu.

Što se tiče poslednje stvari koju ste spomenuli, status najpovlašćenije nacije nije stvar koju je izmislila Srbija, nego jedno pravilo, standard koji postoji u Svetskoj trgovinskoj organizaciji, u smislu davanja određenih statusa. U pogledu broja zemalja koje imaju u ovom trenutku takav status sa Srbijom, nemam taj podatak, ali ću u toku dana saznati i informisaću vas o tome zato što mislim da je to jako važno reći u svakom trenutku, ne praviti

privid da mi sad želimo da baš tog i tog privilegujemo. Nije to cilj ratifikacije ovog sporazuma.

Još jedna stvar koja je logična – ako želite sporazum s nekim, šta je trebalo da uradimo, da kažemo da oni imaju sva prava, a da mi nemamo nikakva tamo? Mislim da je to stvar koja bi potpuno bila loša. Time što smo omogućili sebi neko pravo, mi smo, u stvari, samo stvorili pravni okvir da do toga može da dođe. Da li će uopšte u praksi doći do takvih investicija, to je sada sve za diskusiju. To je biznis, koji na kraju opredeli te stvari.

Mislim da nemamo previše, u poljoprivredi bar, takvih situacija o kojima se priča da je to ne znam ni ja koliki broj takvih investicija. Imamo dve investicije, jednu investiciju koja se ticala državnog poljoprivrednog zemljišta i dve koje su se ticale kupovine zemljišta koje je u privatnoj svojini. Tako da ja, malopre sam sa drugim poslanikom razmenio par informacija o tome, ne vidim tu takav, kao konkretno u slučaju „Al Dahre“... Ja ne znam uopšte gde su oni; oni jesu bili u javnosti pominjani, ali realizacija se nije desila, osim u situaciji kupovine privatne svojine. To je bio „Rudnap grup“, na prostoru Iriga, gde je kupljen 51% učešća u vlasništvu određenog pravnog lica. Što se tiče njihovih namera, odnosno namera tih lica, da učestvuju u tim procesima, to je potpuno legitimno. Da li će do toga doći, videćemo. Ono što je definitivno nama neophodno, to je da akumuliramo sve raspoložive potencijale koji postoje na domaćem i na stranom tržištu da se razvijamo.

PREDSEDNIK: Hvala. Aleksandra Jerkov.

ALEKSANDRA JERKOV: Zahvaljujem. Samo kratko pojašnjenje sada. Ako sam vas razumela, mi Kataru dajemo sva prava ovde iako možda nismo baš sigurni da li ćemo ikad u životu doći u priliku da koristimo prava koja bismo eventualno ovim sporazumom za sebe obezbedili ako nekada, u nekoj budućnosti, bližoj ili daljoj, ikada išta budemo tamo ulagali.

Nisam mislila na „Al Dahru“. Nije se pominjala u javnosti „Al Dahra“, nego je Aleksandar Vučić eksplicitno obećao da će „Al Dahra“ uložiti milijarde evra u Vojvodinu i u poljoprivredno zemljište, tako da nismo mi umislili tu „Al Dahru“. To je investicija koja se nije ostvarila. Mislim na druge investicije koje su došle iz Emirata, mislim na Karađorđevo. Firma koja je došla kao neka zamena za „Al Dahru“, ili ne znam već u kojoj funkciji je ta firma došla, upropastila je hiljade hektara i upropastila je Karađorđevo. Znao vrlo dobro da o tome govorim.

Samo molim da se vodi računa o tome šta mi od tih investicija dobijamo, koliko nas koštaju, u kakvu poziciju sebe stavljamo i kakvu poruku šaljem ozbiljnim investitorima, kod kojih ne treba kupovati investicije ili privid investicija, koji bi istinski došli da investiraju u Srbiju, ako se na ovakav način ophodimo prema svojim zakonima, prema svom Ustavu i prema, u ovom slučaju, poljoprivrednom zemljištu, ali i drugim resursima.

Nemojte zameriti, imamo razloga da budemo skeptični prema takvim investicijama, prema takvim sporazumima. Videli smo šta se desilo sa

poljoprivrednim zemljištem, videli smo šta se desilo sa „Er Srbijom“, šta se dešava sa „Beogradom na vodi“ – to su stvari koje su došle kao magične investicije, za koje se posle ispostavlja ne samo da su loši poslovi, nego da su verovatno i poslovi na kojima neko iz vrha vlasti veoma dobro zarađuje.

PREDSEDNIK: Branislav Nedimović.

BRANISLAV NEDIMOVIĆ: Poštovana predsedavajuća, poštovani poslanici, samo jedno pojašnjenje – nije mi uopšte bila namera ono što ste vi u početku rekli, samo sam pričao o pravnom okviru koji se stvara da postoji taj dvosmerni odnos.

S druge strane, kada pričate o poljoprivrednom zemljištu, o tom resursu, dosta se često spominjalo i na prethodnim sednicama, u novembru i decembru, kada su bili Zakon o poljoprivredi i Zakon o podsticajima, razgovaralo se o toj temi da će biti netransparentni postupci i tome slično. Apsolutno smo sprovedli postupak koji je transparentan. Moja ideja i moj cilj je da postupak i proces bude potpuno čist i vi ćete biti obavešteni, kada završimo rad na ovim poslovima, kako će to ići.

O tome da li se jedna investicija od pregovora do završetka realizuje... Pazite, ne postoji savršena stvar, da se sve živo što pregovarate realizuje. U teoriji, na primer, startupova malih preduzeća, ako od deset prođu tri ili četiri, vi ste napravili ozbiljan posao. Nema u pregovorima nikad sigurnosti da će se nešto završiti.

A o tome šta bi bilo kad bi bilo, u slučaju ovog sporazuma, ne mogu da licitiram. Ako dođe do konkretne stvari, možemo da pričamo na tu temu.

PREDSEDNIK: Hvala vam.

Reč ima narodni poslanik Zvonimir Stević. Izvolite.

ZVONIMIR STEVIĆ: Poštovana predsednice, uvaženi gospodine ministre, dame i gospodo narodni poslanici, u okviru današnje rasprave govoriću o predlozima zakona o potvrđivanju sporazuma koji se odnose na sektor bezbednosti i policijske saradnje.

Organizovani kriminal, terorizam, nekontrolisane migracije, protivzakonita trgovina narkoticima danas su izazovi i pretnja svetskoj bezbednosti, jer ne poznaju nikakve granice i šire se takvom brzinom da je međunarodna saradnja bezbednosnih struktura neophodna.

Republika Srbija je u organizovanu međunarodnu borbu protiv kriminala uključena kroz brojne bilateralne sporazume iz sektora bezbednosti i policijske saradnje koje je do sada ratifikovala, što potvrđuje opredeljenje da se sa ovim oblicima kriminala suoči kroz saradnju sa drugim državama koje za to pokazuju interes. U tom smislu, kao širenje bilateralne saradnje u oblasti bezbednosti posmatram i sporazume o čijoj ratifikaciji danas govorimo.

Prvi je zakon o potvrđivanju Sporazuma između Vlade Republike Srbije i Vlade Republike Poljske o saradnji u borbi protiv organizovanog i drugih vidova kriminala. Sporazum naše vlade sa Vladom Republike Poljske o saradnji

u borbi protiv organizovanog i drugih vidova kriminala potpisan je 2011. godine, kada je ministar unutrašnjih poslova bio prvi potpredsednik Vlade Ivica Dačić.

Ovaj sporazum izraz je obostrane želje da se dalje učvršćuju prijateljske veze i razvija saradnja među organima dve države odgovornim za zaštitu bezbednosti i borbu protiv kriminala, a naročito protiv organizovanog kriminala, a zasniva se na načelima jednakosti, reciprociteta i uzajamne dobrobiti.

Sporazumom je obuhvaćena saradnja u otkrivanju i suzbijanju mnogih krivičnih dela, posebno onih protiv života i zdravlja, terorizma i njegovog finansiranja, nezakonite proizvodnje i krijumčarenja svih vidova oružja, opojnih droga, jer su ova krivična dela najrasprostranjenija i sa najdalekosežnijim posledicama po mnoge države i narode, naročito u ovo vreme kada su u svetu mnoga područja zahvaćena etničkim, građanskim i drugim sukobima i krizama. Sporazum obuhvata i krivična dela krijumčarenja i trgovine ljudima i ljudskim organima, ilegalno prelaženje granice, ilegalne migracije, finansijski kriminal, falsifikovanje dokumenata, isprava, sajber kriminal, kao i brojna druga krivična dela kojima se mogu ugroziti lična i kolektivna bezbednost u jednoj i drugoj državi potpisnici.

Radi efikasnog sprovođenja, Sporazumom su utvrđeni nadležni organi i način njihove saradnje, a troškove sprovođenja Sporazuma snosi svaka potpisnica za aktivnost na svojoj teritoriji.

Ovaj sporazum smatramo veoma važnim doprinosom ne samo bezbednosti naših dveju zemalja već i evropskoj bezbednosti u celini i iz tih razloga Poslanička grupa SPS podržava njegovu ratifikaciju.

Drugi sporazum o kome ću govoriti jeste isto tako važan, a to je Sporazum o saradnji u oblasti bezbednosti potpisan 2016. godine između Vlade Republike Srbije i Vlade Savezne Republike Nemačke. U ime naše strane Sporazum je potpisao ministar unutrašnjih poslova dr Nebojša Stefanović.

Ovaj sporazum plod je sve čvršćih prijateljskih odnosa dve države koje smatraju da se zajedničkim bezbednosnim i policijskim aktivnostima organizovanije mogu suzbijati krivična dela, posebno dela protiv života i zdravlja, organizovani kriminal, terorizam, ilegalne migracije i krijumčarenje ljudi, neovlašćena proizvodnja i promet opojnih droga, trgovina oružjem i ljudima i druga teška krivična dela kojima se ugrožava lična i kolektivna bezbednost na teritoriji jedne ili druge države potpisnice.

Saradnja nadležnih organa Srbije i Nemačke u sektoru bezbednosti govori o uzajamnom poštovanju ljudskih, kadrovskih i tehničkih potencijala kojima dve zemlje raspolažu, a kojima se može obezbediti visok nivo sprečavanja izvršenja krivičnih dela obuhvaćenih Sporazumom, ali i garantuje efikasnost u suzbijanju svih vidova kriminala i rasvetljavanju krivičnih dela teškog i organizovanog kriminala.

Ovaj sporazum je izuzetno značajan za sinhronizovanu i organizovanu borbu protiv svih oblika kriminala na evropskom tlu, jer danas,

nažalost, kriminal i kriminalci ne znaju za granice, organizovani su i povezani na međunarodnom nivou i pretnja su svima. To se posebno odnosi na terorizam, trgovinu oružjem i narkoticima, trgovinu ljudima i nelegalne migracije, sajber kriminal.

Ono što je posebna vrednost ovog sporazuma jeste saradnja u slučajevima u kojima se vrše krivične radnje, ili se pripremaju takve radnje, na državnoj teritoriji jedne od strana ugovornica a postoje indicije da se te radnje mogu odnositi i na državnu teritoriju druge strane ugovornice ili mogu predstavljati opasnost za njenu bezbednost.

Sporazumom su veoma detaljno razrađeni svi oblici kriminalnih, odnosno krivičnih dela i svi oblici saradnje Srbije i Nemačke na ovom planu, tako da ovaj sporazum zbog višestrukog značaja za bezbednost obe potpisnice danas treba potvrditi.

Treći sporazum iz oblasti bezbednosti predstavlja u stvari izmenu ranije ratifikovanog Sporazuma o policijskoj saradnji, potpisanog između Vlade Republike Srbije i Vlade Republike Bugarske.

Izmena postojećeg Sporazuma sa Republikom Bugarskom odnosi se na rešavanje problema i poteškoća na koje su policijski službenici obe države nailazili u sprovođenju odredaba Sporazuma koje se odnose na poglavlje o mešovitim patrolama. Naime, Sporazumom je predviđeno da policijski službenici koji učestvuju u radu mešovitih patrola prilikom obavljanja zadataka moraju da pređu granicu isključivo preko zvaničnih graničnih prelaza, a mesta za patroliranje nalaze se i do 50 km od najbližeg graničnog prelaza, što značajno otežava kontrolu granice i ilegalnih prelazaka i umanjuje efekat zajedničkih akcija. Kako bi se taj problem otklonio, naše dve države su se dogovorile da se izvrši izmena dela ratifikovanog sporazuma tako što će se novom formulacijom steći pravni osnov za efikasniji rad zajedničkih policijskih patrola Republike Srbije i Republike Bugarske.

Radi se o izmeni kojom će se omogućiti da policijska patrola jedne od potpisnica može prelaziti na susednu teritoriju osim preko zvaničnih graničnih prelaza i na mestima van zvaničnih graničnih prelaza, koja se određuju u mesečnim rasporedima rada mešovitih patrola koji se donose u skladu sa Sporazumom. Na ovaj način bi se postigla veća pokrivenost granice i povećala efikasnost rada zajedničkih patrola, što za krajnji ishod treba da ima još efikasniju borbu protiv međunarodnog kriminala.

Smatram ove sporazume izuzetno korisnim za unapređenje borbe protiv međunarodnog organizovanog kriminala, koji je ozbiljna pretnja svetskom miru. Iz tih razloga će Poslanička grupa SPS u danu za glasanje podržati ove bilateralne sporazume, kao i ostale iz ovog pretresa. Zahvaljujem.

PREDSEDNIK: Hvala.

Reč ima narodni poslanik Milovan Bojić. Nije tu.

Reč ima narodni poslanik Balša Božović. Izvolite.

BALŠA BOŽOVIĆ: Zahvaljujem, predsednice Skupštine. Dame i gospodo narodni poslanici, poštovani građani, i dalje mi nije jasno iz kog razloga Skupština ignoriše sve ono što se dešava u javnosti, a na dnevnom redu su stvari koje su možda mogle da sačekaju i da dođu na dnevni red u nekom drugom trenutku. Ali, u svakom slučaju, u svakom od ovih sporazuma i u svakoj temi ...

PREDSIEDNIK: Izvinite, poslaniče, napravila sam veliku grešku; ja se vama izvinjavam, ali vi niste još na redu.

Aleksandra Jerkov je ušla na vaše mesto i vi sada morate da čekate da budete dvanaesti. U tome je greška.

BALŠA BOŽOVIĆ: Nema problema. Zahvaljujem.

PREDSIEDNIK: Reč ima narodni poslanik Ana Ćirić.

Izvolite.

ANA ĆIRIĆ: Dame i gospodo narodni poslanici, poštovana predsedavajuća, ministre, poštovani građani Srbije, pred nama je danas niz zakona koji se odnose na međunarodne sporazume u oblasti socijalne zaštite, u oblasti zaštite životne sredine, u oblasti bezbednosti, u oblasti trgovine. Pre svega, važno je istaći da ono što im je zajedničko jeste jedan zdrav i ozbiljan spoljnopolitički odnos koji naša zemlja ima prema državama u okruženju; ne samo u okruženju, nego svim državama sveta.

Ako se osvrnemo na Sporazum sa Katarom vezanim za uzajamno podsticanje investicija, složićemo se da svaki ovakav sporazum jeste jedan korak dalje u razvoju naše zemlje. Juče i danas smo imali prilike da čujemo kako sigurno neće biti reciprociteta u ulaganju i kako ćemo sigurno manje ulagati mi tamo, nego oni u Srbiji. Istina je da se možda te brojke neće poklopiti, ali ako pogledamo širu sliku, šta je ono što oni izbegavaju da kažu, a što zapravo svi vidimo? To je vidni rast ekonomije, vidni rast investicija i vidno smanjenje nezaposlenosti.

Čuli smo juče i ministra Vulina, vezano za Sporazum o socijalnoj zaštiti – biće potpisan sa Rumunijom, sa Ruskom Federacijom. U planu je inicijativa za Španiju, Azerbejdžan, Belorusiju, Kinu, Italiju i Poljsku. Ova vlada zaista ulaže velika sredstva u socijalnu zaštitu svojih građana.

Zatim, Sporazum sa Ministarstvom unutrašnjih poslova Vlade Savezne Republike Nemačke. O njemu je juče govorio ministar Stefanović i posebno istakao važnost u evropskim integracijama kada govorimo o ovom sporazumu.

Ovaj široki dijapazon država sa kojima naša zemlja saraduje i ima odličnu saradnju neke je malo stavio u nezgodan položaj; stavio ih je u, kako bismo rekli, nebrano grožđe. Zašto? Zato što smo uvek imali neke države, neke stranke koje se dele na proruske, američke, nemačke, na Istok i Zapad. Danas imamo mnogo drugačiju situaciju baš iz razloga što ova vlada i naš premijer, odnosno budući predsednik Srbije, saraduje i sa Istokom i sa Zapadom, sa EU, sa Amerikom, sa svim delovima sveta. Reči su prešle u dela, dela su prešla u rezultate i zbog toga nas svuda u svetu cene. Ti rezultati zaista ne mogu da se

opovrgnu iz fotelja i zbog toga su baš oni koji su navikli to da rade danas nezadovoljni.

Moram da se osvrnem na jučerašnju opasku, jedno malo ismevanje poslanika bivšeg režima koji kaže da mi otvaramo pešačke prelaze. S obzirom na to da se radilo o rukovodstvu Voždovca, ja sam sa Voždovca, moram to da prokomentarišem. Tačno je da se otvara pešački prelaz, tačno je da su vodovod i kanalizacija konačno sprovedeni u podavalskim naseljima, da su otvorene škole, da su otvoreni vrtići. Tačno je da mi brinemo o bezbednosti naše dece u svakom delu Srbije. Kada govorimo o MUP-u, MUP je tu da zaštiti. Ministarstvo unutrašnjih poslova štiti našu decu i ovaj sporazum će definitivno uticati na bezbednost dece.

Samo bih zbog te opaske o pešačkim prelazima naglasila jednu investiciju bivšeg režima u opštini Voždovac, koja govori upravo o tome kako su oni vodili računa o bezbednosti dece. Kada govorimo o tome, u pitanju je 350.000 evra uloženi u „Pazl grad“ na Voždovcu, nebezbedni objekat bez lokacijske dozvole, bez građevinske dozvole, na tuđem zemljištu, koji nikada nije otvoren, koji je sve vreme nebezbedan i za koji su morala da se odvoje sredstva prošle godine kako bi bio srušen. Toliko o njihovim projektima.

Sada bih se vratila na ove međunarodne sporazume. Htela bih da naglasim da je baš zato što se oni sprovode slika o nama u svetu potpuno drugačija. Ne bih nikog da razočaram, više ne može da se radi iz fotelja. Naš premijer i budući predsednik radi na terenu. Zato je on svakodnevno i po selima Srbije, ali i u Vašingtonu, Moskvi, kod Merkelove. Izbori se ne dobijaju na terenu, dobijaju se osluškivanjem na terenu... Htela sam da kažem kupovinom glasova, kao što neki ovde govore. Dobijaju se osluškivanjem potreba građana, dobijaju se rešavanjem njihovih problema. To radi naš premijer Aleksandar Vučić.

Zbog toga ćemo glasati za ove sporazume, baš zato što mi ovde glasamo u ime naroda, a narod je na predsedničkim izborima jasno rekao – 55%, 2. aprila, a više od 70% dve nedelje kasnije. Ko gubi, ima prava da se ljuti, ali je važno to što će svim ovim što danas usvajamo i budućom politikom Vlade narod dobiti. Hvala.

PREDSEDNIK: Hvala.

Narodni poslanik Dejan Šulkić. Nije tu.

Marjana Maraš. Nije tu.

Reč ima narodni poslanik Balša Božović.

BALŠA BOŽOVIĆ: Zahvaljujem. Kao što sam rekao na početku, mislim da je veoma čudno što parlament raspravlja o ovom dnevnom redu, koji smo mogli da ostavimo i za neku nedelju kasnije. U svakom slučaju, nije dobro da Skupština Republike Srbije ignoriše sve ono što se dešava na ulicama Srbije. Žao mi je što to mnogi ne vide i što mnogi žmure i misle da je sve jedan ružan san iz kog će izaći, ali verujte mi da neće. Srbija je postala jedan ružan san. U svakom od ovih sporazuma koji su na dnevnom redu možemo da nađemo makar

jednu stvar zbog koje je danas nezadovoljstvo u narodu i građanstvu toliko da to apsolutno ostavlja bez bilo kakvog legitimiteta vlast Srpske napredne stranke u ovoj zemlji.

Kada samo pomenete jedan od sporazuma koji se nalaze na dnevnom redu, a to je Sporazum o uzajamnom ulaganju, a u pitanju je Katar, sa Srbijom, mislim da to ne može da bude ...

Da li možete da umirite gospodu prekoputa? Predsednice Skupštine, ja se izvinjavam, da li možete da umirite kolege?

(Predsednik: Poslaniče, budite ljubazni i pustite poslanika Božovića da kaže nešto o Sporazumu sa Katarom, molim vas.)

Ono što me brine jeste sam naziv – uzajamno ulaganje. Uzajamna ulaganja smo imali i do sada i ta ulaganja su prilično takva da ih plaćaju građani Republike Srbije a ne povlašćene zemlje, u ovom slučaju Ujedinjeni Arapski Emirati, evo sada i Katar.

Da li će i ovo uzajamno ulaganje koštati građane Republike Srbije, kojima su smanjene plate, kojima su smanjene penzije, na sledeći način – da ćemo opet imati neko zajedničko preduzeće ili možda neki poseban zakon, leks specijalis, po kojem će neko doći u našu zemlju, dobiti sve besplatno, zemljište, komunalno opremanje tog zemljišta, a, s druge strane, investiciju naći iz džepova osiromašenih građana tako što ćemo, kao i za „Beograd na vodi“, imati zajedničko preduzeće, gde je Srbija vlasnik svega 32% a „Igl hils“ 68%, iako Srbija ulaže milijarde evra, posredno ili neposredno, a „Igl hils“ ulaže svega 150.000.000 evra zajedničkog kredita? Da li ćemo doći u situaciju da opet, po ko zna koji put, sebe stavljamo u situaciju da taj ugovor ne možemo ni da raskinemo? I sami znate da taj ugovor ne može da se raskine. Kada bi se raskinuo neki ugovor nepovoljan po građane Srbije, opet bi ga platili građani Srbije.

Procena je da 100.000 evra vredi svako radno mesto koje je otvoreno na području savskog amfiteatra, odnosno „Beograda na vodi“. Sa 150.000.000 evra investicija naših građana mi tamo imamo nekolicinu radnika, koji imaju platu od 25.000 dinara i rade najteže moguće poslove. Kakav je to sporazum i kakve su povlašćene države u pitanju ukoliko one samo izrabljuju naše radnike, od njih prave robove? Mi plaćamo njihove plate, mi plaćamo njihove kvadrate, koje će sutra kupiti neki tajkuni, neki vlasnici restorana, kafana. Tamo se gradi neki šoping-mol... Sve se to naziva nekim zajedničkim, širim, opštim, građanskim interesom, a niko od građana neće imati apsolutno ništa od toga, sem što će možda platiti ulaznicu od 700 dinara za neki bioskop, privatni naravno, koji će biti otvoren na tom području. Mislim da je to ne loš sporazum, mislim da takvi sporazumi više ne smeju da budu tema rasprave u ovoj skupštini.

Često se, na primer, dešavalo... Kada su u pitanju dosadašnja iskustva, imate rušenje u Savamali, koje nije produkt, tek tako nekom palo na pamet pa je neko došao i nešto srušio, nego je to takođe bio predmet ugovora, da će Srbija, ukoliko neće privatne kuće, neće privatne prodavnice, neće

privatna skladišta ne sruši i ne skloni sa lica zemlje, čak plaćati penale, po ugovoru o izgradnji „Beograda na vodi“. Zorana Mihajlović, ministarka, potpisala je to. Ona vrlo dobro zna šta je potpisala. Zna i gospodin Vučić, pa nije potpisao taj ugovor on, nego je pustio Zoranu Mihajlović da potpiše taj ugovor ona. U svakom slučaju, kad-tad će neko odgovarati za to krivično delo.

Ukoliko bismo mi sada došli u situaciju da kažemo – čekajte, bre, ljudi, mi našim parama plaćamo nečije privatne kvadrature, pa je l' to normalno? Nije normalno. Hoćemo li da raskinemo taj ugovor? Hajde da ga raskinemo. E, pa ne može. Da biste raskinuli taj ugovor, morate da idete na arbitražu, koja je u Beču, koja sutra može da vam kaže – nikakav nije problem, Srbija neka raskine ugovor, neka plati još tri milijarde evra ovom povlašćenom partneru.

Ako tako i Katar bude ulagao u Srbiju, našim parama, na šta će Srbija da liči? Em će biti siromašnija, em će biti više opljačkana nego što je danas, em će radnici biti mnogo veći robovi nego što su danas i onda ulazimo u jedan začaran krug iz kog više ne možete da izađete.

„Al Dahra“... Kada smo pričali o toj vrsti investicija, a opet ste vi negde nadležni i za tu oblast, nismo mi ovde danas polemicali sa vama da li je to dobra ili loša stvar, da li je ta stvar uspela ili ne. Vi ste ministar za koga smatram da je jedan od pristojnijih zato što sedite u ovoj skupštini, poštujete narodne poslanike i možemo da razmenimo koju reč, za razliku od vaših kolega. Ali, s druge strane, potpuno vam je pogrešna politika. Ne možete kao predsednik Vlade ili kao Vlada da obećavate investicije od milijardu evra za „Al Dahru“ i kažete – one će se sigurno dogoditi, hajde da mi njima sada poklonimo na neki način zemljište, pa će oni to uložiti, pa će tu da bude sistem kap po kap, pa će tu da se razvije poljoprivreda, pa će tu da bude neki izvoz. Od toga nema apsolutno ništa.

Etika odgovornosti je takva da se sve zaboravi. Ali građani sve to plate, svaku pogrešku ove vlade oni plaćaju iz svog džepa. Dakle, mi plaćamo iz svog budžeta. Naš budžet su sabrani budžeti osiromašenih građana. Kada iz tog šupljeg i osiromašenog budžeta plaćamo tako loše odluke Vlade, onda se dovodi u pitanje da li ste vi svesni šta i kakvu politiku vodite, da li je ona za budućnost Srbije pogubna ili ne. S druge strane, imate proteste ljudi kojima sve smeta. Smeta im to što moraju da gledaju zaklanjanje pogleda na reku samo da bi tamo neko kupio stan od 3.500 evra po kvadratu. Znaete ko to može da kupi danas, Karić, Mišković, njih nekolicina, ne mogu da kupe građani, to sebi da priušte.

Mi smo govorili – hajde da od tog prostora napravimo nešto zajedničko, da napravimo neki veliki Gugl park gde će IT sektor da doživi bum, da tu budu neki naši mladi ljudi, neki klinici koji su bez posla. Pa smo predložili zakon o zapošljavanju mladih, hajde da im tu stavimo neke startap kredite, da upola manje novca potrošimo, a da napravimo IT bum u Srbiji, koji će da izvozi u neviđenim količinama, da zaposlimo mlade koji izlaze danas iz Srbije. Ne, odgovor je bio – bolje da nekom tajkunu damo da izgradi hotel, šoping-mol i kafanu, od toga će Srbija da ima ne znam kakve koristi. Neće, verujte mi.

Ovi sporazumi koji prolaze kroz ovu skupštinu... Možete da izglasate, to smo hiljadu puta govorili, da je Zemlja ravna ploča, ali jednom kada uđete u ovako loše ugovore, konstantno... Kada uđete, kako da kažem, u pogrešan voz, svaka stanica je pogrešna. Ne možete nikada da se vratite. Ovo su štetni ugovori, koji od Srbije prave ne povlašćenu zemlju, nego robovsku naciju, koja više ne može da oduži ono za šta se zadužuju neki da bi imali čak i finansijsku korist. Ne kažem da to imate vi, ali mislim da ima jedan uzak krug ljudi koji je blizak Srpskoj naprednoj stranci, koji se konstantno bogati za ovih pet godina i tome nikako da vidimo kraj.

Iz tog razloga, mislim da je veoma važno da svaki narodni poslanik kome je stalo do građana ustane i suprotstavi se takvoj politici. Mislim, duboko verujem zapravo, da i vi to znate, ali ste deo jednog političkog miljea koji ima interes, pre svega finansijske prirode, da jednom malom kružoku ljudi obezbedi sve veće i veće bogatstvo.

Naravno, glasaćemo protiv i naravno da ćemo na dnevni red uvek stavljati one stvari zbog kojih građani protestuju širom gradova i opština Srbije, jer mislimo da je to suština o kojoj ova skupština treba da razgovara. Zahvaljujem.

PREDSEDNIK: Reč ima narodni poslanik Aleksandar Martinović, replika.

ALEKSANDAR MARTINOVIĆ: I juče i danas su, gospođo predsednice, izrečene brojne neistine o Srpskoj naprednoj stranci i Aleksandru Vučiću. Danas ih je izrekao i gospodin koji je student. Sada ću da vam pokažem sliku tog studenta. Evo ga, Balša Božović je student, Srđan Dragojević je student, ovaj Miljuš iz štaba Vuka Jeremića, sve su to studenti.

Da građani Srbije ne bi bili ni u kakvoj zabuni oko toga ko organizuje te proteste i ko su politički organizatori tih protesta, ja ću vam pročitati mejl koji je uputila centrala Demokratske stranke 6. aprila 2017. godine u 15 časova: „Poštovani/poštovane, došlo je do promene u organizaciji odlaska na pobjedničku šetnju Beogradom. Molimo vas da budete ispred Gradskog odbora DS, Beograd, Terazije 3, u 17.30 časova. Molimo vas da nam potvrdite svoj dolazak. Pozdrav. Centrala Demokratske stranke“.

To su ti spontani studentski, omladinski, nepolitički protesti u kojima učestvuju sve sami studenti: Dragan Šutanovac, Goran Ješić, Bojan Pajtić, Borko Stefanović, Balša Božović, sinovi bivših ministara, sadašnjih poslanika. To su sve studenti koji su se spontano okupili. Ono što je, gospodine Rističeviću, jako važno, oni protestuju ispod transparentna na kojem piše „Elita se raduje, narod gladuje“. Upućujem apel vama iz Ministarstva poljoprivrede...

(Predsednik: Vreme.)

... Da se sakupi jedan fond iz kojeg bi se finansirala hrana za gladnog Šutanovca, Ješića, Pajtića, Balšu Božovića, da ljudi ne budu gladni.

PREDSEDNIK: Hvala. Ministre, vi ste hteli repliku?

BRANISLAV NEDIMOVIĆ: Poštovana predsedavajuća, hteo sam nekoliko stvari da kažem. Potpuno je demokratsko pravo bilo koga da bude nezadovoljan; to je pravo i to mu niko ne može uskratiti. To mogu da razumem, ali ne mogu da razumem da kad stanete na Brankov most (ili na Gazelu, potpuno je svejedno) pre nekoliko godina i danas, ne vidite razliku. Svakog dana prelazim taj most. Pošto vi prelazite, verovatno vidite sve, možda bolje nego ja, ali možete da uočite jasnu razliku između džungle koja je postojala – „džungle“ mislim u smislu objekata koji su bili oronuli, devastirani, gde se više nije znalo ko pije a ko plaća – i današnjeg stanja stvari, prostora kojim sada možete da prođete.

To je priča o sređivanju prostora i priča o kvalitetnom prostoru na kome ljudi žive, koji je jedan od najkvalitetnijih, najelitnijih na prostoru Beograda. Priča o urbanizmu je priča o tome kako vi želite kvalitetno da živite i koliko želite da prostor u kom živite izgleda dobro. Mislim da je to trebalo da spoznate kroz vašu aktivnost u Skupštini grada za sve ove godine. Priča o prostoru nije samo priča o tome da li ćemo ovoliko ili onoliko ljudi zaposliti. Jeste ta priča važna, ali to ima mnogo veću dimenziju. Svako ko danas pogleda taj prostor sa leve strane Gazele, ili sa desne strane, kada idete iz pravca Brankovog mosta, može da se uveri da je taj prostor daleko kvalitetniji. Ono što je činjenica, vreme donosi najbolji sud o svemu. Vreme je to koje će da pokaže, i to vrlo bliska budućnost, koliko je taj prostor oživeo, zaživeo zahvaljujući investicijama koje su se desile.

Još jednu stvar želim da vam kažem i time ću završiti: priča o ovom konkretnom sporazumu, o tome šta bi bilo kad bi bilo, da li će se desiti ili neće, da li će neko imati zadnju nameru ili prednju nameru, ne želim u to da ulazim. Ovo je samo pravni okvir i ništa više od toga.

PRESEDIK: Poslaniče Ćiriću, nisam vas razumela šta ste me pitali.

(Goran Ćirić: Koliko vremena je ostalo?)

Jedna sekunda.

Reč ima narodni poslanik Balša Božović, replika.

BALŠA BOŽOVIĆ: Zahvaljujem. Dakle, gospodin Martinović je na jedan veoma ružan način pokušao da omalovaži sve one nezadovoljne ljude. Potpuno je lažan mejl koji je pročitao zato što se centrala Demokratske stranke ne nalazi na adresi Terazije 3. To ne želim ni da komentarišem.

Ovo nije protest Demokratske stranke. Demokratska stranka ne protestuje, ona se bori u institucijama i smatra da dok god postoji ijedan poslanik koji će se u Skupštini suprotstaviti jednoulju Aleksandra Vučića i koji neće dozvoliti da parlament bude u džepu Aleksandra Vučića, vredi se boriti ovde i vredi čuvati ovu instituciju.

S druge strane, ovo je protest samo mladih ljudi, nikoga više, onih koji su poniženi, onih koji svoju budućnost ne vide u Srbiji. Iz tog razloga niko

ne sme da im se meša u to. Naravno da imaju pravo na bunt. Naravno da imaju pravo, jer ovo je njihova zemlja. Ovo nije vaša zemlja. Ovo je njihova zemlja. Oni treba da kažu kakva će da bude i da je naprave po svojoj meri. U tom smislu, imaju punu podršku od nas, i mene lično.

Kada je u pitanju „Beograd na vodi“, rekao bih gospodinu ministru Nedimoviću – ne postoji nijedan arhitekta, nijedan urbanista u Srbiji, u regionu koji je tu arhitektonsku i urbanističku nakazu potvrdio i za nju rekao da je nešto što Beogradu donosi bilo kakvu korist.

Verovatno većina kolega prekoputa nije ni čula ko je Ranko Radović, ali on je jedan od najvećih arhitekata i urbanista svoga vremena, međunarodno priznat i veoma veliki umetnik, koji je rekao da je sve stvar etike. Sve je stvar etike u Beogradu. Ako vi unižavate identitet grada, to je takođe stvar vaše etike. Ukoliko unižavate duh Beograda, to je stvar etike. Ukoliko pokušavate da kulturno nasleđe, koje je garantovano Ustavom, izmenite, to je takođe stvar etike. Mislim da vi ne znate za etiku i to je ono što je vaš najveći problem. Zahvaljujem.

PREDSEDNIK: Umešaću se i ja u diskusiju o kulturnom nasleđu, ali da ne širimo sada dalje.

Reč ima narodni poslanik Aleksandar Martinović, replika.

ALEKSANDAR MARTINOVIĆ: Gospođo Gojković, ja sam uvek bio precizan. U mejlu koji je poslala Demokratska stranka svojim članovima lepo stoji: „Molimo vas da budete ispred Gradskog odbora...“. Dakle, „ispred Gradskog odbora“ – koliko znam, Gradski odbor vam je na Terazijama – „Demokratske stranke, Beograd, Terazije 3, u 17.30 časova.“ Dakle, vi ste organizatori ovih protesta. Potpuno mi je jasno zašto je ovako malo ljudi na ulicama – zato što ih organizuje jedna mala, beznačajna partija, koja u političkom životu Srbije ne znači ništa. Više glasova možete da obezbedite ovde u Skupštini za neke predloge, za dopune dnevnog reda, nego što možete da osvojite na pojedinim biračkim mestima. Da li treba da vam govorim da su vam kandidati osvajali po jedan, dva, pet glasova na pojedinim biračkim mestima?

Što se tiče ovog licemerja i vrhunskog političkog farisejstva, kako ste vi iz Demokratske stranke zabrinuti za gladne u Srbiji, samo mi kažite – da li je Dragan Šutanovac gladan, da li je Bojan Pajtić gladan, da li ste vi, Balša Božoviću, gladni? Vi koji pričate o „Beogradu na vodi“, a vaša verenica prodaje stanove u „Beogradu na vodi“. Zараđujete stotine hiljada evra na „Beogradu na vodi“ i kažete ne valja projekat „Beograd na vodi“. Kako vas nije sramota?!

(Predsednik: Ako možemo bez privatnog života.)

Dragan Šutanovac napravi zgradu na pašnjaku, na Vračaru, i on je gladan! Pozivam ove studente, ove protestante, neka malo prošetaju Beogradom, neka obiđu nekretnine koje su u vlasništvu Balše Božovića, Dragana Šutanovca, Živkovića itd., pa da vide gde žive ti bedni, gladni ljudi, unesrećeni, koje je upropastio Aleksandar Vučić itd. Neka malo prošetaju van centra Beograda, neka odu dalje od Narodne skupštine, neka malo pogledaju te velelepne zgrade, neka

vide malo gde živi gospodin Boris Tadić, neka vide gde živi Vuk Jeremić, neka vide gde žive braća Ješić, nekretnine od Indije, preko Novog Sada do Beča.

(Predsednik: Poslaniče, molim vas, prošlo je vreme.)

I sada je Goran Ješić gladan?! Ako je gladan, gospodine Nedimoviću, dajte da pomognemo čoveku da više ne bude gladan.

PREDSEDNIK: Recite? Povreda Poslovnika, Rističević.

MARIJAN RISTIČEVIĆ: Dame i gospodo narodni poslanici, gospodo predsedavajuća, vi ste prekršili Poslovnik, jer je gospodin Balša Božović tvrdio da na protestima učestvuju isključivo mladi. Time je grubo narušeno dostojanstvo Narodne skupštine. Rekao je – mladi studenti. Verujem da je on mlad čovek, ali ne verujem da mu vi verujete. Ovo je on na protestima. Ma koliko se trudio da bude mlad, ma koliko dugo studirao, ma koliko kombinovano studirao, on ipak nije student. Ovaj drugi, iz Čačka, koji je podigao osnovnu školu u Čačku, takođe nije student – radi se o Bošku „Pernaru“. Gospodin Lazović, vođa inicijative „Ne davimo Beograd“ takođe nije student; malo je rustičan, raščupan itd., ne zameram mu, ali svakako nije student.

Borko Stefanović, taksista, verovatno je krenuo da vidi koje su ulice za taksi sposobne, da taksira. Koliko se sećam, u izbornoj kampanji je vozio taksi, verujem da to radi i van izbornih kampanja. Verovatno su mu taksijem preprečili put. Ali on svakako nije student. Inače se zalaže za socijalna prava 400.000 ljudi. Dok je bio vlast, otpustio ih je, a sada zloupotrebljava i eksploatiše njihove nevolje.

Ovo je Draža Petrović, jedan od organizatora, po meni, urednik dnevnog lista „Danas“. I on verovatno protestuje, ali student nije, da svi moramo da čitamo „Danas“. Ovo je ponovo Boško Obradović, koji ubeđuje osnovnu školu i srednju školu u Čačku da treba da dignu protest. Ovo je student koji je studirao dvanaest godina, tri godine mu je falilo do penzije, zove se Goran Ješić, i svakako nije student.

(Predsednik: Hvala vam, poslaniče.)

I, samo na kraju, ovo su „Žene u crnom“, svakako nisu studenti.

PREDSEDNIK: Poslaniče, koji član ste rekli?

(Marijan Rističević: Član 107.)

Član 107? Ne vidim stvarno svoju odgovornost u tome. Rekla sam vam nekoliko puta, ne znam šta će ko da kaže i ne mogu da proveravam istinitost navoda.

(Marijan Rističević: U redu je.)

U javnosti deluje svima kao da stalno kršim neki poslovnik, nečega se ne držim, zato što poslanici rade ko šta hoće. Juče ste tražili da se glasa o povredi Poslovnika, koju nisam počinila. Nadam se da nećete danas.

(Marijan Rističević: Danas ne tražim.)

Neću da utičem na vas, ali...

(Marijan Rističević: Ne.)

Ne, je l' tako? Ne tražite.

Povreda Poslovnika, narodni poslanik Milimir Vujadinović.

Izvolite. Koji član?

MILIMIR VUJADINOVIĆ: Predsednice, hvala vam. Ukazujem na povredu Poslovnika, član 107. Vi ste inače poznati kao veoma trpeljivi i sa dosta strpljenja nastupate prema mnogim narodnim poslanicima, ali moram da upozorim na jednu stvar.

Naime, poslanik iz opozicije, obraćajući se maločas, reče da su srpski radnici koji danas rade na „Beogradu na vodi“ robovi, da rade u robovlasničkom sistemu, ispriča nam bogzna šta sve o etici, ali, evo, čisto poređenja radi... Ministar Nedimović je već par stvari rekao vezano za „Beograd na vodi“. Ja nisam stanovnik Beograda, ali veoma dobro znam šta je na mestu „Beograda na vodi“ postojalo pre ovoga što je sada. Zaista, nešto što je ružilo Beograd i što je sigurno bilo ruglo glavnog grada.

Međutim, ako ćemo o etici i o gradnji, o moralu, samo ću da napomenem, pošto sam stanovnik sa severa Srbije, iz Vojvodine, da uporedimo „Beograd na vodi“, ljude koji danas tamo rade, ono što se tamo danas gradi, sa onim što su njegove kolege i oni koji nisu dolazili od avgusta na posao gradili u Vojvodini, dvorac Heterlend (*Hertelendy*). E, to je pitanje morala, to je pitanje etike, ako ćemo o etici. Gradimo „Beograd na vodi“, ljudi u „Beogradu na vodi“ sada rade i nisu robovi. Neću dopustiti da iz ovog uvaženog doma vredamo srpske radnike. A pomislite samo šta je Heterlend, dvorac u Vojvodini, kod Bečeja, koji je bio namenjen smeštaju dece ometene u razvoju, milion i po evra pronevere, pa uporedite i vidite šta je to etika i šta je to o čemu danas govori poslanik iz opozicije.

Toliko, hvala vam. Ne tražim da se u danu za glasanje glasa o povredi Poslovnika.

PREDSEDNIK: Upotrebili ste član 107, jednako kao i Marijan Rističević. Stvarno jako poštujem dostojanstvo Narodne skupštine, sigurno poštujem, ali ne mogu da znam ko će šta da kaže i kakvu će polemiku da izazove i reakcije.

Sve ovo se briše, zato što ćemo prekinuti ovo što uopšte nema nikakve veze sa...

(Balša Božović: Ovlašćeni predstavnik, Gordana Čomić, replika.)

Replike nema nikakve ako predsednik parlamenta iskoristi svoje pravo, cenjene kolege, da odluči da li ima elemenata za dalje replike ili ne.

(Balša Božović: Tražila je Gordana Čomić repliku.)

Čujem više puta.

Ljubinko Rakonjac, izvolite.

Po stavu 3 smatram da smo iskočili iz teme i da ćemo završiti sa replikama i povredama Poslovnika.

Ljubinko Rakonjac, da li je tu?

LJUBINKO RAKONJAC: Poštovana predsednice, dame i gospodo narodni poslanici, poštovani ministre, danas ću govoriti o zakonu o potvrđivanju

Konvencije o Evropskom šumarskom institutu. Moja uvažena kolegica prof. dr Snežana Bogosavljević je detaljno o tome govorila i rekla suštinu i značaj Evropskog šumarskog instituta, a ja ću govoriti o onim aspektima u kojima sam neposredno učestvovao od početka rada Evropskog šumarskog instituta na ovim prostorima, na prostoru zapadnog Balkana i jugoistočne Evrope.

Mislim da do sada nije bilo razloga da se ne usvoji ovaj zakon i potvrdi ova Konvencija o Evropskom šumarskom institutu, jer je to moralo da se desi znatno ranije, još 2003. godine, kada je *EFI* faktički došao na područje zapadnog Balkana.

Evropski šumarski institut je međunarodna organizacija u oblasti šumarstva, koja je osnovana 1993. godine u finskom gradu Joensuu, pokrajina Karelja, sa ciljem unapređenja istraživanja u oblasti šumarstva. Osnivački akt potpisan je 9. septembra 1993. godine od strane 14 predstavnika obrazovnih i naučnoistraživačkih organizacija iz deset evropskih zemalja, a to su: Češka, Nemačka, Mađarska, Norveška, Poljska, Portugalija, Rusija, Švedska, Velika Britanija i Finska.

Svrha ovog instituta je da na panevropskom nivou preduzima istraživanja u oblasti šumarske politike, uključujući njene aspekte u vezi sa životnom sredinom, ekologijom.

Dvadeset godina kasnije, 2013. godine, Evropski šumarski institut okupio je oko trideset međunarodnih obrazovnih i naučnoistraživačkih organizacija, kao i predstavnike udruženja privatnih vlasnika šuma i preduzeća iz oblasti šumarstva i zaštite životne sredine. Članovi Evropskog šumarskog instituta su predstavnici 36 zemalja, među kojima su i SAD, Japan, Kina i Kanada.

Internacionalizacija Evropskog šumarskog instituta započela je 1998. godine na Petoj godišnjoj konferenciji, održanoj u Zvolenu u Slovačkoj. Narednih godina definisana su načela Konvencije o *EFI*-ju. Konvencija je stupila na snagu 28. avgusta 2003. godine, a Evropski šumarski institut postaje međunarodna organizacija osnovana od strane evropskih država.

Srbija, odnosno tadašnja državna zajednica Srbija i Crna Gora 27. novembra 2003. godine potpisala je Sporazum o pristupanju Konvenciji. Da bi postala punopravni član Evropskog šumarskog instituta, potrebno je da ratifikujemo ovu konvenciju. Mislim da je to trebalo uraditi znatno ranije, odmah posle 2003. godine i da je bilo vremena za to.

Govoriću o značaju i uticaju Evropskog šumarskog instituta na ovim prostorima i njegovom doprinosu za zemlje zapadnog Balkana i jugoistočne Evrope, jer je on prisutan još od 2003. godine sa brojnim projektima. Jedan od najznačajnijih projekata je projekat *FOPER*, iz oblasti šumarske politike i ekonomike. To je, u stvari, i studijski program koji se odvijao na Šumarskom fakultetu Univerziteta u Sarajevu i Šumarskom fakultetu u Beogradu. Kursevi su organizovani na način da postojeći predavači na šumarskim fakultetima zajedno sa eminentnim međunarodnim predavačima

učestvuju u nastavnom procesu. Dosada je iz tog *FOPER* projekta 45 studenata iz zemalja Zapadnog Balkana završilo master programe, 2008/2009. godine i ranije, 2007/2008. godine, a on je napravio jedan napredak, učestvovao je u formiranju doktorskih studija sve do 2013. godine.

Evropski šumarski institut okuplja svoje članove i ima više regionalnih projektnih centara, kao što su: Bordo i Nansi u Francuskoj, Barselona u Španiji, Frajburg u Nemačkoj, Umeo u Švedskoj, Beč (Austrija), Peterburg u Rusiji, Cirih u Švajcarskoj. Svi ti centri su na zajedničkim projektima *COST* akcije učestvovali u realizaciji projekata iz oblasti šumarske politike i ekonomike.

U tom smeru, institucije iz oblasti šumarstva na području zapadnog Balkana su 2008. godine formirale regionalni centar Evropskog šumarskog instituta. Osnivačka skupština je bila u Varaždinu, gde je formiran *EFICEEC*, Regionalna kancelarija Evropskog šumarskog instituta za zemlje zapadnog Balkana. Tada je potpisan ugovor o osnivanju regionalnog naučnog časopisa za istraživanja iz oblasti šumarstva *SEEFOR*. Želim da istaknem doprinos brojnih ljudi koji su učestvovali u osnivanju Regionalne kancelarije, to su: dr Miroslav Benko, dr Radovan Nevenić, prof. dr Mersudin Avdibegović, prof. dr Dijana Vuletić, prof. dr Zoran Govedar, prof. dr Ratko Kadović, prof. dr Milan Medarević, dr Ljubinko Rakonjac, prof. dr Kole Kolevski, dr Mišo Anđelić i dr Hajri Haska.

Konvencija *EFI* ratifikovana je od strane 26 zemalja članica i njen značaj se zasniva na odlukama o šumama koje su donesene na Konferenciji Ujedinjenih nacija o životnoj sredini i razvoju koja je održana tokom 1992. godine, Predlogu akcija međuvladinog panela o šumama i foruma o šumama, kao i Proširenom programu rada na šumskom biodiverzitetu.

Moram istaći da *EFI* nije samo naučna organizacija već ima i konotaciju političkog značaja, posebno Evropske unije, odnosno Evropske komisije. Značaj *EFI* instituta u prvom redu se ogleda u organizovanju i okupljanju velikog broja istraživača, naučnih radnika sa nekoliko kontinenata, koji zajedno rade na velikim projektima u domenu šumarstva i zaštite životne sredine.

Mogu sa zadovoljstvom da istaknem da je Republika Srbija veoma aktivna u Evropskom šumarskom institutu. Naše tri institucije iz Srbije, Šumarski fakultet, Institut za šumarstvo i Institut za nizijsko šumarstvo, od početka su uključene u projekte Evropskog šumarskog instituta. Istraživači iz Republike Srbije i sada učestvuju na brojnim projektima, sa zapaženim rezultatima.

Zbog toga, *EFI* baš u tom pogledu ima uspeha, jer je zastupljen veliki broj zemalja, što ima odjeka i u političkom smislu. *EFI* institut ima stalnog predstavnika u Evropskoj komisiji u Briselu, tako da i na taj način ima uticaja na događanja u domenu šumarstva i zaštite životne sredine.

Nešto bih rekao i o samom značaju *EFI*-ja, iako je moja uvažena koleginica to napomenula u uvodnom izlaganju. *EFI* konvencija ima višestruku

korist za zemlju potpisnicu, jer pored naučne saradnje, koja se već uveliko odvija između naučnika većeg broja zemalja, budućnost je saradnja između ministarstava tih zemalja, kao i podrška naučnom delovanju. *EFI* svojim apliciranjem u naučnim projektima kod evropskih naučnih fondova ostvaruje sa svojim internacionalnim partnerima, zemljama potpisnicama Konvencije, a to smo u ovom slučaju i mi. Posebno je značajan ovakav pristup i saradnja među zemljama u tranziciji i saradnja i učešće u naučnim projektima; kao što sam malopre naglasio, to je *FOPER* projekat. Nadamo se da će *EFI* na ovim prostorima, na području zapadnog Balkana i jugoistočne Evrope, imati još značajnih projekata.

Usvajanje ove konvencije kao zakona predstavlja veliki značaj za Srbiju, tako da ćemo mi, Poslanička grupa SPS i Zeleni Srbije (koji su u njoj), u danu za glasanje glasati za usvajanje ovih zakona o konvencijama i međunarodnim sporazumima. Hvala.

PRESEDAVAJUĆI (Đorđe Milićević): Zahvaljujem.

Reč ima narodni poslanik Jovo Ostojić.

JOVO OSTOJIĆ: Iznenadio sam se, pošto nemamo redosled, ali vi ćete to valjda prihvatiti.

Pričaću o promeni klime, o predlogu ovoga iz Kjota. Slušao sam ovde govornike, i to pažljivo. Nadam se da će i oni mene slušati.

Zaustavite mi vreme. Molim vas, vreme mi zaustavite, neću da govorim dok ima ovde ovih koji ne slušaju. Kada oni govore, ja ih pažljivo slušam. Ukoliko se oni ovako nedisciplinovano ponašaju, molim vas, oduzmite mi reč i dajte njima da govore umesto mene. Ja Rističevića slušam kada govori, Martinovića kada govori, kolege kada govore, a sada kada sam se ja javio za reč, oni uzimaju ponovo reč.

(Predsedavajući: Izvolite.)

Ukoliko to ne zaustavite, ovaj moj govor će trajati satima. Neću da prekinem. Ako ja uvažavam ovde svakog gospodina sa moje desne strane i sa moje leve strane, isto tražim od njih.

Kome sam ja nešto dobacio ili pričao naglas dok ste vi govorili? Hajde, neka se neko digne. Hajde, budite ljudi. Kako kaže patrijarh Pavle – budimo ljudi. Bavite se nekim stvarima koje vam ne dolikuju, u parlamentu.

(Predsedavajući: Gospodine Ostojiću, razumeli smo vas. Molim vas da se vratimo na dnevni red. Izvolite.)

Ja ću da govorim. Mogu da kažem, više je ekologija, a izmešano je jedno sa drugim.

Klima se na zemlji menja. Ovde slušamo govornike kako mi u tome ne učestvujemo, ali dajemo svoj doprinos, odnosno da smo mi mala zemlja i da ne utičemo na promenu klime.

Međutim, ima nešto drugo. Činjenica je da iznad naše zemlje lete avioni koji prosipaju otrov i pepeo, uništavaju naše njive, naše useve i zagađuju klimu ovde gde živimo. Jednom prilikom sam postavio pitanje ko se potpisao da

našim nebom lete avioni i to rade. Dobio sam odgovor da to avion ostavlja trag od kerozina. Zar zaista neko misli tako, kad svi znamo da nas truju, kad svi znamo, kad se pojavila nova bolest, naročito kod dece od tri do pet godina, na šta utiče otrov iz vazduha?

Da li znate da danas dete ne sme da popije mleko, kao nekada, kada majka pomuze kravu, dok se ne skuva? Jeste li upoznati s tim? A zašto? Hajde sad da pitamo zašto. Mislite, od pesticida koji se polivaju po njivama? Ne. Upravo iz vazduha, polivanjem otrova i pepela. U Americi se mesečno spali 31.872 tone otpada od olova, 32.960 tona otpada od aluminijuma, dalje da ne nabrajam. To se pakuje u burad i prosipa. Prosipa se i po nama, po našim njivama, po našim građanima. Mi to udišemo svaki dan.

Uoči Velikog četvrtka, sad nemojte reći da niste videli, naše nebo je bilo išarano od raznih otrova i pepela. Pogledajte ovaj ce-de, na ovome ce-deu uživo je snimljeno nebo iznad Sombora, Novog Sada, Beograda, naših većih gradova, u istom danu, oni se nalaze na ovom ce-deu. Možemo ga presnimiti, pa ćemo vam dati da vidite kako ti otrovi cure iz tih aviona.

Da li znate da je pre petnaest dana jedan nemački avion, kad je prosipao pepeo i otrove, sleteo na aerodrom, a zaboravio da isključi i tamo umalo nije otrovao sve putnike? To ste gledali na televiziji, ako pratite.

Ali, ima nešto drugo. Srpska radikalna stranka, njeni poslanici... Imamo originalni snimak, znam da je jedinstven u Srbiji i da ga nema niko, verovatno na Balkanu i šire, gde se vidi da pepeo leti. Prema tome, nemojte sada da se neko ovde digne i da mi kaže da to nije tačno. Molim vas, ovo je snimljeno na Ravnoj gori, i to igrom slučaja. Oni su bacali ceo dan pepeo i otrove. Ljudi su stajali i slikali se, a kada samo moj prijatelj Dragan Dedić i ja, koji smo snimali, došli kući (on se bavi snimanjem), primetili smo kako pada pepeo, u ovim flekama, znači, u ovakvoj veličini, u hladovini jedne brvnare snimljeno je kako jednostavno odozgo lije i toči.

Postavljam pitanje – o čemu mi sada ovde diskutujemo, kako mi ne zagađujemo vazduh? Meni je to jako drago, ali zašto dopuštamo drugima da nam to rade? Zašto Republika Srbija dopušta da lete avioni puni otrova i pepela i da zagađuju naše građane i naše njive?

Da li vi znate da crna smreka potpuno nestaje iz Srbije? Evo, mesto Ralja, nedaleko od Beograda, hajde nađite jednu da nije zatrovana. Zašto ne pogledate? Imate ovde u šumama. Da li vi znate šta se dešava sa našim šumama? Naše šume nestaju. Da li se iko pita zašto? Zašto nestaju šume u Srbiji? Zašto određena vrsta drveta potpuno nestaje? Pa, nestaje zbog ovog trovanja iz vazduha sa avionima.

Molim vas, da li vi možete jednom da kažete javno narodu, to traži SRS, ko je potpisao da ti avioni lete našim vazдушnim prostorom i ko je potpisao da tako samovoljno prosipaju iz vazduha otrove po nama? Ko je potpisao, ko je to odobrio? Morate da odgovorite jednom, pitam već drugi put. Moraćete da

odgovorite kad-tad ovom narodu da imamo zatrovanu hranu za stoku, a posle mi istu tu hranu upotrebljavamo, meso, mesne proizvode, da ne nabrajam.

Postavljam ponovo pitanje, ako neko možda nije dobro čuo: ko je potpisao i ko je odobrio da ti avioni sa otrovom i pepelom lete našim nebom i da nas truju i ubijaju?

Pogledajte koliko imate, kada odete u bolnice, svi su bolesnih pluća, rak pluća. Od čega? Šta udišu? Pitam – šta udišu, kada odozgo bacaju otrove? Pogledajte prema suncu kada se to dešava, mnogo ćete više videti nego kada gledate dole.

Hvala vam što ste me saslušali. Nadam se da smo se razumeli i da će SRS dobiti odgovor. A ja dajem jedno obećanje: već sutra, a i večeras, svi mediji će objaviti originalne snimke kako pepeo pada. Hvala.

PRESEDAVAJUĆI: Zahvaljujem, gospodine Ostojiću.

Reč ima narodni poslanik Vjerica Radeta.

Nije prisutna.

Reč ima narodni poslanik Srđan Nogo.

Nije prisutan.

Reč ima narodni poslanik Nataša Mihajlović Vacić.

Odustajete? Zahvaljujem.

Reč ima narodni poslanik Marija Janjušević.

Odustajete? Hvala.

Reč ima narodni poslanik Marko Atlagić. Izvolite.

MARKO ATLAGIĆ: Poštovani potpredsedniče Narodne skupštine, govoriću samo o jednom zakonu, i to Predlogu zakona o potvrđivanju Sporazuma između Vlade Republike Srbije i Vlade Republike Češke o saradnji u oblasti kulture, obrazovanja, nauke, omladine i sporta.

Gospodine potpredsedniče, dozvolite na početku da kažem da i ovaj Predlog zakona o potvrđivanju Sporazuma između Vlade Republike Srbije i Vlade Republike Češke o saradnji u oblasti kulture, obrazovanja, nauke, omladine i sporta ima svoje uporište u ekspozeu predsednika Vlade Republike Srbije gospodina Aleksandra Vučića, koji je predstavio nama narodnim poslanicima Narodne skupštine Republike Srbije u ovom visokom domu 9. avgusta gospodnje 2016. godine. Ekspoze predsednika Vlade Republike Srbije gospodina Aleksandra Vučića je najsveobuhvatniji, najkonkretniji, najveći i najbolji od svih prethodnih ekspozea predsednika vlada Srbije, njih 73, počevši od prvog predsednika vlade moderne Srbije Prote Mateje Nenadovića, 1805. godine, do danas.

Poštovani narodni poslanici, poštovani građani Srbije, ujedno, dajem vam na znanje, gospodo narodni poslanici, i građanima Republike Srbije posebno, a specijalno novinarima gospodinu Kesiću i gospodinu Ivanoviću, da je ekspoze predsednika Vlade Republike Srbije gospodina Aleksandra Vučića citiran u jednom prestižnom međunarodnom časopisu koji se nalazi na *SCI*magu listi prestižnih međunarodnih časopisa. Time je, dame i gospodo, prvi put u

modernoj istoriji Srbije jedan ekspozice jednog predsednika Vlade Srbije citiran u jednom prestižnom međunarodnom časopisu.

Dame i gospodo narodni poslanici, na stranici 69. ekspozice predsednik Vlade Republike Srbije je rekao: „Srbija kao kulturni centar za srpsku, slovensku, balkansku i evropsku tradiciju. Umetnost i kultura su izlog Srbije okrenut prema svetu i međunarodnoj javnosti i saradnji“.

Ovaj zakon o potvrđivanju Sporazuma između Vlade Republike Srbije i Vlade Republike Češke o saradnji u oblasti kulture, obrazovanja, nauke, omladine i sporta zasniva se na Sporazumu koji su dve prijateljske zemlje, tj. Vlada Republike Češke i Vlada Republike Srbije potpisale 29. 12. gospodnje 2016. godine. Ovaj predlog zakona stvara pravni okvir za realizaciju bilateralne saradnje u više oblasti: u oblasti obrazovanja, u oblasti nauke, u oblasti kulture, omladine i sporta, između dve zemlje, dakle, između Republike Češke i Republike Srbije.

Dve zemlje, Srbija i Češka, imaju tradicionalnu saradnju u mnogim oblastima života, ne samo u oblasti kulture i sporta, nego posebno u ekonomskoj saradnji. Ekonomska saradnja između Srbije i Češke datira, verovali ili ne, još iz vremena srednjeg veka; uspostavili su je srpski car Dušan Silni i češki kralj Karlo IV. Česi su u Srbiji sve prisutniji od 18. veka. Prvi trajno naseljeni Čeh u Srbiji bio je dr Majnert, koji je u Srbiju došao 1836. godine, i to, dame i gospodo, samoinicijativno; upravo je tada u Srbiji harala kolera, koju je on uspešno suzbio, na čemu ovaj narod mora biti zahvalan Vladi Češke. Doktor Majnert bio je prvi načelnik Kragujevačkog saniteta i načelnik Beogradskog saniteta. On je otvorio vrata drugim učenicima Česima koji su Srbiju naseljavali u drugoj polovini 19. veka.

Pored mnogih Čeha, spomenuću Aleksandra Františka Zaha, velikog panslavistu i vojnog stratega. Dame i gospodo, kako znate, na osnovu njegovog plana, „Plana slovenske politike Srbije“, Ilija Garašanin je napisao čuveno „Načertanije“. General Zah je osnovao i našu vojnu školu i bio prvi načelnik Generalštaba srpske vojske. Kapetan Mišino zdanje, danas rektorat Univerziteta u Beogradu, delo je češkog arhitekta Jana Nevolea; češka porodica Bajloni izgradila je zanatsku imperiju u Beogradu, a u osnivanju Srpskog lekarskog društva sudelovao je i Jovan Mašin, prvi svekar potomke kraljice Drage Mašin.

Poštovane dame i gospodo narodni poslanici, i Sokolski pokret u Srbiji širio se zahvaljujući Česima, verovali ili ne. Čeh Prohaska, idejni tvorac Titove štafete, bio je na čelu Kragujevačke i Šumadijske sokolske župe.

U ekonomskom smislu, značajan doprinos razvoju kožne industrije dala je češka porodica Fiala. Porodica Fiala bila je rodonačelnik moderne industrije kože u Srbiji. Ona je 1877. godine odlučila da preseli svoju fabriku kože u Srbiju, na poziv tadašnje vlade Srbije. Ta fabrika kože u Kragujevcu postala je prepoznatljiv srpski brend. Zato je kralj Aleksandar Obrenović 1893.

godine odlikovao Fridriha Fialu prestižnim Ordenom Takovskog krsta četvrtog reda.

Knez Mihailo Obrenović je 1862. godine uputio zvanično pismo češkoj vladi da pošalje školovane muzičare u Srbiju, koja je tada imala tek nekoliko pevača amatera. Tako je Josif Pokorni stupio na dvor kralja Milana Obrenovića 1882. godine; bio je kapelnik vojnog garnizona. On je u Kragujevcu postavio temelje muzičke kulture.

Poštovane dame i gospodo, dolazimo u naše vreme. Od 2000. do 2012. godine, u vreme vlasti bivšeg režima, Srbija je bila ponižena, omrzuta, satanizovana, ekonomski, industrijski i infrastrukturno devastirana, zemlja građana bez nade i budućnosti, zemlja bez međunarodnog ugleda, svedena na najnižu tačku, čak i ova saradnja između Republike Češke i Republike Srbije. Jednom rečju, Srbija je bila usamljeni otočić na pučini mora. Nikoga od međunarodnih faktora nismo imali uza sebe, osim Boga i građana Republike Srbije, jer je Bog podario građanima Republike Srbije da glasaju na izborima za Srpsku naprednu stranku i Aleksandra Vučića i Vladu Republike Srbije.

Aleksandar Vučić je uspeo da preokrene točak na pravu stranu, zaustavi propadanje Srbije svojim programom, znanjem, sposobnošću i samopregornim radom. Izveo je Srbiju iz blata u koje su je bacili lopovi, kriminalci, političari, lezilebovići bivšeg režima, koji danas demonstriraju ulicama Beograda nastojeći promeniti izbornu volju građana Republike Srbije i time uništiti naš politički sistem. Građani su o tome rekli svoje.

Danas srpska privreda očekuje više čeških investicija. Naš interes je veći plasman srpske privrede na tržištu Češke. Robna razmena i privredna saradnja Srbije i Češke ide uzlaznom linijom. Češke investicije u Srbiji su momentalno preko 75.000.000 evra. Naš predsednik Vlade, budući predsednik Srbije, gospodin Aleksandar Vučić je na otvaranju poslovnog foruma Srbije i Češke u Privrednoj komori Srbije rekao, citiram: „Srbija je zemlja na sigurnom putu, stabilna investiciona destinacija i očekujemo još više čeških investicija u našu zemlju.“

Poštovane dame i gospodo, već dva dana ovde slušamo od nekih narodnih poslanika, posebno od predsednika jedne minorne političke grupe, mislim da se ta grupa zove „politička vrata“, a njihov predsednik, da citiram gospodina Marijana Rističevića, zove se „Bezveznović“... Oni nas stalno uveravaju da ovi sporazumi nisu bitni za Republiku Srbiju. Nije ni čudo što predstavnik jedne minorne političke grupe to govori, jer on je poznat u ovom narodnom domu i kod građana Srbije samo po četiri stvari. Prvo, zato što je nasilno silazio kroz odžak ovog visokog doma i sa potkrovlja ovog visokog doma vršio pritisak na RIK. Drugo, zato što je izmislio padež „lupetiv“ u gramatici srpskog jezika, lupajući stalno kada govori u Narodnoj skupštini, psujući Vladu Republike Srbije i njenog predsednika. Treće, što je bio izvrstan borac prilikom NATO bombardovanja jer se sakrio u jednoj biblioteci između dve knjige, kao miš.

Dakle, poštovane dame i gospodo, pozivam vas da glasate za ove predloge zakona o svim sporazumima. Posebno pozivam vas, gospodo iz opozicionih klupa, da bar malo, pa makar i na ovakav način, svojim glasom potpomognete modernizaciju Srbije, za koju se tako zdušno zalaže, i ne samo zalaže, gospodo, nego je i sprovodi, naš predsednik Vlade, većina građana Republike Srbije i većina narodnih poslanika. U to ime, hvala vam što ste me saslušali.

PRESEDAVAJUĆI: Zahvaljujem. Narodni poslanik Goran Ćirić, povreda Poslovnika. Izvolite.

GORAN ĆIRIĆ: Povređen je član 107. Drugi stav kaže da na sednici Narodne skupštine nije dozvoljeno neposredno obraćanje narodnog poslanika drugom narodnom poslaniku, korišćenje uvredljivih izraza, kao i iznošenje činjenica i ocena koje se odnose na privatni život drugih lica. Mislim da smo svedoci, evo, od prethodnog poslanika i u uvodu ove sednice čujemo različite stvari.

Danas je tema Kjoto sporazum, borba protiv zagađenja čitave planete. Mislim da velikim delom ova institucija Skupštine i pojedini poslanici, imamo primer prethodnog poslanika, zagađuju verbalno život u Srbiji, na način na koji utiču na to što se dešava i na ulicama u Srbiji. Imamo posledicu, jer je on danas govorio i optužio, kao bivši profesor koji vaspitava decu u Srbiji, jednog od predsedničkih kandidata da je počinio ubistvo svog najboljeg druga.

Danas već imamo posledicu takvog ponašanja u Skupštini, i zbog toga se mi zalažemo za odgovornost za svaku izgovorenu reč, jer danas taj isti čovek dobija pisma, pretnje smrću, onako kako svako u Srbiji može da ih dobije. Svedoci smo, kroz istoriju, da su mnogima crtane mete i da je ovo način koji ne doprinosi ničem dobrom u Srbiji. Zbog toga se Demokratska stranka i zalagala za osnaženje institucije Republičke skupštine, za osnaženje predsednice i onog ko predsedava Skupštini, jer morate da reagujete na ovakve stvari.

Mislim da se sve ovo prenosi na ulicu kad-tad i da je neophodno uvesti red u ovu skupštinu. Zbog toga smo i podneli predlog za smenu predsednice Narodne skupštine, jer je dozvoljavala sve vreme ovog mandata ovakvo ponašanje.

PRESEDAVAJUĆI: Zahvaljujem, gospodine Ćiriću. Ne mislim da je povređen Poslovnik, ni na jedan način. Gospodin Atlagić jeste imao jedan širi kontekst sagledavanja onoga što jeste tema skupštinskog zasedanja, a nije se uvredljivo izražavao, već je izvlačio određene citate iz, koliko sam shvatio, nekih prethodnih govora.

Da li želite da se Narodna skupština u danu za glasanje izjasni o ukazanoj povredi Poslovnika?

(Goran Ćirić: Da.)

Zahvaljujem.

Gospodine Obradoviću, vi ste se javili. Koji je osnov?

(Boško Obradović: Pravo na repliku.)

Nemate osnova za repliku.

Povreda Poslovnika, narodni poslanik Aleksandar Marković.

Izvolite.

ALEKSANDAR MARKOVIĆ: Zahvaljujem, predsedavajući. Grubo je zloupotrebljen član 103. od prethodnog govornika koji je pokušao da izigrava advokata jednog poslanika. Ali, da vam kažem, ima narodna izreka: „Svako se češe tamo gde ga svrbi“. Nikom ovde nije jasno zašto je osetio potrebu da reaguje, a pritom i da uvredi uvaženog profesora Atlagića time da je zagađivač... Kako je rekao, šta mu je zasmetalo? Šta ga je to zasvrbelo? To što je gospodin Atlagić rekao da su se neki sakrili u mišje rupe? Pa da, sakrili su se, kriju se i ovih dana. Kriju se tako što pokušavaju da zloupotrebe proteste studenata i kriju se tako što neće da priznaju da su oni organizatori tih protesta, koji su, uzgred budi rečeno, potpuno propali. U tome je suština onoga zbog čega je Atlagić rekao da se kriju. I treba da se sakriju u mišje rupe. Ako imaju imalo stida i osećaja časti, treba da se sakriju u mišje rupe. Zahvaljujem.

PRESEDAVAJUĆI: Gospodine Markoviću, vi ste ukazali na povredu Poslovnika, član 103: „Narodni poslanik ima pravo da usmeno ukaže na povredu u postupanju predsednika Narodne skupštine“, u konkretnom slučaju predsedavajućeg. Ne mislim da sam povredio član 103. Poslovnika, a vas pitam da li želite da se Narodna skupština u danu za glasanje izjasni o ukazanoj povredi Poslovnika. (Ne.)

Zahvaljujem. Po povredi Poslovnika reč ima narodni poslanik Veroljub Arsić. Izvolite.

VEROLJUB ARSIĆ: Reklamiram član 108, gospodine predsedavajući. Smatram da je trebalo da postupite po tom članu, jer nazvati zagađivačem Narodne skupštine kolegu, koji je predstavnik građana Srbije, krajnje je neprimereno ovom domu. On je nosilac suvereniteta građana i uvredili ste sve građane koji su izašli na izbore i one koji nisu izašli na izbore. Razumem da možete da kažete sa ove govornice, kao bivši režim, da su robovi radnici po fabrikama koji juče nisu imali posao, a sad ga imaju, da su oni koji prave „Beograd na vodi“ robovi zato što prave nešto što se vama ne sviđa ili vam nije u interesu, ili ne možete to da krećite kao što ste krećili Beograd.

Tu je gospodin Nedimović... Možemo da pričamo i o tome, kažete – urbanistički uslovi. Zašto ne spomenete piramidu usred Luvra? Nisam čuo da se neki arhitekta brani zbog toga. Vama je to smešno? Predlažem gospodinu Nedimoviću da ovoj gospodi da po jedan hektar obradivog zemljišta, ali prave njive, ne Vračar, ne livade, prave njive, da vidim da li znaju da kopaju, da li znaju da drže motiku, da li znaju da je motika poluautomatski poljoprivredni alat – podignete je, a ona padne sama. Ali moraju da paze da im ne padne na prste.

PRESEDAVAJUĆI: Zahvaljujem, gospodine Arsiću. Nemoguće je predvideti o čemu će narodni poslanici govoriti kada ukazuju na povredu Poslovnika. Vama sam, kao i prethodnim govornicima, dao reč; osnov javljanja

je bila povreda Poslovnika. Nemoguće je, kažem, predvideti, ali zato ste, između ostalog, i vi tu da ukažete da li je učinjena ili ne povreda Poslovnika. Lično smatram da nisam učinio povredu Poslovnika time što sam kolegi dao reč.

Da li želite da se Narodna skupština u danu za glasanje izjasni o ukazanoj povredi Poslovnika? (Ne.)

(Boško Obradović: Replika!)

Izvolite, gospodine Obradoviću.

BOŠKO OBRADOVIĆ: Poštovani predsedavajući, želim da ukažem na povredu Poslovnika o radu Narodne skupštine Republike Srbije, član 104. stav 2: „Ako se uvredljivi izrazi odnose na poslaničku grupu, odnosno političku stranku čiji narodni poslanici pripadaju toj poslaničkoj grupi, u ime poslaničke grupe pravo na repliku ima predsednik poslaničke grupe.“ Vi ste dobro čuli izlaganje kolege Atlagića, koji je u više navrata govorio o meni lično. Naravno, nije pomenuo moje ime i to je bio vaš razlog da mi... (Isključen mikrofon.)

PRESEDAVAJUĆI: Gospodine Obradoviću...

(Boško Obradović: ... Ali je pomenuo ime poslaničke grupe.)

Gospodine Obradoviću, nemate mogućnost da govorite iz prostog razloga što ne znam u čemu ste se vi prepoznali. Gospodin Atlagić se vama nije direktno obraćao, nije pomenuo naziv vaše poslaničke grupe.

(Boško Obradović: Zašto mi gasite mikrofon? Zašto mi ukidate moje vreme?)

Ne, vi imate do dva minuta, ali s obzirom na to da nemate osnova da se javite, onda vam...

(Boško Obradović: Spomenuta je moja poslanička grupa.)

Ne, nije spomenuta poslanička grupa i to možete videti iz stenograma.

(Boško Obradović: Mogu li da obrazložim da je pomenuta poslanička grupa?)

Povreda Poslovnika, narodna poslanica Gordana Čomić.

Izvolite.

(Boško Obradović: Hoćete tako da razgovaramo? Kako te nije sramota?)

GORDANA ČOMIĆ: Molim vas, potpredsedniče Milićeviću, da ne kršite više član 27. Poslovnika Narodne skupštine, koji vas obavezuje da se starate o redu na sednici. Događaji na sednici Skupštine u poslednjih petnaest minuta direktno su vaša odgovornost. Vaše interpretiranje, kojim puštate verbalno nasilje i verbalno zagađenje kroz povrede Poslovnika i kroz tekstove koje izgovaraju poslanici vladajuće većine, a ne dopuštate ni obrazloženje kada govori predstavnik opozicije, dokaz je da ste proizveli atmosferu, nepotrebno, trenutno na sednici Narodne skupštine.

Vrlo smo strpljivo i vrlo pažljivo slušali, dok nije prekardašilo. Onda ste vi dodali, kršenjem Poslovnika i neprimenjivanjem člana 27, veselje i

ruganje ljudima zbog verbalnog nasilja. Ja vas molim da to ne radite. Zbog toga su ljudi na ulicama. Molim vas da to ne radite.

PRESEDAVAJUĆI: Zahvaljujem, gospođo Čomić. Kažete da sam prekršio Poslovnik, konkretno član 27. Interesantno je da to verbalno nasilje niste primetili malopre kada se gospodin Obradović vrlo pogrдно obratio lično meni. Niste na to reagovali.

(Boško Obradović: Izvinite, šta sam rekao?)

Zahvaljujem, gospodine Obradoviću.

(Boško Obradović: Što ne navedete šta sam rekao?)

Nema potrebe. Vi ste sasvim...

(Boško Obradović: Zar vas nije sramota?)

Evo opet ste. Zahvaljujem, gospodine Obradoviću. To samo govori o vama, ne o meni.

(Boško Obradović: To govori o vama.)

Nastavljamo dalje sa radom.

Reč ima narodni poslanik Dragan Vesović.

Da li želite reč? (Ne.)

Zahvaljujem.

Reč ima narodni poslanik Marko Parezanović.

Molim vas da se prijavite. Izvolite.

MARKO PAREZANOVIĆ: Poštovani predsedavajući, poštovani ministre, dame i gospodo narodni poslanici, želim na samom početku da iskoristim priliku da se u ime SNS zahvalim svim građanima Čačka i Moravičkog okruga na velikom poverenju koje su ukazali našem predsedničkom kandidatu Aleksandru Vučiću.

(Predsedavajući: Gospodine Parezanoviću, maločas sam rekao da ću nastaviti u potpunosti da poštujem član 27. Molim vas da se vratimo na dnevni red.)

Naravno. Ne mogu da se složim sa mnogim ocenama iz reda opozicije da ovim dnevnim redom Skupština samo ispunjava formu, jer je već za sutra zakazana nova sednica, gde ćemo imati dva veoma ozbiljna zakona iz oblasti zdravstva. A ne mislim, iskreno, ni da su ovi sporazumi za potcenjivanje. Danas ću govoriti o sporazumima iz oblasti obrazovanja i bezbednosti.

Pred nama je nekoliko sporazuma iz oblasti obrazovanja, konkretno Sporazum o učešću u Srednjoevropskom programu univerzitetske razmene (*CEEPUS III*), koji treba da omogući veću mobilnost i međuuniverzitetsku saradnju u Srednjoj Evropi i, što je za nas mnogo važno, veću mogućnost za stipendije za naše mlade ljude, za mlade studente i doktorande.

Takođe, imamo sporazume sa Češkom Republikom u oblasti obrazovanja, kulture, omladine i sporta. Mislim da su oni jako važni. O njima mogu nešto da kažem i na osnovu ličnog iskustva, jer grad iz koga dolazim, Čačak, u dužem vremenskom periodu ostvaruje saradnju sa Republikom Češkom, konkretno sa gradom Valaški Meziriči i Kulturno-umetničkim društvom

„Bača“. U prethodne dve godine imali smo dosta kulturno-umetničkih događaja u saradnji između naše dve zemlje. Ono što mogu da primetim jeste da su ti festivali i sve što smo u tom periodu imali privukli veliku pažnju naše javnosti, pre svega mladih ljudi. Mi ćemo tu saradnju, naravno, u narednom periodu da podignemo na mnogo viši nivo.

Naravno, to nije sve što radimo u oblasti obrazovanja, da ne bude zabune, u toku je i rad na izmenama i dopunama Zakona o visokom obrazovanju, baš onog zakona koji je donet 2005. godine, koji je izazvao mnogo problema u oblasti obrazovanja. Svakako neću da dozvolim da nam danas oni koji su kreirali te zakone drže predavanja o svim problemima koje imamo u visokom obrazovanju.

Kada su u pitanju sporazumi iz oblasti bezbednosti, mislim da je jako važno, imamo sporazume sa Vladom Republike Poljske i Vladom Savezne Republike Nemačke u oblasti borbe protiv organizovanog kriminala, borbe protiv terorizma, krijumčarenja ljudi, otmica itd. Mislim da je ta saradnja jako važna, posebno u teškim slučajevima kakve smo imali nedavno, kada se dese, recimo, otmice. Imali smo jako brze reakcije naše policije. Mislim da je tu saradnja, posebno sa susednim zemljama, bila jako važna. Imamo, dakle, sporazum sa Republikom Bugarskom, koji bi trebalo da nam donese znatno efikasniji rad mešovite patrolne granične policije.

Kada govorimo o bezbednosti, mislim da smo u današnje vreme, kada zaista postoje veliki izazovi, sa kojima se čak i najmoćnije i najbogatije zemlje Evrope teško bore, uspeli da ostvarimo mir i stabilnost, dobrosusedske odnose, čak i onda kada neki susedi to možda nisu zasluživali, da nismo naše građane delili, posebno ne po veroispovesti, da smo na isti način vodili računa o razvoju Novog Sada, Niša i Kruševca, ali i Novog Pazara i nekih drugih opština.

Nekad mi se čini da više imamo problema, kada je bezbednost u pitanju, na našem unutrašnjem planu, posle nekog veoma neodgovornog ponašanja pojedinaca. Nedavno smo imali izjavu predsedničkog kandidata Vuka Jeremića da je samo pitanje dana kada će u Srbiji da se desi neki teroristički napad poput onih u zapadnoj Evropi. Ja sam zaista mislio da je logično da se neko, ako ima takva saznanja, obrati nadležnim službama i institucijama, a ne da osnovni motiv bude da bude medijska zvezda nekoliko dana i da unosi paniku među građane.

Isto tako, imali smo jednu aluziju drugog predsedničkog kandidata, Saše Jankovića, koji je na svom predizbornom skupu rekao da će se lično potruditi da zaštiti Aleksandra Vučića od scenarija koji je doživeo Nikolaje Čaušesku. S obzirom na to da znamo da je Čaušesku streljan, moram da postavim pitanje... Ovo je važno pitanje, pre svega, za bezbednost...

(Predsedavajući: Gospodine Parezanoviću, molim vas da se vratimo na dnevni red.)

Naravno. Mislim da sam u temi jer govorim o bezbednosti. Mislim da je jako važno da građani znaju ko to u Srbiji hoće da strelja Aleksandra

Vučića, pa mora Janković da ga štiti. Mislim da je to jako važno, pogotovo kada znamo da gospodin Janković ima iskustva i sa vatrenim oružjem i sa ubistvima.

Dakle, smatram da treba da podržimo ovih dvanaest predloga zakona o sporazumima i da već sutra nastavimo i sa raspravama o veoma ozbiljnim zakonima. Još jednom, ne želim da pristanem i da prihvatim komentare da ova skupština ne radi, posebno kada se vratimo, od 2014. godine, otkako je Aleksandar Vučić premijer, do danas, kada pogledamo broj radnih sati, broj radnih dana, broj zakona koje smo u ovoj skupštini doneli; mislim da je naša skupština veoma efikasna i da će nastaviti tako i u narednom periodu. Hvala vam.

PRESEDAVAJUĆI: Zahvaljujem.

Reč ima narodni poslanik Miladin Švarlić. Nije prisutan.

Reč ima narodni poslanik Ljubiša Stojmirović. Nije prisutan.

Reč ima narodni poslanik Ivan Kostić. Nije prisutan.

Reč ima narodni poslanik Boško Obradović. Izvolite.

BOŠKO OBRADOVIĆ: Gospodine predsedavajući, nisam od vas očekivao da budete toliki nedemokrata i da jedinom predstavniku opozicije koji je u tom trenutku imao pravo na repliku ne date reč, ni juče ni danas, a da sam u više navrata direktno prozivan i pominjan. Ali dobro, to sve govori o odnosu vladajuće većine prema opoziciji. Idemo dalje, navikli smo na vaše bahato ponašanje.

Ako sam ja Boško Pernar, onda je Vučić Aleksandar Bler ili Aleksandar Bil Klinton. Može biti i Aleksandar Šreder, ako više volite.

Dakle, želim ovde da kažem, pošto već danima osporavate moj predsednički izborni rezultat, ako može gospodin Vulin da bude ministar sa 0,1% u biračkom telu, onda ja i te kako imam prava da govorim, kao narodni poslanik, sa skupštinske govornice. Ako može SPS da bude u Narodnoj skupštini, a nije imao svog predsedničkog kandidata onda, gospodine Milićeviću, bolje da razmišljate o tom problemu nego da cenzurišete narodne poslanike opozicije.

Što se tiče međunarodnih sporazuma o kojima ovde govorimo dva dana, niko iz opozicije nijednoga trenutka nije rekao da su ovi sporazumi besmisleni i da ne vrede ništa. Naprotiv, većina nas je u svim svojim diskusijama rekla da ćemo podržati veći deo ovih sporazuma i da ćemo za njih glasati. Mi smo rekli nešto potpuno drugo, da ovi sporazumi, ma koliko bili bitni... A vi ste pokazali koliko su bitni tako što ih mesecima niste stavili na dnevni red Narodne skupštine, a kada ste ih stavili na dnevni red redovnog prolećnog zasedanja, onda ste odložili njihovo donošenje za dva meseca. Time ste pokazali koliko poštujete države partnere sa kojima ste sklopili ove sporazume.

Dakle, ovi sporazumi ni vama nisu bitni. Svima je jasno da nisu bitni i svima je jasno da se vi zapravo samo folirate i sprečavate da se u Narodnoj skupštini Republike Srbije govori o važnijim temama, o životnijim temama, o suštinskim temama koje danas interesuju građane Srbije. Uostalom, sve socijalne grupe u Srbiji su ili u nekoj vrsti štrajka ili u nekoj vrsti protesta protiv vas:

sindikati penzionera, sindikati prosvetnih radnika, sindikati vojske, sindikati policije, studenti. Svi danas štrajkuju protiv vlasti SNS-a i SPS-a.

(Predsedavajući: Molim vas da se ipak vratite na dnevni red.)

Što se tiče, konkretno, dva sporazuma na kojima ću se posebno zadržati, mislim da ste ovim sporazumima pokretali jednu stvar, a zanemarivali više drugih stvari. Evo kako to izgleda, na primer, što se tiče predloga zakona koji uređuje plovidbu rekom Tisom, što je, naravno, prava stvar, mi je u potpunosti podržavamo i smatramo da je taj sporazum koristan za Srbiju. Bez obzira na to što mislimo, to sam juče samo napomenuo, da smo mi stranim firmama dali jeftinu radnu snagu, bescarinski uvoz i najrazličitije vrste drugih olakšica i subvencija iz naše države, sada ovim sporazumom želimo da im omogućimo i najjeftiniji mogući prevoz do njihovih sedišta u Evropskoj uniji, što nama samo govori da vi ovde radite u interesu stranih kompanija, a ne u našem domaćem ekonomskom interesu.

Ali ovde ste zaboravili još jednu važnu stvar, na koju bih želeo da vam skrenem pažnju jer mislim, kada već brinete o reci Tisi, da bi trebalo da obratite pažnju i na neke od sledećih naših predloga, kako bi plovidba rekom Tisom bila još uspešnija i za sve nas mnogo značajnija.

Primeru radi, trebalo bi, pored ovoga što ovaj sporazum podrazumeva, kultivisati, urediti i na svaki drugi način srediti priobalje reka u Srbiji, pa konkretno i reke Tise: očistiti, na primer, obale od ogromnog otpada ili hiljada plastičnih flaša i kesa koje tamo postoje; urediti problem otpadnih voda; pojačati logistiku za praćenje saobraćaja i pružanje usluga na vodotokovima; na svaki drugi način obezbediti pristaništa za taj turizam koji takođe pominjemo na našim rekama ili, da tako kažemo, svaku drugu vrstu zaštite životne sredine na priobalju i samim vodotokovima. Godinama se ništa nije radilo na lučkoj infrastrukturi i na magacinima. Treba poboljšati i sinhronizovati plovne objekte zadužene za bezbednost, održavanje plovnih puteva i saobraćaja, protivpožarnu pomoć i sve drugo što je neophodno da bi ovakvi sporazumi uopšte zaživeli, imali efekat, smisao i na svaki drugi način ostvarili rezultat koji se njima želi postići.

Primeru radi, kada se govori o reci Tisi, ništa nije urađeno da se fenomen cvetanja Tise bolje vidi i uvrsti u turističke atrakcije. Stari ugovor iz 1955. godine je dugo trajao i učinio reku Tisu prepoznatljivom po svim pitanjima, po industrijskom, vojnom i turističkom sadržaju, a posebno po njenom priobalju, ali nismo dalje od toga odmakli upravo u onome o čemu sam govorio, a to je sređivanje reke Tise, priobalja i stavljanje u funkciju onoga što vi ovim sporazumom želite da realizujete.

Drugi problem koji ovde postoji jeste problem koji je vezan za Sporazum između Vlade Republike Srbije i Vlade Države Katar o uzajamnom podsticanju i zaštiti ulaganja. Na osnovu analiza stručnih savetnika Poslaničke grupe Srpskog pokreta Dveri, imamo nekoliko problema u ovom sporazumu. Imamo preširoko i pravno netačno definisan pojam ulaganja i, protivno Zakonu o

ulaganjima, uneta u pojam „ulaganje“ tzv. komercijalna potraživanja. Šta to konkretno znači? „Novčana potraživanja ili pravo na izvršenje obaveza po osnovu ugovora koja imaju ekonomsku vrednost“ – to predstavlja preširoko definisano komercijalno potraživanje, koje Zakon o ulaganjima isključuje iz pojma ulaganja.

Ova definicija sadrži značajne nepreciznosti, koje ne samo da nisu u skladu sa pozitivnim pravom Republike Srbije već mogu imati kao praktičnu posledicu i problem da će određena privatna lica moći da tuže državu Srbiju, na osnovu Sporazuma o podsticanju i uzajamnoj zaštiti ulaganja, jer ste im vi tako nešto omogućili.

Drugi pravni problem u ovom sporazumu tiče se nedefinisanog, odnosno problematično definisanog pojma ulagača. Naime, pojam ulagača je u ovom sporazumu postavljen preširoko i uključuje, pored fizičkih i pravnih lica, profitna i neprofitna lica i lica bez obzira na oblik vlasništva, s tim što u poslednjem stavu uključuje i državne agencije, nezavisne fondove, trustove i organizacije osnovane u skladu sa važećim propisima strana ugovornica ili od strane trećeg lica u kojem odnosni ulagač ostvaruje efektivnu kontrolu. Šta to znači? To znači da će izvesna treća lica koja nisu deo ugovornih strana moći da ostvaruju određene povoljnosti ovoga sporazuma. Smatramo da to takođe nije ispravno.

Naravno, smatramo da je trebalo uneti odredbe o merodavnom pravu, gde se na rešavanje sporova primenjuje pravo države ugovornice koja je strana u sporu i na čijoj je teritoriji izvršeno ulaganje, uključujući njena pravila o sukobu zakona.

Šta želim da kažem? Za sve što je želela Država Katar, vi ste joj izašli u susret, ali niste dovoljno zaštitili naše interese u ovom sporazumu. To je, zapravo, slika onoga o čemu vam sve vreme pričamo. Kao što ovi sporazumi nisu za nas sporni – većinu sporazuma ćemo, izuzev ovog s Katarom, podržati – tako nisu za nas sporne ni strane investicije, ako neko ulaže svoj novac, investira u državi Srbiji. Ali da mi ulažemo naše pare, iz našeg budžeta, u strane firme koje dolaze ovde, e to je za nas sporno. To treba da objasnite građanima Srbije – zašto naše pare delite stranim firmama umesto da te pare date domaćim privrednicima i poljoprivrednicima. To je jedini razlog oko koga se mi sporimo, a vi nećete građanima Srbije da otkrijete istinu.

O tome sam se juče sporio sa ministrom policije i, naravno, nisam dobio pravo na repliku, da mu objasnim suštinu. Nismo protiv stranih investicija i stranih investitora, ali smo protiv toga da ih mi subvencionišemo od naših para, od para poreskih obveznika ove države, umesto da te pare iz budžeta uložimo u domaću privredu i poljoprivredu. Mislim da sam vam time precizno pojasnio šta je razlika između vašeg i našeg ekonomskog modela. Mi naše pare nikada ne bismo delili strancima, već isključivo domaćem privredniku i poljoprivredniku.

PRESEDAVAJUĆI: Zahvaljujem, gospodine Obradoviću.

Reč ima najpre predstavnik predlagača, ministar Aleksandar Vulin. Izvolite.

ALEKSANDAR VULIN: Hvala vam. Već dva dana učestvujemo u skupštinskoj raspravi u kojoj nikako da dođemo do toga da neko zameri konačno nešto sporazumima koje smo predložili. Čujemo ponekad mržnju, uglavnom čujemo neistine. Vrlo često čujemo predloge i ideje da bi najbolje bilo da Srbija bude nekakvo ostrvo kroz koje niko ne treba ni da prolazi, ako je moguće da niko ne dođe. Naravno, da niko sa strane ne donese ni novac, ni kapital, ni pamet, ništa, svega mi imamo dovoljno, samo da se sakrijemo iza što više ograde i onda će biti u redu. Sada čujemo da je jako opasno što stranci prolaze Tisom da bi brže stigli do nekakvih svojih gradova ili čega već. Ne znam, zaista to ne mogu da razumem.

Ovde se vodila polemika o predsedničkim izborima, ko ima koliko posto, da li ja imam nula ili pet, ili deset. To ne znam, to bi se dalo proveriti. Možda ćemo proveriti već sada na lokalnim izborima u Vrbasu, gde Pokret socijalista nastupa samostalno, a partija izvesnog predsedničkog kandidata, koja nije uspela da dogura ni do 2,50, nije uspela da skupi ni potpise. Videćemo, daće se to videti, i ne samo tu. Ali to je manje važno, vrlo je zanimljivo... Izvinjavam se cenjenim poslanicima što nisam mogao da prisustvujem sve vreme ovoj važnoj raspravi, zbog toga što sam, između ostalog, razgovarao sa predstavnicima sindikata „Goše“.

Čuje se ovde kako svi štrajkuju i protestuju protiv nas. Odlično, samo što su svi ti koji štrajkuju i protestuju, u vašoj mašti, glasali za Aleksandra Vučića, dva miliona glasova, preko dva miliona glasova. Da li su to ti koji protestuju? Da li su to sabrani protestanti? Pa, nisu, neće biti da je baš tako.

A kada govorite o sindikatima vojske i policije, reći ću vam da u policiji ima 26 sindikata, jedan je u protestu, a svi ostali nisu.

Mogao bih dugo, dugo da govorim o tome, ali time opterećujem našu skupštinsku raspravu. Ono što je važno, to je da niko još nije dao jednu ozbiljnu primedbu na sporazume koje treba da zaključimo, a to je ono što je jedino važno, što treba da brine naše građane. Hvala.

PRESEDAVAJUĆI: Zahvaljujem.

Najpre narodni poslanik Vladimir Orlić, replika na pominjanje predsednika stranke.

VLADIMIR ORLIĆ: Hvala, gospodine predsedavajući. Kao što to inače biva, ko se mača lati, od mača i gine. Biće da je DOS-ova politička starleta „Pernar Dvernar“, pre nego što je počeo da izražajno čita, pokušao da mahne malo mačem dugim 2,4%. U svakom slučaju, pominjao je ovde sve i svašta pre nego što je krenuo izražajno da čita. Pre nego što je krenuo izražajno da čita, pominjao je, recimo, međunarodnu saradnju, u tom kontekstu investitore i raznorazne države i, čini mi se, Šredera.

Otkud fascinacija izborima i otkud fascinacija tim međunarodnim aspektom, više je nego jasno. Dovoljno je da čovek pogleda tu političku starletu,

da joj vidi rezultate i sve je više nego jasno. Dva koma nešto posto, to je još nešto što se izračunati dalo. Jedan glas kad neko dobije, a to je dobila starleta „Pernar Dvernar“, koliko je to procenata, da li to može da se izračuna uopšte? Da li ima neko digitron da doda, da vidimo na kojoj je to decimali kada se jedan glas dobije npr. u Trsteniku, kada se jedan glas dobije u Topoli, kada se jedan glas dobije u Leskovcu? Kakav je to rezultat? Koji je to procenat?

Neko ko to beleži može samo da pominje, od besa i muke, Aleksandra Vučića, od besa i muke. I, onda nama ovde priča nešto o investitorima, kako bi ih, jelte, oterao, a ništa nije mogao da vidi na temu bilo kakvih para, ako o parama pričamo, u ovim sporazumima o kojima pričamo danas.

Danas se, kao, brine za ozbiljan odnos prema sporazumima, kaže – nama nisu važni, a odmah u sledećoj rečenici kaže – pustite ove sporazume, dajte nešto što je životno bitno. Sam omalovažava te sporazume i njihovu važnost. Zašto? S kim on ima bilo kakvu saradnju? Kad cela Evropa pre izbora podrži Aleksandra Vučića, kad cela Evropa posle izbora čestita Aleksandru Vučiću, ko se njemu obratio, ko je njemu čestitao? Kada Ruska Federacija pre izbora podrži Aleksandra Vučića i posle izbora čestita, a ko se njemu obratio i ko je njemu čestitao na fenomenalna dva procenta? Međunarodnu saradnju koju ima – u dobroj je saradnji sa veteranima HOS-a – izvinite, apsolutno ne računam kao nešto jako važno.

PREDSEDAVAJUĆI: Zahvaljujem, gospodine Orliću.

Gospodine Obradoviću, dobićete reč, ali moramo da poštujemo redosled prijavljenih poslanika. Najpre na vaše izlaganje, osnov za repliku, narodni poslanik Neđo Jovanović. Izvolite.

NEĐO JOVANOVIĆ: Zahvaljujem, predsedavajući. Interesantna je dimenzija razmišljanja i interesovanja gospodina Obradovića za SPS, ali mi iz SPS-a mu poručujemo da je bolje da se pozabavi svojim rejtingom, naročito postizbornim, a neću govoriti o izbornom koji je sveden na 2,29%.

Istovremeno, jedna poruka, koja bi trebalo da bude krajnje dobronamerna i nadam se da će je tako i shvatiti, a to je – retorikom kakvu manifestuje u ovom parlamentu, koja odiše malicioznošću, prepunom uvreda, vulgarnosti, sigurno neće popraviti svoj politički rejting, naprotiv. Tako je radio i pre izbora, pa je njegov rejting valorizovan sa 2,29%. Nastavljajući sa retorikom koju je imao pre, doći će do političkog izdisaja. Ne želim da kažem da mu to želimo, ali, u svakom slučaju, to je neminovnost. Stranka i lider stranke koji se ponašaju na način kako se ponašaju u ovom parlamentu, stranka i lider stranke koji u rodnom gradu doživljavaju politički fijasko, ne fijasko nego debakl, ne mogu da očekuju ništa drugo osim onoga što su i dobili od građana Srbije, a to je apsolutno nepoverenje u sve ono što se zagovara, u sve ono što se priča, u sve ono što podrazumeva više mantru nego političku ideologiju. To ni u kom slučaju neće imati nikakav efekat osim dalji pad.

Naravno, mi u Socijalističkoj partiji Srbije nemamo nameru da se bavimo ni takvom strankom, ni liderom takve stranke. Mi smo tu gde jesmo, a oni su tu gde jesu, pa neka razmišljaju o tome. Hvala.

PRESEDAVAJUĆI: Zahvaljujem, gospodine Jovanoviću.

Pravo na repliku, narodni poslanik Boško Obradović. Izvolite.

BOŠKO OBRADOVIĆ: Poštovani predsedavajući, da li imam pravo na jednu ili dve replike s obzirom na to da sam tražio repliku zbog ministra Vulina i, naravno, repliku, po imenu sam pomenut od strane gospodina Neđe Jovanovića? Kako vi tumačite to?

PRESEDAVAJUĆI: Nadoknadiću vam vreme, samo da vam obrazložim. Imate pravo na jednu repliku, ali ste u svom izlaganju izazvali tri replike.

Ja ću vas na trenutak isključiti da bih vam ponovo dao mogućnost da govorite, da iskoristite vreme od dva minuta.

BOŠKO OBRADOVIĆ: Dakle, ja sam, za razliku od SPS-a, izašao na izbore pod svojim imenom i prezimenom i tačno se zna koliko građana Srbije mene direktno podržava. Socijalistička partija Srbije je izbegla da se izmeri na predsedničkim izborima i sakrila se pod skute Aleksandra Vučića, kome verno služi već duži period. Ne znam nijednog poštenog socijalistu u Srbiji koji je glasao za Aleksandra Vučića. To vrlo dobro znaju svi u vrhu Socijalističke partije Srbije, a znaju to odlično i u Srpskoj naprednoj stranci. Pošteni socijalisti nisu glasali za Vučića i ozbiljno se protive ovom gašenju SPS-a, na čelu sa Ivicom Dačićem. Toliko što se tiče SPS-a. A kad vi, gospodine Jovanoviću, budete imali 25% u svom rodnom gradu, kada izađete na izbore pod svojim imenom i osvojite toliko na lokalnim izborima, onda mi se javite.

Što se tiče gospodina Vulina, veoma je važno da utanačimo sledeću stvar. Gospodin Vulin je nekad bio levičar, nekad se borio za radnička prava, nekad mu je bilo bitno da radnici u Srbiji ne budu jeftina radna snaga. Nekad je, pretpostavljam, glumio levičara. Naravno, prvom prilikom kada je imao mogućnost da proda sve svoje levičarske ideale, on ih je veoma lako i brzo prodao za ulazak u vlast i dobijanje ministarskog mesta. Od tada čuti gromoglasno, Aleksandar Vulin čuti o radničkim pravima u Srbiji, čuti o socijalnoj pravdi, čuti o pljački banaka koje deru kožu s leđa građanima Srbije. Čuti o pljački stranih kompanija, koje ne plaćaju porez, gospodine ministre, na ostvarenu dobit u Srbiji, već lažnim knjigovodstvenim podacima iznose profit iz ove države u inostranstvo, dok vi čutite, lažni levičaru i prevarantu svih levičarskih ideja! To je istina o ministrima u Vladi Srbije.

PRESEDAVAJUĆI: Gospodine Obradoviću, sada ste se uvredljivo obratili ministru Aleksandru Vulinu. Onaj prvi deo uvredljivog izlaganja u kojem vi dajete sebi za pravo da ljude delite na poštene i na one koji to nisu, opet vam kažem, to sasvim dovoljno govori o vama, ne o nama. obraćali ste se Socijalističkoj partiji Srbije i ja sam vas namerno (kako vi kažete maločas, nedemokratski) demokratski pustio da to završite i privedete kraju takvu vrstu

rasprave. Ali ne mogu da vam dozvolim, nemam pravo na to, da se na ovakav način obraćate predstavnicima predlagača, konkretno ministru u Vladi Republike Srbije Aleksandru Vulinu. Molim vas da poštujuete dostojanstvo Narodne skupštine Republike Srbije i da se shodno tome obraćate kroz diskusiju.

Povreda Poslovnika, narodni poslanik Vladimir Đukanović.

Izvolite.

VLADIMIR ĐUKANOVIĆ: Hvala. Radi se o članu 109, koji ste sad vi prekršili jer ste bili dužni da mu date opomenu za ovo.

Ovo što smo čuli je vrhunac cinizma, vrhunac najgoreg bezobrazluka. Vi ste to sada jako lepo rekli – da delite glasače na poštene i nepoštene. Još malo pa će početi da dele na podobne i nepodobne.

Oni koji su se do juče zaklinjali u vernost srpstvu, a danas šetaju sa Soroševim ekspoziturama po Beogradu, oni koji su se zaklinjali na vernost državi, a danas šetaju sa najgorim neoliberalnim krugovima, oni koji su se zaklinjali u porodične vrednosti šetaju sa gej aktivistima – e, takvi vam danas pričaju o licemerju i ne znam čemu. Oni koji su se srčano borili, navodno, za ovu zemlju, za crkvu, za ne znam šta, danas bez problema dobijaju savete od žene koja je radila za američku vladu, i to za njihovo ministarstvo odbrane, i kao takva je poslata ovde da njemu bude savetnik, a još je i potpredsednik partije.

Ja bih vas zaista zamolio, kad neko tako deli ljude kao što je malopredašnji poslanik to uradio, da mu date opomenu, posebno kad se obraća ministrima na ovakav način. To nije odlika srpskog naroda. Ja uvažavam njegova dva procenta glasova, ti ljudi su glasali za njega, ali on mora da uvaži volju većinske Srbije, a to je onih 2.012.000 glasova koji su glasali za gospodina Vučića. Ne može demokratija da se suspenduje na taj način kako je dotični zamislio. Hvala.

PREDSEDAVAJUĆI: Gospodine Đukanoviću, mislim da sam obrazloženje o onome o čemu ste govorili dao u predašnjem izlaganju. Na meni je da vam postavim pitanje – da li želite da se Narodna skupština u danu za glasanje izjasni o ukazanoj povredi Poslovnika?

(Vladimir Đukanović: Ne.)

Ne.

Reč ima narodni poslanik Marko Parezanović, povreda Poslovnika.

MARKO PAREZANOVIĆ: Zahvaljujem. Reklamirao bih povredu člana 107. jer mislim da je na najgrublji mogući način povređeno dostojanstvo Narodne skupštine, dostojanstvo građana Srbije. Kao što smo čuli i od prethodnih govornika, neko smatra da ima pravo da građane deli na poštene i nepoštene, pa valjda oni poštene ne glasaju za Aleksandra Vučića, a onda oni nepoštene glasaju. Ja sam to tako razumeo. To nije prvi put da se Boško Obradović ponaša na takav način i da se govorom mržnje i uvreda obraća i narodnim poslanicima i građanima Srbije. Uvek sam se pitao zašto mu to u tolikoj meri dozvoljavate, onda sam pomislio da je to možda neka taktika, jer što je gospodin Obradović aktivniji, što više govori, što je više prisutan u medijima, to ima manju podršku.

Ovde smo čuli jednu veliku laž i neistinu, da on ima 25% u svom gradu. To nije tačno. On je osvojio 7% u gradu Čačku i apsolutni je rekorder izbora, uspeo je da za samo godinu dana izgubi 9.000 glasova Čačana. Dakle, u poređenju sa parlamentarnim izborima 2016. godine, izgubio je 9.000 glasova. To najbolje govori šta građani misle o politici mržnje, o politici uvreda i o svemu onome što radi Boško Obradović u Narodnoj skupštini Republike Srbije.

PRESEDAVAJUĆI: Gospodine Parezanoviću, vi ste kroz član 107. ukazali na ono o čemu je govorio gospodin Đukanović. Mislim da sam već dao obrazloženje i ukazao da se mora poštovati dostojanstvo i ugled Narodne skupštine Republike Srbije, pre svega kroz diskusije u plenumu Narodne skupštine Republike Srbije.

Da li želite da se Narodna skupština u danu za glasanje izjasni o ukazanoj povredi Poslovnika? (Ne.)

Zahvaljujem.

Reč ima narodni poslanik Veroljub Arsić, povreda Poslovnika. Izvolite.

VEROLJUB ARSIĆ: Gospodine predsedavajući, smatram da je trebalo da postupite u skladu sa čl. 108. i 109. Poslovnika kada je kolega Boško Obradović, inače među građanima Srbije poznat kao „balkanski špijun“, tako ga zovu, ne ja, nazvao prevarantom ministra Vulina. Smatram da ste to morali da uradite. To je već jedan korak ka tome da sednica izgubi svaki smisao i da red koji postoji na sednici bude potpuno poremećen.

Sada, još nešto, osim što je pričano o tome da je ministar Vulin prevarant, iznošeno je mnogo činjenica koje su neistinite. Neću da nabrajam. Svako ko izgubi na izborima i dobije 2,4% ima pravo da se ljuti. Aleksandar Vučić je izgubio na direktnim izborima od pokojnog Nenada Bogdanovića za 0,5% i priznao je izborni poraz. Prvi je priznao, pre nego što je tadašnji gradonačelnik Beograda objavio svoje rezultate.

Gospodo iz bivšeg režima, da biste mogli da pobedite nekog, naučite da gubite. Možda ćete jednog dana da pobedite Aleksandra Vučića, ali dok ne naučite da gubite, budite sigurni, nikada nikoga ne možete da pobedite.

PRESEDAVAJUĆI: Gospodine Arsiću, smatram da nisam povredio član 108. Smatram da sam reagovao na adekvatan i, istakao bih, demokratski način, kroz sugestiju da se mora poštovati ugled i dostojanstvo Narodne skupštine kroz izlaganje narodnih poslanika. Da sam reagovao kroz sankcije, što vi sugerirate, verovatno bi to bila prilika da se kaže kako narušavamo pravo opozicije da govori u Narodnoj skupštini Republike Srbije. To nisam želeo. Nažalost, ne mogu da predvidim o čemu će narodni poslanici govoriti onog trenutka kada ukažu na povredu Poslovnika ili kada osnov javljanja bude replika.

Da li želite da se Narodna skupština u danu za glasanje izjasni? (Da.)

Zahvaljujem.

Reč ima predstavnik predlagača, ministar Aleksandar Vulin.

Izvolite.

ALEKSANDAR VULIN: Hvala, predsedavajući. Jako je dobro što je Narodna skupština ograničila svojim poslovníkom izlaganje na dva minuta, jer da smo slušali prethodnog govornika koji je izazvao sve ovo, da je trajalo četiri ili pet minuta, počeo bi da baca bombe koliko se uzbudio, zapalio bi Skupštinu, pozvao bi na demonstracije i našao bi, valjda, već nekoga sa kime bi mogao da se pojavi pred Skupštinom. Ako nikog drugog, onda bar onu decu iz Čačka kojoj se priključio, pa su ga uljudno zamolila da im se više ne priključuje i da bi bilo bolje da bude što manje sa njima, svakako.

Ne znam šta on misli i šta zna o levici, ali znam da ja ne čestitam nikome Veliki petak; kao što znam da ja mogu da odem na Hilandar uvek, a nisam siguran da li moj uvaženi prethodnik može da ode na Hilandar, da li bi ga tamo ko primio i da li bi mu ko omogućio uopšte da stupi nogom tamo. Ali to je neko drugo pitanje i uopšte neću dublje da ulazim u njega.

Ono što je levica... Levica nije kada bacate lažna obećanja, levica nije kada pričate ono što ne možete da ostvarite, levica je kada 2012. godine dođete i preuzmete odgovornost za upravljanje ovom zemljom, zateknete stopu nezaposlenosti od 23,8%, a danas imate stopu od 13%. To je levica. Levica je, takođe, i to što danas, na današnji dan u PIO fondu imate veću uplatu doprinosa za 3,4 milijarde dinara nego što je predviđeno planom. Zato možete da finansirate socijalnu zaštitu, zato ne umanjite ni jedno jedino pravo i zato sačuvate svakog kome je pomoć potrebna. Levica je to da se svi dodaci, od roditeljskog pa nadalje, isplaćuju u dan, u sekund, neumanjeni. Računajte da će ove godine biti i značajno uvećani, u ovoj skupštini ću pred vama braniti te zakone. To je levica.

PRESEDAVAJUĆI: Zahvaljujem, gospodine ministre.

Najpre imamo ukazivanje na povredu Poslovníka, narodna poslanica Marija Janjušević, a onda dozvoljavamo, naravno, i pravo na repliku. Pre vas, gospodine Obradoviću, imamo tri-četiri narodna poslanika koja su se javila.

Reč ima narodna poslanica Marija Janjušević, povreda Poslovníka.

Izvolite.

MARIJA JANJUŠEVIĆ: Zahvaljujem, predsedavajući. Ukazujem na povredu Poslovníka, član 27. Vi ste dužni da se starate o redu na ovoj sednici. U više navrata imali smo ukazivanje na članove koji su već bili upotrebljeni umesto replike. Mislim da nije u redu da Bošku Obradoviću kažete da je on skrivio sve ove replike; vi ste za to odgovorni i bilo bi lepo da u ovom visokom domu napokon počnemo da preuzimamo odgovornost za svoje ponašanje. U suprotnom, idemo upravo tamo gde nas vodi SNS.

Stvarno ne znam koliko mali procenat podrške, da li Dverima ili Bošku Obradoviću, treba da bude da se vi toga ne biste plašili. Kao što vidite, nikakav problem nam nije da smo u manjini, da smo u opoziciji, da nas nema mnogo, da ne možemo gromoglasno da aplaudiramo. Imamo svoj program.

Tačno znamo šta treba da se uradi da građanima Srbije bude bolje, a građani Srbije, isti oni koji su bili prinuđeni da skupljaju kapilarne glasove, da za sendviče i deset evra budu vozani po Srbiji, koji će gledati u svoj novčanik, u svoj frižider i u svoj rezervoar kada plaćaju gorivo da... (Isključen mikrofon.)

PRESEDAVAJUĆI: Koleginice Janjušević, ukazali ste na povredu Poslovnika, na član 27. Ono o čemu trenutno govorite apsolutno nema dodirnih tačaka sa članom 27. Naprotiv, zloupotrebljavate član 27. da biste replicirali narodnim poslanicima Srpske napredne stranke.

Maločas ste govorili o tome da sam definisao da je gospodin Boško Obradović, narodni poslanik Boško Obradović nešto skrivio. Ne, nijednog trenutka nisam rekao da je bilo ko bilo šta skrivio, već da je gospodin Obradović kroz svoje izlaganje, pominjanje nekoliko političkih stranaka, lidera nekoliko političkih stranaka, izazvao niz replika, pominjanje direktno ministra Aleksandra Vulina, To je činjenica, gospođo Janjušević.

Nijednog trenutka nije bilo da osnov za priliku da neko govori bude više puta ukazana, odnosno identična povreda Poslovnika, odnosno povreda Poslovnika, istog člana. Verujte mi, pogledajte stenogram i uverićete se u to.

Dakle, ne mislim da sam povredio član 27. na koji ste ukazali. Da li želite da se Narodna skupština u danu za glasanje izjasni o ukazanoj povredi Poslovnika? (Ne.)

Zahvaljujem.

Sada imamo niz replika. Najpre reč ima narodni poslanik Vladimir Orlić. Izvolite.

VLADIMIR ORLIĆ: Hvala, gospodine predsedavajući. Isti osnov. Moram da priznam da dajemo sve od sebe da reklamiranja Poslovnika bude što manje. Vi ste sigurno primetili da se uzdržavamo i kada je osnov više nego jasan, kada brutalnih zloupotreba ovde bude, kada se više, galami, doslovce urla u pravcu prisutnog ministra i vređa potpuno neprihvatljivim kvalifikacijama. To što je, šta da radimo, tako ispalo da je jedan od narodnih poslanika neko čiji su maniri na nivou osrednjeg biruza, ne dozvoljava da takvo ponašanje unosi u Narodnu skupštinu, a on to uporno radi. Uradio je to i danas. Nismo na to reagovali. Ali kada da osnov za repliku, to je uvek prilika da čuje štogod.

Teza da niko pošten, pripadao ovom ili onom delu spektra – na šta god da je mislio i šta god da je hteo da kaže – nije glasao za Aleksandra Vučića, direktna je uvreda u lice za više od dva miliona građana Srbije. Hteo on to da uradi, to da kaže, ili šta god da je hteo, to je direktna uvreda. To se prosto ne radi.

U pravu je bio kolega Arsić kada je podsetio na onu mudrost –ne treba se u pobedi poneti, ali ne treba se ni u porazu uniziti. Upravo to sebi radi onaj ko uporno izaziva replike ovde – ponižava se dodatno. Nije mu bio dovoljno dobar fenomenalan rezultat od 2% na izborima, pa je rešio da sebe ponižava i preko toga.

Kada priča ovde o jeftinoj radnoj snazi, da se razumemo, ima samo delimično pravo na to kao temu. Za radno nema pravo da govori ni o čemu, sam

radnik nije nikakav, nije mogao da pročita, pa ni za ovu sednicu, materijale, kao što nije mogao ni za jednu pre; jedan Poslovnik nije mogao da pročita, koliko traje ovaj saziv. O snazi tek da ne pričamo, koliko nema prava da govori, 2% je 2%. Ali o jeftinim stvarima može, jer jedino što demonstrira ovde uz bahatost jeste jeftinost.

PRESEDAVAJUĆI: Zahvaljujem, gospodine Orliću.

Povreda Poslovnika, narodni poslanik Balša Božović. Izvolite.

BALŠA BOŽOVIĆ: Reklamiram član 107. Mislim da je gospodin Orlić malopre uvredio u nekoliko navrata...

PRESEDAVAJUĆI: Već je ukazano na povredu Poslovnika član 107, a osnov javljanja gospodina Orlića je bila replika na izlaganje...

BALŠA BOŽOVIĆ: Izvinjavam se, na povredu koju ste vi učinili time što ga upravo sada niste opomenuli kada je u nekoliko navrata vređao kolegu Boška Obradovića.

Želim samo da vas, gospodine predsedavajući, zamolim da se o procentima ne govori danas u Narodnoj skupštini, posebno ne kada se reklamira povreda Poslovnika, jer mislim da nije u redu govoriti za nekoga da je poraz 2,5% osvojenih glasova, a da je, s druge strane, narod na veoma čudan način proslavio Vučićevu pobjedu od 59, 60, 65%. Mislim da je ta pobjeda veoma neregularna i veoma nefer i ne bih se upuštao...

PRESEDAVAJUĆI: Gospodine Božoviću, osnov vašeg javljanja...

BALŠA BOŽOVIĆ: ... U polemike. Samo mi dozvolite da završim. Ne bih vas savetovao da se upuštate...

PRESEDAVAJUĆI: Osnov vašeg javljanja je bila povreda Poslovnika, čl. 107. Ukazali ste i zamolili da ne govorimo o procentima i izbornim rezultatima, i u potpunosti se slažem sa vama.

(Balša Božović: Zašto ga ne ukinete?)

Naš cilj je da govorimo o onome što jeste tema aktuelnog skupštinskog zasedanja. Interesantno je da imate dvostruke aršine: kada o procentima govore poslanici opozicije, vi prećutate, a kada poslanici opozicije dobiju odgovor od poslanika pozicije, onda vam to smeta.

(Balša Božović: Ja mogu da imam, ne i vi. Ja mogu da imam. Vi ste taj koji predsedava Skupštini.)

Samim tim što dozvoljavam podjednako pravo poslanicima opozicije i poslanicima pozicije evidentno je da nemam dvostruke aršine.

(Balša Božović: Ugasili ste mi mikrofon.)

Nisam vam ugasio mikrofon, već sam vas upozorio da ukazanu povredu Poslovnika koristite da narušavate član na koji ste ukazali i razlog sa kojim ste vi izašli, a to je da govorite o procentima.

(Balša Božović: Na isti način kao i oni.)

Pokušavate da zloupotrebite član 107. Poslovnika o radu Narodne skupštine da biste replicirali narodnim poslanicima poslaničkog kluba Srpske napredne stranke. Zahvaljujem.

Smatram da nisam povredio član 107. Da li želite da se Narodna skupština u danu za glasanje izjasni o ukazanoj povredi Poslovnika?

(Balša Božović: Da.)

Da. Zahvaljujem.

Pravo na repliku, narodni poslanik Đorđe Komlenski.

Izvolite.

DORĐE KOMLENSKI: Zahvaljujem, predsedavajući. Ozbiljno bih se zabrinuo da je „Pernar“ pohvalio Aleksandra Vulina, ozbiljno bih se zapitao da li se nalazim u levičarskoj partiji, da li je moj predsednik iskreni levičar i da li posao ministra za rad, boračka i socijalna pitanja obavlja odgovorno, a obavlja ih izuzetno odgovorno, ozbiljno i to građani Srbije vide i prepoznaju.

Srećom, čovek koji je potpuno izgubio kompas, verovatno kao posledica onih čuvenih 2,29 ili 2,25, nebitno, koji više ne zna šta je levo, šta je desno, šta je istok, šta je zapad, koji se kune u Istok, a traži da ga podrži Zapad, onaj koji razjuruje svoje odbornike u Čačku ili, bolje rečeno, oni beže iz odborničke grupe kojoj je on šef zato što im uzima svu naknadu koju primaju kao odbornici u gradskoj opštini Čačak, jeste čovek čije kvalifikacije ne vredi ni slušati, a kamoli obazirati se na njih. Očigledno je da njemu nije ostalo ništa drugo nego da ovde pokušava da privuče pažnju ne bi li tako opravdao silna sredstva svojih mentora, koja su bačena u vetar, a nije u stanju za sobom da povede ni čačanske studente, ni čačanske srednjoškolce, ni odrasle, u nekakve proteste za koje ovde tvrdi da su ozbiljni, veliki i dramatično drmajuju Srbiju. Hvala.

PREDSEDNIK: Neđo Jovanović. Izvolite, replika.

NEĐO JOVANOVIĆ: Zahvaljujem, predsednice.

U svemu ovom skarednom što je inscenirao i manifestovao narodni poslanik koji je meni replicirao postoji nešto dobro. Dobro je da su građani Srbije, kojih nemali broj gleda ovu skupštinu, mogli da se uvere posle moje diskusije i repliciranja koje mi je učinjeno da sam bio debelo u pravu, da onaj ko je meni replicirao ne ume ništa drugo osim da ispoljava mržnju, osim da ispoljava uvrede, manifestuje ovde psovke i, što je najgore i najgrublje, diskriminaciju, diskriminaciju na poštene i nepoštene. Ko zna dokle bismo došli da je po njegovom i da je to moguće kako on to želi.

Mi nikada sebi nećemo dozvoliti da vršimo diskriminaciju prema bilo kome; ni prema onima koji govore smisleno, ni prema onima koji govore besmislice, prema bilo kom drugom. Dužan sam, i daću sebi slobodu, da se izvinim građanima Srbije, jer su građani Srbije kroz diskusiju onoga ko je meni replicirao izuzetno mnogo povređeni, uniženi, poniženi, podeljeni na poštene i nepoštene, podeljeni na ovakve i onakve.

To građani Srbije ne zaslužuju, iz jednostavnog razloga što su 2. aprila iskoristili svoje demokratsko pravo da daju glas najboljem kandidatu. Bez obzira na to što to nekog boli, taj kandidat ima 55%, što je neuporedivo, neuporedivo više od 2,28% ili koliko već. Građani su imali mogućnost da iskažu poverenje, preko dva miliona njih, u nešto što vredi. Socijalistička partija Srbije i svi članovi Socijalističke partije Srbije su tome dali podršku. Kao zamenik šefa poslaničke grupe, ja sigurno neću dozvoliti da se vređaju članovi SPS-a. Oni su svi glasali i mi smo ponosni zbog toga što smo branili svojim glasom Srbiju i SPS i dali glas onom koji to zaslužuje. Hvala.

PREDSEDNIK: Hvala. Reč ima Aleksandar Marković.

Neka se pripremi Vesna Rakonjac.

ALEKSANDAR MARKOVIĆ: Zahvaljujem, predsedavajuća. Uvaženi ministri, predstavnici Ministarstva, uvaženi gosti, dame i gospodo narodni poslanici.

Drago mi je, gospodo predsedavajuća, da se vraćamo na listu govornika i na dnevni red. Danas je na dnevnom redu veći broj međunarodnih sporazuma, protokola, konvencija itd. To su veoma važni sporazumi, to je nešto što je veoma važno za našu zemlju. Mislim da na taj način doprinosimo međunarodnom kredibilitetu i svemu ostalom, kao i ugledu, naravno, koji uživamo na međunarodnom planu. Ne bih želeo specifično da ponavljam sve ono što su predstavnici predlagača ovih akata, uvaženi ministri, u ovoj raspravi već istakli u više navrata, ali i ovlašćeni predstavnici poslaničkih grupa, ali bih želeo da se u najkraćim crtama osvrnem na neke najznačajnije tačke.

Međutim, dosadašnja rasprava, kako juče tako i danas, a i u poslednjih sat vremena smo imali prilike da prisustvujemo tome, dovela je do toga da neki poslanici nekih poslaničkih grupa osećaju potrebu da govore o nekim stvarima i temama koje nemaju veze s dnevним redom. Tako je prethodni govornik sve vreme pričao o nečemu što ni na koji način nije na dnevnom redu. Ako mene pitate, mislim da je to posledica nervoze, političke nervoze, verovatno, zbog izbornih rezultata; to je uticalo na potpuni gubitak orijentacije.

Dobro je, neka pričaju o tome, neka budu što glasniji u tome i neka budu što uporniji. Ja ih podržavam u tome, jer očigledno da to direktno utiče na dalji gubitak, odnosno na njihov rejting, koji je u padu. Tu prednjači jedan bivši govornik, inače poznat po bahatosti, koji je u poslednje vreme poznat kao vodeći levičar, vodeći i istaknuti marksista, trockista čak, iako je bio poznat kao ekstremni desničar, iako danas šeta... Isti ti sa kojima on danas šeta nazivali su ga istaknutim ekstremnim desničarem, čak klerofašistom itd.

(Predsednik: Odlično. Vratite se samo na dnevni red, molim vas. Budite ljubazni, zbog mene lično.)

Kao što rekoh, ovi sporazumi potvrđuju opredeljenje Republike Srbije da saraduje sa drugim zemljama, i to u različitim oblastima. Tu bih apostrofirao predloge sporazuma u oblasti bezbednosti sa Saveznom Republikom Nemačkom, kao i predlog sporazuma o policijskoj saradnji sa Republikom

Bugarskom, kao i saradnji u borbi protiv organizovanog kriminala sa Republikom Poljskom. Smatram da navedeni sporazumi treba da doprinesu učvršćivanju i daljem jačanju saradnje u ovoj oblasti, oblasti bezbednosti, ali i daljem jačanju saradnje u oblasti sprečavanja i suzbijanja krivičnih dela kriminala...

(Predsednik: Molim poslanicu Natašu Jovanović da bez moje dozvole ne prilazi stolu. Samo momenat. Ako hoćete da bude reda, onda red važi i za opoziciju i za poslaničku većinu. Znači, niste dobili dozvolu, nemojte dolaziti, sleđa pogotovo.)

(Nataša Jovanović: Gospođa nije ugrožena.)

Da li mogu da nastavim?

(Predsednik: Samo se vi pridržavajte pravila i poštujujte Poslovnik. Ja se ne plašim uopšte. Samo poštujujte svi pravila, pogotovo vi koji imate zamerke na vođenje sednice predsednika i predsedavajućih. Izvolite.)

Da li možete samo da mi vratite vreme, molim vas?

(Predsednik: Ne, ne, uračunaću vašoj grupi.)

Zahvaljujem.

Dakle, smatram da navedeni sporazumi treba da doprinesu učvršćivanju i daljem jačanju saradnje u ovoj oblasti, kao što sam rekao, oblasti koja je vrlo važna, oblasti bezbednosti. To je ono što je jako važno iz prostog razloga što je bezbednost kao takva jedan od ključnih preduslova za normalan život, za normalan ambijent u svakoj zemlji, a pogotovu za političku stabilnost naše zemlje i čitavog regiona.

Politička stabilnost je osnovni preduslov za dalji razvoj ekonomije, osnovni preduslov za poboljšanje uslova, odnosno privrednog ambijenta, kao i privlačenje daljih investicija, što posle dovodi do otvaranja novih radnih mesta itd., jednom rečju, dovodi do povećanja životnog standarda.

To su osnovni postulati koji vladaju savremenom ekonomijom i mislim da svako ko želi dobro našoj zemlji i našem narodu tako razmišlja, da mu je na prvom mestu politička stabilnost. Nažalost, ne razmišljaju svi tako. Nažalost, postoje poslanici, postoje stranke koje direktno rade da naruše političku stabilnost, priželjkuju političku nestabilnost, čak direktno rade na tome.

Ovde imamo neke poslanike, koji su danas govorili... Tu je i ovaj što svira gitaru, pa mu bolje ide sviranje gitare nego bavljenje politikom. Tu je i prethodni govornik, koji je poznat kao levičar, kao marksista, jer na ovim protestima ide ruku podruku sa organizacijom „Marks 21“. Po čemu je poznata organizacija „Marks 21“? Pa po tome što se zalaže za ukidanje Republike Srpske, za nezavisnost Kosova, što vređa Srpsku pravoslavnu crkvu na svakom koraku. Ali to njemu ne smeta, to je njegovo društvo. Ali neka, neka nastavi u tom svom poduhvatu, jer sasvim je sigurno da svaki njegov dalji korak vodi direktno ka snižavanju rejtinga, dok ne dođe do nule sa ovih 2,29% koliko ima.

Samo još jedna stvar za kraj – nemojte vi nas ovde da ubeđujete da je ova vlada loša, da je Aleksandar Vučić loš, da ne valja ništa itd.; vi treba da

ubedite ova dva miliona ljudi koji su dali glas Aleksandru Vučiću na ovim izborima. Njih ubedite, pa onda dođite da pričamo. Zahvaljujem.

PREDSEDNIK: Reč ima Vesna Rakonjac.

VESNA RAKONJAC: Uvažena predsednice, poštovani ministri, drage kolege, danas ću govoriti o Predlogu zakona o potvrđivanju Sporazuma između Republike Srbije i Rumunije o socijalnoj sigurnosti.

Ovo je jedan dobar predlog zakona, kojim Ministarstvo rada još jednom potvrđuje da vodi brigu o svojim građanima i zaposlenima, ako imamo u vidu da će oko 25.000 ljudi biti obezbeđeno na ovaj način, rešavanjem problema koje su imali do sada iz oblasti penzijskog i invalidskog osiguranja, koje se reguliše ovim zakonom, iz dela zdravstvenog osiguranja, iz oblasti u slučaju povrede na radu i profesionalnih oboljenja, materinskog davanja i dečjih dodataka.

Ovaj sporazum se ne primenjuje na pravne propise kojima se uvode nove oblasti socijalne sigurnosti, osim ako se države ugovornice nisu drugačije sporazumele, a mogu da se sporazumeju još za neki dodatni deo. Tako plasiramo i dobru međunarodnu i dobrosusedsku saradnju.

Sporazum predstavlja sveobuhvatni međunarodni sporazum kojim se regulišu oblasti: penzijskog i invalidskog osiguranja, zdravstvenog osiguranja, zdravstvene zaštite, zaštite od povrede na radu, profesionalnih bolesti i dodataka za decu. Sporazum je zasnovan na opšteprihvaćenim principima, iskustvima naše zemlje u ovoj oblasti, kao i na standardima koje predviđa Uredba EU 883 iz 2004. godine, koja reguliše socijalnu sigurnost radnika migranata, onih koji odlaze na rad u susedne ili neke druge zemlje.

Osnovni principi zastupljeni kroz odredbe Sporazuma su: princip nacionalnog tretmana; primena pravnih propisa države zaposlenja na utvrđivanje obaveza za sprovođenje socijalnog osiguranja, sa izuzetkom sprovođenja socijalnog osiguranja koje se odnosi na upućena lica i diplomatsko-konzularne predstavnike (koje je regulisano nekim drugim zakonima); princip osiguranja koji omogućava da teret davanja iz socijalnog osiguranja snosi ona država čiji je osiguranik u pitanju; sabiranje perioda osiguranja navršenih u obe države ugovornice radi ostvarivanja prava na davanja, odnosno penziju; neposredna isplata stečenih davanja korisniku koji je ostario pravo na davanje, odnosno invalidsko-penzijsko osiguranje.

U momentu stupanja na snagu sredstva će se obezbediti u okviru limita koji je odredilo Ministarstvo finansija, i to u razdelu finansijskog plana Republičkog fonda za penzijsko i invalidsko osiguranje, za davanja iz penzijskog i invalidskog osiguranja i za davanja za slučaj povrede na radu i profesionalnih bolesti. Takođe, iz razdela finansijskog plana Republičkog fonda za zdravstveno osiguranje za davanja iz zdravstvenog osiguranja i davanja za slučaj povrede na radu i profesionalnih oboljenja. Ovo je ono što se odnosi na ovaj zakon.

Ono što se odnosi na pojedine govore prethodnih govornika, a govorili su sve i svašta, i o robovskom radu i o nebrizi za naše radnike i

zaposlene, apsolutno, ovo je jedan primer kako možemo da demantujemo sve te njihove izjave. A koliko pojedini predstavnici opozicije vode računa o predstavkama građana, možemo da vidimo i da li su bili prisutni danas kada je Odbor za rad imao razmatranje predstavki i žalbi građana, a u redovnom su sastavu radne grupe.

Što se tiče investiranja i davanja sredstava inostranim investitorima, koliko sam ja mogla da shvatim, potpuno je ravnopravno davanje i za inostrane i za domaće investitore, samo treba da budu dobri projekti, dobri planovi, akcioni planovi i finansijski planovi, a ne da imamo posledice tipa „Vinarije Živković“ i mnogih drugih, sa kojima ne možemo da izađemo na kraj već dvanaest i više godina.

Još jedna stvar koja me je potpuno ostavila bez teksta, to je – u jednom trenutku...

(Vojislav Šešelj dobacuje s mesta.)

Ja bih zamolila za malo pažnje, molim vas...

(Vojislav Šešelj: Ne mogu svaki dan da vas slušam, samo vi govorite.)

Kada govorimo o „Beogradu na vodi“, na jednoj strani imamo optužbe da se radi o sporazumu koji nije legalan, o zloupotrebi, da će neki vlasnici restorana zarađivati itd. Pa, naravno, to je poslovno-stambeni kompleks, i treba vlasnici restorana da zarađuju, platiće porez državi, iz tog poreza će se odvajati i socijalna davanja itd. Zašto imate nešto protiv toga?

S druge strane, čuli smo – IT sektor i bum, umesto „Beograda na vodi“. Kao što sam mogla da primetim, bum je bio Heterlend, a ne IT sektor umesto „Beograda na vodi“.

Još jedna stvar – sređivanje obala. Zahtevate da sredimo priobalje, luke, obale. Kada to činimo, vama to ne valja. Zašto? Zato što se vi niste setili da to uradite, a kada je neko krenuo da to radi, kada se to vidi iz dana u dan, onda vam to smeta.

Juče smo mogli da čujemo o katastrofalnom odlasku naših mladih lekara u inostranstvo. Evo danas – Vlada je odobrila 2.010 novih radnih mesta za medicinske radnike: 631 lekara, 30 farmaceutskih biohemičara, 1.349 medicinskih sestara i tehničara, u 21 zdravstvenoj ustanovi u Srbiji. Konkurs će biti do 15. maja. Ministar Lončar je tu, nadam se da sam dobro pročitala. U proteklom periodu 4.000 zdravstvenih radnika je dobilo posao, od čega pola čine lekari. Od početka godine 463 radnika: 204 lekara, 252 sestre, odnosno medicinska tehničara. Više od 4.000 specijalizacija od kad smo na vlasti; samo u martovskom roku 634 specijalizacije. I, da ne kažete da ne vodimo ravnomerno računa o svim delovima Srbije, Klinički centar je dobio 380 radnih mesta, Vojvodina 229 (Klinički centar), Klinički centar Kragujevac 219 i Niš 58. Znači, ravnomerno, po broju bolesničkih postelja i onako kako je predviđeno zdravstvenim planom referentne ustanove „Batut“. Hvala.

PREDSEDNIK: Reč ima narodni poslanik Aleksandra Majkić. Izvolite.

ALEKSANDRA MAJKIĆ: Poštovana predsednice, poštovano predsedništvo, dame i gospodo narodni poslanici, poštovani ministri i predstavnici Ministarstva, danas se, između ostalih, ispred nas nalazi i zakon o potvrđivanju Sporazuma između Republike Srbije i Rumunije o socijalnoj sigurnosti. Ovaj sporazum je, čini mi se, u današnjoj i jučerašnjoj raspravi izazvao najmanje polemike, mada mislim da je veoma bitan, suštinski, za svakog pojedinca i građanina Srbije, naročito za one koji stanuju u pograničnom području, tj. u delovima pored republike Rumunije, one koji su iz Banata, pa tako i građane Kikinde, iz koje i ja dolazim.

Ovaj sporazum je pre svega značajan zbog toga što je ovu oblast regulisao sporazum od pre četrdeset godina. Poslednji sporazum koji je delimično regulisao ovu oblasti donet je 1977. godine i regulisao je samo oblast zdravstvenog osiguranja, a ovaj sporazum danas, tj. zakon o potvrđivanju sporazuma, reguliše i penziono i invalidsko osiguranje, i dečji dodatak, i profesionalne bolesti i povrede na radu.

Takođe, ovaj sporazum je veoma značajan za pogranične delove pored republike Rumunije zbog toga što mi u republici Rumuniji imamo 23.000 građana srpskog porekla koji su svojim prijateljskim, rodbinskim, poslovnim i drugim vezama povezani sa građanima u Srbiji. Ako na to dodamo i odnose između Srba i Rumuna, koji su poslednjih godina sve jači, shvatamo značaj ovog sporazuma.

Sporazum se ne zasniva samo na usklađivanju sa standardima EU, nego i na opšteprihvaćenim principima a takođe na iskustvu koje Srbija ima u ovoj oblasti.

Sporazum će napokon regulisati u potpunosti zapošljavanje u pograničnim zonama, tako da nećemo imati slučaj, kao što je bilo ranije, da ne može da se uračuna staž nekog srpskog građanina koji je radio u Rumuniji, ili obrnuto.

Koliko je ovaj sporazum značajan i u praksi, govori primer Kikinde, koja je u 2014. godini započela pregovore sa investitorom, multinacionalnom kompanijom „Zopas“ iz Rumunije. Jedna od glavnih prepreka da multinacionalna kompanija „Zopas“ otvori pogon u Kikindi jeste upravo bilo neregulisanje ove oblasti. Zbog toga je rukovodstvo Kikinde uputilo nadležnim ministarstvima inicijativu da se ova oblast reguliše, te se u narednom periodu i Kikindi i ostalima izašlo u susret.

Međutim, ono što je veoma bitno, a što se desilo u međuvremenu dok ova oblast nije regulisana, jeste da je otvoren granični prelaz Nakovo–Lunga, koji je omogućio da se i ljudi i investicije lakše kreću iz Kikinde u Rumuniju i nazad, tako da je fabrika „Zopas“ otvorila pogon u Kikindi u kojem trenutno radi oko 300 radnika.

Nije samo otvaranje graničnog prelaza i dovođenje fabrike „Zopas“ doprinelo onome na šta treba da se obrati posebna pažnja, već je to i dovođenje novih investitora, uvođenje bescarinske zone, završavanje mnogih poslova koji su u nekom prethodnom periodu ostali nedovršeni.

Lokalna samouprava je imala i svoje zahteve, kojima je Vlada udovoljila i obratila veliku pažnju na zahteve lokalne samouprave. Zato danas u Kikindi, na izborima koji su održani 2. aprila, možemo da se pohvalimo izlaznošću od preko 60%, gde je Aleksandar Vučić dobio podršku građana preko 60%. Zahvaljujem.

PREDSEDNIK: Hvala.

Reč ima narodni poslanik Ljubica Mrdaković Todorović.

LJUBICA MRDAKOVIĆ TODOROVIĆ: Hvala, predsednice. Poštovani ministri sa saradnicima, kolegice i kolege narodni poslanici, ja podržavam sve međunarodne sporazume i protokole koji se nalaze na današnjem dnevnom redu i glasaću za njih, zato što smatram da svaki od njih u svom domenu doprinosi boljoj saradnji naše zemlje s drugim zemljama.

U svom izlaganju zadržaću se na međunarodnom sporazumu koji govori o švercu duvana i duvanskih proizvoda. Naime, svi znamo da se šverc duvana i duvanskih proizvoda kao i nelegalna proizvodnja i prodaja iz dana u dan povećavaju, i to na globalnom nivou. Pred nama je međunarodni sporazum koji upravo ima za cilj da, koliko god je to moguće, smanji, ako ne i potpuno onemogući nelegalnu proizvodnju i trgovinu duvanom i duvanskim proizvodima.

Činjenica je da su duvan i duvanske preradevine strateški proizvod za sve zemlje sveta, kako za one sa razvijenom ekonomijom i većim privrednim potencijalima, tako i za one u tranziciji ili u razvoju. Brojni razlozi nameću potrebu da se ovaj strateški proizvod uvede u legalne okvire poslovanja, budući da ilegalna trgovina i proizvodnja nanose veliku štetu svim državama.

Akcizna politika i naplata akciza od duvanskih proizvoda jeste bitan faktor poreskog prihodovanja, ali nije jedina niti biva dominantna imajući u vidu nameru i razloge donošenja ovog sporazuma pod pokroviteljstvom Svetske zdravstvene organizacije. Svi znamo koliko je duvan štetan i koliko štetno utiče na zdravlje stanovništva prouzrokujući razna teška oboljenja, za koja veoma često ne postoji lek ili je pak lečenje dugotrajno, neizvesno i skupo.

Takođe, činjenica je da nekontrolisana dostupnost duvanskih proizvoda ugrožava naše najmlađe članove društva, kao i siromašne slojeve stanovništva.

Treba istaći da naša zemlja ima respektabilnu zakonodavnu infrastrukturu, koja intenzivno radi na sprečavanju nelegalne trgovine duvanom i duvanskim proizvodima, ali očigledno to nije dovoljno raditi samo na nacionalnom nivou, jer švercerski kanali distribucije ne poznaju granice i ne odvija se nelegalna trgovina samo u okvirima jedne zemlje, već je to problem koji je prisutan na planetarnom nivou.

Sredstva, odnosno prihodi ostvareni od nelegalne trgovine duvanskim proizvodima uglavnom se koriste kao generatori narednih nelegalnih aktivnosti određenih lica i grupa i tako ukруг.

Treba istaći da samo onaj duvan, mada sam ja generalno protiv pušenja, to mi i struka, odnosno profesija nalaže, samo one duvanske prerađevine koje su prerađene u legalnim duvanskim industrijama mogu koliko-toliko da garantuju ispravnost proizvoda i propisanu optimalnu koncentraciju određenih materija u njima, dok sve ono što je van legalnih tokova i čija sadržina nije poznata niti je prošla proces kontrole kvaliteta višestruko ugrožava zdravlje pušača, tj. konzumenata i, naravno, treba mu stati na put.

Na kraju, osim oštećenja budžeta neplaćanjem akciza, kao država i društvo u celini takođe smo veoma oštećeni narušavanjem zdravlja stanovništva, pa iako važi geslo da zdravlje nema cenu, ukoliko se ovome ne stane na put, cena zdravlja će, nažalost, iz dana u dan bivati sve veća.

Želim još jednom da se zahvalim svim građanima Niša i Nišavskog okruga koji su dali ogromnu podršku našem predsedničkom kandidatu gospodinu Aleksandru Vučiću sa 56,47%. Hvala.

PREDSEDNIK: Reč ima narodni poslanik Jelena Žarić Kovačević.

Neka se pripreme Ljiljana Malušić i Tijana Davidovac.

(Vojislav Šešelj: A kada ću ja?)

Odmah posle njih.

JELENA ŽARIĆ KOVAČEVIĆ: Zahvaljujem. Poštovana predsednice, poštovani ministri, dame i gospodo narodni poslanici, danas bih posebno istakla važnost predloga koji su ovde pred nas došli od strane Vlade i resornog Ministarstva unutrašnjih poslova. Naročito bih se zadržala na predlogu zakona o potvrđivanju sporazuma između Vlade Republike Srbije i Vlade Republike Poljske o saradnji u borbi protiv organizovanog kriminala i drugih oblika kriminala, upravo zbog značaja te saradnje, a pre svega zbog određivanja metoda preventivnog delovanja u cilju smanjenja stope kriminaliteta, ali i procesuiranja učinilaca krivičnih dela.

Prvim korakom, koji je učinjen sklapanjem, odnosno potpisivanjem ovog sporazuma, što ćemo u danu za glasanje učiniti i davanjem podrške ovom predlogu, saradnja policija dve države će dobiti konkretizaciju kroz mogućnost primene navedenog sporazuma.

Uz pomoć međunarodne zajednice i zaključivanjem ovakvih sporazuma Republika Srbija će raditi na razvijanju potencijala za jaku borbu protiv organizovanog kriminala, i to jačanjem saradnje, najpre na nacionalnom i regionalnom nivou, ali kroz ovakve sporazume i na međunarodnom nivou, jačanjem kapaciteta državnih organa koji učestvuju u borbi protiv organizovanog kriminala, usklađivanjem našeg zakonodavstva sa međunarodnim standardima, primenom preventivnog i represivnog delovanja u efikasnijoj borbi protiv organizovanog kriminala.

U članu 1. Sporazuma taksativno su navedena krivična dela čije učinioce će nadležni organi sprečavati u izvršenju, kao i neke aktivnosti koje će činiti osnov saradnje nadležnih organa Republike Srbije i Republike Poljske.

Podsećanja radi, u periodu od 2014. godine, kada je Aleksandar Vučić postao predsednik Vlade, pa do pred kraj 2016. godine stopa opšteg kriminala smanjena je za više od 8%. Što se tiče borbe protiv trgovine drogom, zaplenjeno je više od pet tona opojnih droga, uhapšeno je više od 200 članova različitih kriminalnih grupa koje pripadaju organizovanom kriminalu. S druge strane, povećan je broj zaposlenih koji rade na suzbijanju organizovanog kriminala; otvorene su nove policijske stanice i na taj način je pokrivena veća teritorija i štiti se veći broj građana.

U ovom periodu Vlada je donela Strategiju istraga finansijskog kriminala, koja predviđa reformu policije, tužilaštva i suda, prepoznaje širi krug državnih organa koji su nadležni, kako bi se dostigao najviši nivo u borbi protiv organizovanog kriminala. Takođe, donet je Zakon o organizaciji i nadležnosti državnih organa u suzbijanju organizovanog kriminala, korupcije i drugih posebno teških krivičnih dela.

Jako je važno podržati predloge kao što su ovi koji su danas pred nama, jer organizovane kriminalne grupe vršenjem krivičnih dela imaju veoma štetan uticaj na privredni i ekonomski razvoj naše zemlje. Finansijska šteta koju organizovani kriminal može da nanese je ogromna, a u vezi s njim se uvek postavlja i pitanje bezbednosti u našoj zemlji. Organizovane kriminalne grupe se radi svog delovanja povezuju najpre u našoj zemlji, onda i regionalno i na kraju imate jedan međunarodni problem, na čijem sprečavanju i rešavanju treba raditi.

Kako je Narodna skupština nadležna da potvrđuje sporazume kada je to zakonom predviđeno, koristim priliku da koleginice i kolege narodne poslanike pozovem da podrže ove predloge u danu za glasanje, što ću ja svakako učiniti. Hvala.

PREDSEDNIK: Ljiljana Malušić, pa Tijana Davidovac.

LJILJANA MALUŠIĆ: Poštovana predsednice, dame i gospodo poslanici, gospodo iz Ministarstva, danas ću govoriti o dva zakona. Međutim, pre nego što krenem sa izlaganjem, želela bih samo da se zahvalim svim građanima Srbije na ubedljivoj pobedi našeg predsedničkog kandidata, to je nešto što se ne može sakriti. Nisam maliciozna, samo čestitam svim građanima Srbije koji su prepoznali domaćinsku politiku.

(Vojislav Šešelj: Predsednice, koja je tačka dnevnog reda?)

(Predsednik: Kjoto sporazum.)

(Vojislav Šešelj: Domaćinska politika?)

Apsolutno da, pravi domaćin. Ja sam vrlo srećna što sam u ovoj stranci. Patriotska, domaćinska.

(Vojislav Šešelj: Kada bi ti domaćica bila.)

Hvala, gospodine Šešelj, vi ste moj miljenik pa vaše mišljenje uvek uvažavam. Zahvaljujem. Tako je.

Da li mogu da krenem? Hvala.

(Predsednik: Samo vi nastavite.)

Prvi zakon je Predlog zakona o potvrđivanju Konvencije o Evropskom šumarskom institutu (*EFI*). Konvencija o Evropskom šumarskom institutu usvojena je u Finskoj 2003. godine. Državna zajednica Srbije i Crne Gore je potpisala sporazum 2003. godine, međutim, zbog raspada ove zajednice trebalo bi da danas ratifikujemo Konvenciju, što ćemo sa velikom željom i očekivanjima i uraditi. *EFI* je međunarodna organizacija koja je okupljala 25 država do 2013. godine, a od 2013. do 2017. godine ovoj organizaciji se pridružilo još sedam zemalja, sa 115 saradnika. I ne samo to, postoji pet regionalnih kancelarija, kancelarija sa sedištem u Barseloni; takođe, postoji kancelarija za vezu u Briselu. Znači, dobro su raspoređene, po svim gradovima.

Zašto je dobro biti u ovoj organizaciji? Pre svega, jer se ovde kreiraju politike, kako regionalne, tako i evropske politike. Dobro je biti na izvoru informacija i razmenjivati istraživačke radove.

Ono što je dobro i što treba istaći jeste da iz budžeta Republike Srbije ne ide ni dinar ovoj organizaciji.

Ono što još treba istaći jeste da su institucije koje su pridružene ovoj konvenciji Šumarski fakultet iz Beograda, institut za šumarska istraživanja i Institut za nizijsko šumarstvo i životnu sredinu iz Novog Sada.

Drugi zakon o kome ću govoriti je Predlog zakona o potvrđivanju Sporazuma između Republike Srbije i Rumunije o socijalnoj sigurnosti. Naime, do 2016. godine važio je zakon od pre četrdeset godina, koji je bio poprilično sužen jer se bavio samo zdravstvenom zaštitom i, konkretno, ticao se samo hitne i neodložne medicinske pomoći. Danas donosimo jedan evropski, moderan zakon, pre svega human, koji se tiče objedinjene zaštite, kompletne socijalne zaštite. Znači, nemamo samo zdravstvenu zaštitu nego i dodatak za decu, povrede na radu, sve vrste invaliditeta. Znači, jedan moderan zakon, pre svega human.

Ono što je najvažnije i što treba istaći jeste da je velika fluktuacija između Republike Srbije i Rumunije što se tiče radnika. Ovim zakonom će biti pokriveni svi radnici. U Rumuniji trenutno živi oko 23.000 ljudi iz Srbije i svi će biti pokriveni socijalnom zaštitom.

Ono što još treba istaći jeste da ovaj zakon u sebi sadrži i sporazum koji se tiče migranata, takođe nešto što je humano. Pokazali smo dobar primer u praksi kako se treba ponašati prema migrantima i kako treba voditi odgovornu socijalnu politiku. Bravo za Vladu Republike Srbije!

Ono što je mene fasciniralo jeste jednak tretman za sve državljane obe države. Znači, kako se tretiraju Srbi u Rumuniji, tako će se tretirati njihovi državljani u Republici Srbiji.

Šta još treba istaći? Da se sve vrste nadoknada isplaćuju u mestu prebivališta. Ono što je najvažnije jeste da se sabira staž. To znači, ako neko želi da ode u penziju a nema dovoljno radnog staža u Srbiji, radni staž koji je ostvario u Rumuniji biće sabran. Humano, lepo, brzo, odgovorno. Uostalom, mi smo

zemlja pristupnica Evropske unije, donosimo zakone koji zadovoljavaju sve kriterijume.

Šta još treba istaći? Takođe, ovim su pokriveni i turisti koji se slučajno ili namerno nađu u obe države.

Mi imamo sporazume napravljene sa 28 država, svaki dan idemo ka novim sporazumima. Zašto je to dobro? Zato što jačamo spoljnu politiku. Mi pravimo prijatelje, ne pravimo neprijatelje, i to treba podržati. Takođe, pravimo sporazume sa Rusijom, sa Kvebekom, sa Australijom, svuda gde žive naši ljudi.

Još jednom, u danu za glasanje ću podržati sve predloge ovih zakona. Hvala najlepše.

PREDSEDNIK: Hvala vama. Reč ima Tijana Davidovac.

TIJANA DAVIDOVAC: Hvala. Poštovana predsedavajuća, uvaženi ministri, dame i gospodo narodni poslanici, zakonom o potvrđivanju Doha amandmana na Kjoto protokol uz Okvirnu konvenciju Ujedinjenih nacija o promeni klime potvrđuje se međunarodni ugovor kojim se obezbeđuje kontinuitet u borbi protiv klimatskih promena na globalnom nivou. Doha amandman na Kjoto protokol utvrđuje obaveze smanjenja emisije atmosferskih gasova sa efektom staklene bašte za period od 2013. do 2020. godine u državama koje su dobrovoljno isti prihvatile.

Okvirna konvencija Ujedinjenih nacija o promeni klime trenutno broji 196 članica, dok su nastavak Kjoto protokola do 2020. godine do sada prihvatile 34 države. Osnovni cilj Konvencije je da obezbedi stabilizaciju atmosferske koncentracije gasova sa efektom staklene bašte. Način postizanja ovog cilja za period od 2008. do 2012. godine bio je utvrđen Kjoto protokolom, u kom su bile kvantifikovane obaveze smanjenja atmosferskih gasova za 38 zemalja, i to u proseku za 5% u odnosu na referentnu 1990. godinu. Republika Srbija nije imala obavezu kvantifikovanog smanjenja atmosferskih gasova, što implicira izostanak obaveze i u periodu nastavka Kjoto protokola.

Međutim, obaveze koje je nalagao Protokol nisu bile dovoljne za trajno postizanje ciljeva Konvencije. Štaviše, merenja pokazuju da ukupna globalna emisija i koncentracija gasova u atmosferi počev od 1970. godine konstantno raste. Godina 2015. je globalno bila najtoplija godina od kad postoje merenja, a deset najtoplijih godina zabeleženo je od 2000. godine. Ovakvi trendovi imali su za posledicu povećanje intenziteta elementarnih i prirodnih nepogoda.

U periodu od 1960. do 2012. godine na teritoriji Republike Srbije došlo je do značajnog porasta srednje maksimalne i minimalne dnevne temperature, u proseku za 0,3 stepena Celzijusa po dekadi na godišnjem nivou. Najtoplija godina bila je 2000, zatim 2008, 2007. Ovakva situacija imala je veliki uticaj na klimu na našim prostorima. Imali smo 2012. godine sušu koja je doprinela smanjenju prinosa nekih useva čak i do 50%. Procene pokazuju da su suše 2000, 2003, 2007. i 2012. godine izazvale materijalne štete veće od 3,5 milijardi evra. Takođe, u 2014. godini imali smo poplave, a šteta je procenjena na

1,5 milijardi evra. Imali smo i materijalne štete od posledica šumskih požara u periodu od 2000. do 2009. godine, koje se procenjuju na preko 300 milijardi evra.

Što se tiče budućnosti u Srbiji, i dalje se može očekivati porast temperature, i to za period od 2011. do 2040. godine i do 9 stepeni Celzijusa. Očekuje se i smanjenje količine padavina, što će najviše pogoditi prinos kukuruza do 2030. godine – očekuje se smanjenje od 58%, a potencijalno smanjenje prinosa pšenice iznosiće do 16%.

Kako bi se ovo sprečilo, pored aktivnosti na nacionalnom nivou potrebne su akcije i na globalnom nivou koje predviđa Okvirna konvencija Ujedinjenih nacija o promeni klime. S obzirom na njen osnovni cilj, bilo je neophodno obezbediti kontinuitet akcija na smanjenju emisije atmosfernih gasova nakon isteka Kjoto protokola 2012. godine, odakle je i proistekao Doha amandman na Kjoto protokol za period od 2013. do 2020. godine, koji su, kao što sam rekla, do sada prihvatile 34 države.

Takođe, 2015. godine usvojen je Sporazum iz Pariza, koji je praktično pravni nastavak Doha amandmana, odnosno Kjoto protokola. Ovaj sporazum odnosi se na period posle 2020. godine i obavezuje sve članice Konvencije na smanjenje emisije atmosfernih gasova koji stvaraju efekat staklene bašte. Za potrebe usvajanja ovog sporazuma države su bile pozvane da dostave svoje nameravane nacionalno određene doprinose smanjenju emisija gasova sa efektom staklene bašte, što je i Republika Srbija dostavila. Ukupno smanjenje emisije gasova do 2030. godine koje može biti postignuto u našoj zemlji je 9,8% u odnosu na emisiju iz 1990. godine.

Iz svega što sam do sada navela, kako bi se obezbedio dalji ekonomski rast, ali i osigurala budućnost planete, neophodno je ograničiti rast temperature na globalnom nivou. Naučno je dokazano da je potrebno ograničenje rasta globalne srednje temperature do kraja veka na ispod 2 stepena Celzijusa u odnosu na nivo pre industrijske revolucije, što implicira nastavak primene Kjoto protokola kroz Doha amandman.

Istakla bih da prihvatanje ovog amandmana nema negativne posledice po našu zemlju, kao i da nije uvedena obaveza smanjenja emisije gasova. Zakon o potvrđivanju Doha amandmana na Kjoto protokol istovremeno daje veće mogućnosti korišćenja finansijskih sredstava iz multilateralnih i bilateralnih fondova za potrebe borbe protiv klimatskih promena na nacionalnom nivou.

Prihvatanjem ovog amandmana Vlada Republike Srbije pokazuje posvećenost ispunjenju obaveze iz međunarodnih ugovora, u konkretnom slučaju Okvirne konvencije Ujedinjenih nacija o promeni klime. Hvala.

PREDSEDNIK: Zahvaljujem.

Po članu 96. Poslovnika prijavio se Vojislav Šešelj.

Izvolite.

VOJISLAV ŠEŠELj: Dame i gospodo, pošto ste u dnevni red nagurali šesnaest tačaka i objedinili raspravu tako da je nemoguće zapravo voditi raspravu o svim tačkama, opredelio sam se da govorim o onome što smatram da je u ovih šesnaest tačaka potencijalno najopasnije. To je Predlog zakona o potvrđivanju Sporazuma između Vlade Republike Srbije i ostalih članica Inicijative za reformu obrazovanja u Jugoistočnoj Evropi o sedištu Sekretarijata Inicijative u Beogradu.

Vidite kakve se neverovatne stvari ovde dešavaju: ovo je nešto što se „kuva“ punih četrnaest godina – to je prvi indikator velike opasnosti koja iz toga preti – a još u tekstu nema ništa konkretno. Četrnaest godina se nešto zakulisno „kuva“ i sada se došlo do toga da se zna koje su države u to uključene: Hrvatska, BiH, Crna Gora, Kosovo kao država, Albanija, Srbija i Moldavija. Ne znam zašto Moldavija. To su zemlje koje su organizovane da udruže svoje napore i sprovedu zajedničkim snagama reformu obrazovnog sistema. Šta to da reformišu? Da li strukturu obrazovnog sistema? Da li njegovu podelu na tri osnovna nivoa obrazovanja? Da li nastavne planove u osnovnim i srednjim školama i na fakultetima? Da li nastavne programe? O tome još, za četrnaest godina, nijedne reči nema, ali se već ovde određuje kakav će biti status tog internacionalnog sedišta u Beogradu, maltene, biće kao status pripadnika NATO pakta po IPA sporazumu. Imaće sve imunitete, diplomatske privilegije, a država se obavezuje i da im svake godine u nedefinisanoj obimu finansijskih sredstava potpomaže rad.

Šta se zapravo krije iza ovoga? Imamo iskustva. Ako je reč o reformi nastavnih programa, o reformi predmeta iz oblasti biologije, hemije, fizike, matematike, šta ovaj jad i čemer ima da se objedinjava i da zajednički to sprovodi? Njihovi stručnjaci treba da uče iz prakse i iskustava razvijenijih zemalja, koje imaju efikasnije obrazovne sisteme. Šta tu ima da se usaglašavaju stručnjaci iz Srbije i Albanije, iz Hrvatske i Crne Gore, iz Makedonije i BiH? O čemu oni da se sporazumevaju? Prvo, nisu dostigli ni u astronomiji, ni u atomskoj fizici, ni u molekularnoj hemiji, ni u biologiji, ni u genetici, daleko su iznad prosečnog svetskog nivoa, i ako to treba od nekoga da uče da bi reformisali naš sistem, treba da uče od onih koji su tu najviše napredovali.

Međutim, ne interesuje njih ni fizika, ni astronomija, ni hemija, ni biologija, njih interesuje srpski jezik, književnost, istorija, kultura i umetnost. I, šta je zamisao? Kroz jednu visokobirokratizovanu instituciju – jer, kako nam je ovde ta institucija predstavljena, ovo je viši stepen birokratizacije nego onaj koji je uobičajen za EU – oni će da nam nametnu proizvoljno i naziv našeg jezika i naše pismo. Reći će da to nije srpski jezik, ne može više da bude ni srpskohrvatski, jer je i bošnjački i crnogorski, pa će uvesti novi naziv, da ga zovu naški ili vaški. To nam spremaju.

Nemaju šta drugo da sprema, jer je reč o jeziku koji je isključivo srpski. Sva lingvistika 18, 19. i 20. veka saglasna je da je štokavski srpski jezik, a Hrvati su u 19. veku napustili svoj jezik. Imali su čak dva jezika, čakavski i

kajkavski, jer su ranije prisvojili jedan deo slovenačke etničke strukture, prozvali ih Hrvatima i kajkavski jezik preuzeli. Odrekli su se i čakavskog i kajkavskog, preuzeli srpski kao svoj književni jezik, pa ga odmah zagadili u nazivu. Umesto da bude srpski, prozvali su ga srpskohrvatski.

Tu je i Vuk Karadžić bio neoprezan jer je učestvovao u tom famoznom Bečkom dogovoru 1850. godine zajedno sa Đurom Daničićem, sa srpske strane, a sa hrvatske strane je bio i poznati srbofob, srbomrzac, čovek koji je ukrao veliki Njegošev ep „Smrt Smail-age Čengića“. Oni su, dakle, prisvojili srpski jezik kao svoj i odmah počeli da ga falsifikuju, da izmišljaju nove reči i kovanice da bi se što više razlikovao od izvornog srpskog jezika, prirodnog jezika koji je jednim normalnim putem nastao i razvijao se.

Posle ovih građanskih ratova na prostoru bivše Jugoslavije imamo realizovan politički projekat bosanskog jezika. Zašto ne bošnjačkog, to nisu do kraja objasnili. Prozvali su ga bosanskim zato što je još u vreme Kalaja Austrougarska imala nameru da bosanske Srbe odvaja od srbijanskih, pa im je jezik nazvala bosanski i celu mu gramatiku štampala.

Na kraju, evo nam i crnogorskog jezika. U tom izmišljenom jeziku nije im dovoljno 30 slova, nego imaju 32, 34, jer kako bez novog slova da kažu „šjekira“, „šjeme“ i slične stvari.

I kome god padne na pamet, može da izmisli svoj jezik, a sve zato da se stvori što više argumenata da se taj jezik ne naziva srpskim. To je radio i Haški tribunal: umesto na srpskom jeziku, dokumenta koja smo primali dobijali smo na BHS-u, bosansko-hrvatsko-srpskom. Tako su ga oni zvali.

Šta žele da nam urade na području književnosti? Ogromnu srpsku narodnu književnost, ali i autorsku književnost, da pretoče, ako već ne mogu potpuno da otmu iz srpskog miljea, u neku zajedničku. Vidite koga nam sve Hrvati otimaju: od Milana Rešetara, Vladana Desnice, pa nadalje. Bosanski muslimani bi da nam otmu Mehmeda Mešu Selimovića, da nam otmu Ćamila Sijarića i mnoge druge velike pisce koji su se dosledno smatrali Srbima muslimanske vere i kojima je srpski narod iskreno zahvalan zbog ogromnog doprinosa književnosti. Pokušavaju Njegoša da nam otmu i sad ga falsifikuju, i kroz ovaj projekat mi ćemo sve to morati da prihvatimo. Njegošu poriču srpstvo, falsifikuju iz njegovog dela sve ono što je srpsko i pretvaraju ga nasilno u tog kominternovskog Crnogorca.

Šta nam spremaju na području istorije? I tu pokušavaju raznorazne falsifikate da uvedu: prvo, da nam falsifikuju istoriju iz vremena naše borbe protiv Turaka; da nam falsifikuju istoriju iz vremena borbe protiv Austrougarske; istoriju iz Drugog svetskog rata. Da dodatno okleveću četnike kao fašiste iako su oni prvi podigli ustanak i Tito do 1944. godine nije smeo da priviri u Srbiju; iako su se oni samo dosledno borili protiv Nemaca i drugih okupatora, a Tito je sklapao pismene sporazume sa Nemcima proglašavajući četnike zajedničkim neprijateljima Nemaca i partizana. Martovski pregovori. Evo, Marijan Rističević

je sve to dobro naučio, dobro bi bilo da i ostali iz te vaše koalicije ponešto pročitaju.

Zatim, žele da nam falsifikuju najnoviju istoriju, istoriju građanskih ratova na području bivše Jugoslavije devedesetih godina. Taj posao je započeo Haški tribunal. Sve haške presude su zasnovane na falsifikatima da su Srbi izazvali rat, da su ugnjetavali druge narode, da su se borili za „Veliku Srbiju“. Ne shvataju oni uopšte šta je projekat „Velike Srbije“, da je projekat „Velike Srbije“ projekat zajedničke države Srba pravoslavaca, Srba katolika, Srba muslimana, Srba protestanata, Srba ateista. To je daleko od njihovog mozga. Oni su tamo potencirali da su Srbi hteli da unište sve oko sebe, ako ne genocidom, onda istrebljenjem ili nekim drugim oblikom zločina protiv čovečnosti. Sad bi oni to sve da pretoče u zajedničku istoriju.

Oni bi da potru tekovine postojanja Republike Srpske Krajine. Republika Srpska Krajina je bila država, međunarodno nepriznata, ali država. Ja se pozivam na presudu Međunarodnog suda pravde u procesu po tužbi Bosne i Hercegovine protiv Savezne Republike Jugoslavije, tamo na jednom mestu sud konstatuje – Republika Srpska nije bila međunarodno priznata, ali je bila država, imala je sve državne atribute. To međunarodno priznanje donosi određene privilegije i povlastice u međunarodnim odnosima i nije, što se tiče opstanka same države, ni naročito važno, jer država opstaje silom kojom raspolaže da bi sačuvala svoje granice i svoj poredak.

Sad bi da to potpuno zatru, da je to pobuna lokalnih Srba, inicirana iz Beograda, da bi se hrvatskom narodu onemogućilo da stekne dugo željenu nezavisnost i samosvojnost. A to što su Hrvati prisvojili više od milion Srba katolika i nasilno uveli u hrvatski nacionalni korpus u vreme Austrije ili u vreme komunističke Jugoslavije, to mora biti zaboravljeno i izbrisano.

Video sam koji su potez napravili neki od idejnih protagonista ovakvog projekta. Oni su počeli da pišu zajedničku istoriju balkanskih naroda, pa iz te istorije da brišu sve ono što im nije bilo po volji, da bi se Srbi predstavili osvajačima i nakon Prvog svetskog rata, da bi svoje imperijalne ambicije ostvarili ugnjetavanjem i Hrvata, i Slovenaca, i bosanskih muslimana, i Makedonaca, i Albanaca na Kosovu i Metohiji, čak i Crnogoraca, iako ogromna većina ljudi rođenih u Crnoj Gori i danas smatra da su Srbi. I nemaju šta drugo da budu, ko nije Srbin u Crnoj Gori? Samo onaj ko strepi da mu državnu platu ne otme Milo Đukanović, samo onaj ko strepi da mu ne otmu privilegije.

Evo, Milo Đukanović u više navrata falsifikuje izborne rezultate, ugnjetava Srbe, nameće im jezik koji je njima tuđinski. Oni ne žele da pišu izmišljenim jezikom, niti da unose nova, izmišljena slova bez ikakve fonetske potrebe. I uđe u NATO.

Svi oni koji budu prolazili kroz ovo, kandidati su za NATO. Uostalom, struktura obrazovanja ovog sekretarijata u Beogradu mnogo podseća na strukturu NATO-a, samo što još nemaju zamišljene oružane formacije. Ne bi

me iznenadilo da i to ostvare, pa da te njihove oružane formacije idu po školama i zavode red.

Šta mi imamo da razgovaramo sa albanskim stručnjacima za školstvo o zajedničkoj reformi obrazovnog sistema? Nemamo o čemu da razgovaramo. Ali je cilj ovde da se na falsifikatima zasnovana albanska istorija, koja ne postoji, predstavi kao istorija balkanskih naroda, da se zatre sve što je srpsko u Makedoniji. Ono je zatrto tamo u literaturi, ali ostalo je u arheološkim nalazima. Gde god zabodete ašov u Albaniji, sve do Drača, možete iskopati samo tragove srpske državnosti i srpske kulture i civilizacije. Jedan mali kvadrat u okolini Korče – da li se Korča zove, Nataša?, pomaži mi malo, vidiš da je komplikovana situacija – tu su živeli Albanci kao planinsko pleme. Do Drača je bila srpska država, a u Draču su živeli Latini. Drački vojvoda u jednom trenutku je postao ugarski kralj i krenuo da preuzme presto, a negde usput stradao, i to baš negde na hrvatskom području. Karlo Drački, čini mi se da se zvao. Da je ministar prosvete ovde, ne bi imao pojma da mi ovde pomogne nešto, nema pojma.

E, da vam još kažem, sutra ćemo podneti zahtev, valjda ćemo dobiti dovoljno potpisa, za smenu ministra prosvete. To smo danas pripremili, očekujemo dovoljno potpisa da dobijemo.

Šta je bilo?

(Predsednik: Namerno vam uzimaju vreme, samo vi ...)

Imam ja onih sedamnaest minuta što ste oteli od Srpske radikalne stranke. Oteli ste nam sedamnaest minuta rasprave. A kao šef poslaničke grupe imam pravo da i to koristim. Takva je bila praksa ovde, i ranije sam koristio deo tog vremena koje pripada našoj stranci.

Evo, Maja opet ne da. Kad je budemo smenjivali, ko će joj biti kriv? Možda je žrtvuju i njeni ako budu imali viši interes, nikad se to ne zna unapred. Nećemo otkrivati tajnu da će Maja biti žrtvovana.

Dobro, smeji se ti, Majo.

PREDSEDNİK: Hvala, vreme ste potrošili.

VOJISLAV ŠEŠELj: Nije, imam još sedamnaest minuta.

PREDSEDNİK: Vreme ste potrošili lamentom nad mojom sudbinom. Meni je to mnogo teško, ali do tada moram...

VOJISLAV ŠEŠELj: Važne stvari da čuješ, Majo, koristiće ti, što si propustila u školovanju da čuješ.

PREDSEDNİK: To ćemo kada bude ministar obrazovanja na dnevnom redu.

Hoće li i on biti žrtva?

VOJISLAV ŠEŠELj: I on će biti žrtva, mora biti smenjen.

PREDSEDNİK: Gordana Čomić ima četrdeset jednu sekundu.

Izvolite.

GORDANA ČOMIĆ: Zahvaljujem. Četrdeset sekundi za odbrojati četrdeset dana u kojima ova vlada pada, tako da sve što možemo reći jeste da se nadamo da će buduća vlada u ekspozeu pogledati naše diskusije u toku ove

rasprave i, eventualno, u toku drugih rasprava, ako ih bude u sledećih šest nedelja koliko Vlada bude padala do formalne ostavke predsednika Vlade, i da će bar u zakon o ministarstvima, budući, uneti nešto od ponuda, predloga, razmišljanja i perspektiva koje smo podelili tokom ove sednice.

Nije neobično da vlada koja je pala radi i ponaša se kao da joj nije ništa i da je sve ko bajagi. I često biva da to bude manja šteta nego kad je vlada za ozbiljski. Hvala.

PREDSIEDNIK: Zahvaljujem.

Reč ima narodni poslanik Boško Obradović.

BOŠKO OBRADOVIĆ: Poštovane kolege narodni poslanici, poštovani građani Srbije, nisam dobio odgovor ni na jedno pitanje koje sam postavio uvaženim ministrima u vezi s ozbiljnim primedbama koje sam izneo na sporazum između Vlade Republike Srbije i Vlade Republike Katar o uzajamnom podsticanju i zaštiti ulaganja. Niko mi nije odgovorio na pitanje kakva to ulaganja u Kataru planira država Srbija i kakav je naš interes da imamo uzajamna podsticanja i zaštitu ulaganja.

Niko nije odgovorio zašto je u ovom sporazumu preširoko i pravno netačno definisan pojam ulaganja i, protivno Zakonu o ulaganjima, uneta u pojam „ulaganje“ tzv. komercijalna potraživanja, koja imaju jasnu posledicu da neko može da zloupotrebi ovaj sporazum. Niko nije odgovorio na pitanje kako ste i zašto pogrešno i preširoko definisali pojam ulagača, iz čega se na ovaj način direktno unosi mogućnost da multinacionalna kompanija koja je osnovana u trećoj zemlji, a ne u onoj koja je strana ovog sporazuma, može da se poziva na zaštitne klauzule ovog sporazuma. Niko nije odgovorio na pitanje zašto nisu unete odredbe o merodavnom pravu po kojima bi se na rešavanje spora primenjivalo pravo države ugovornice koja je strana u sporu i na čijoj je teritoriji izvršeno ulaganje, uključujući njena pravila o sukobu zakona.

Na ove konkretne primedbe, osnovane primedbe, zbog kojih, naravno, Poslanička grupa Dveri neće glasati za ovaj sporazum, jer je ovo samo jedan u nizu sporazuma koji su jedino u interesu stranih kompanija i stranih država koje žele da plasiraju neki svoj kapital ovde u Srbiji ...

PREDSIEDNIK: Dala sam vam petnaest sekundi više, da mi ne zamere kolege.

BOŠKO OBRADOVIĆ: Molim vas, ja imam šest minuta.

PREDSIEDNIK: Reč ima Marijan Rističević, četiri minuta i dvadeset šest sekundi.

(Boško Obradović: Imam šest minuta.)

MARIJAN RISTIČEVIĆ: Zahvaljujem.

Da je diskusija nešto pametnija ...

(Boško Obradović: Govorio sam 14 minuta juče.)

Da mu ja poklonim neku sekundu?

PREDSIEDNIK: Znate šta, niti sam ja neko ko meri vreme, niti sam osoba sa kojom ćete se raspravljati. Za godinu dana ste valjda shvatili ko meri

vreme. Prema tome, toliko koliko imate vremena. Niko drugi se ne buni. Stalno imate neku paranoju da neko nešto uzima. Znači, kucate na pogrešna vrata. Nemojte da me maltretirate.

(Boško Obradović: Proverite. To vi nas maltretirate. Mislite da možete doveka da nas maltretirate.)

Nemojte da vičete na mene i nemojte ni na koga da vičete.

(Boško Obradović: Ne vičem. Vi nas maltretirate. Svi znaju da sam govorio četrnaest minuta i postoji video-snimak od četrnaest minuta. Dajete mi dva minuta.)

Nemojte da vičete.

(Boško Obradović: Ne vičem na vas. Kradete na izborima ...)

Imate opomenu od mene. Ne dozvoljavam da me vređate. Možete sve politički da mi govorite, ali da ja nešto kradem, to ne dozvoljavam.

(Boško Obradović: Ukrali ste mi četiri minuta. Svi znaju ovde da ste mi ukrali četiri minuta. Kako vas nije sramota?)

Politički pričajte šta god hoćete o meni, ali etikete tog tipa ...

MARIJAN RISTIČEVIĆ: Hoćete li mi vratiti vreme samo?

PREDSIEDNIK: Hoću, samo da se kolega malo smiri i utiša, da dozvoli da radimo po pravilima.

MARIJAN RISTIČEVIĆ: Čuvajte se, on je veoma nasilan prema ženama. Čuvajte se.

Da li mogu da počnem?

PREDSIEDNIK: Probajte.

MARIJAN RISTIČEVIĆ: Vratite mi vreme.

PREDSIEDNIK: Ne vraćam ja vreme. Uračunaću vam dve minute i trideset četiri sekunde.

MARIJAN RISTIČEVIĆ: Zahvaljujem. Teško je govoriti posle ovoga, ali ću probati. Ja podržavam gotovo sve sporazume. Meni je posebno zanimljiv Kjoto protokol zbog klimatskih promena i zbog šteta koje su nastale. Ukoliko hoćemo da beremo, moramo da posadimo, ali to i klima mora da isprati. Ukoliko želimo da jedemo ukusan hleb, moramo da zasejemo pšenicu. Ukoliko želimo da imamo ukusno meso, moramo da zasejemo žitarice kojima ćemo hraniti ...

Dakle, ukoliko želimo da jedemo ukusan hleb, moramo zasejati pšenicu. Ukoliko hoćemo da jedemo meso, moramo uzgajati stoku, moramo imati žitarice, a za sve to moramo imati klimu koja će to ispratiti. U suprotnom, sav trud je uzaludan.

Mnogi naši usevi su zbog ovih klimatskih promena ugroženi, neki će biti presejani; neki zasadi su postradali, negde će rod biti manji. To je ono zbog čega ja žalim i podržavam ovaj sporazum koji se tiče Kjoto protokola.

Što se tiče duvana, i to podržavam.

Dužan sam jednu ispravku gospodinu „Pernaru“. Jesmo mi sprečavali protivzakonitu trgovinu duvanom, jesu neki ljudi hapšeni po Pećincima, ali su i procesuirani. Dokazano je za pojedinca za kog je on rekao da se bavio švercom duvana da to nije tačno, nego da je duvan uzgajao na svojoj njivi. Radi pune istine. Ali smo, takođe, mnoge uzgajivače duvana u Sremu našli da su to švercovali, prodavali po pijacama.

I da vam kažem da je svaka šteta po kilogramu duvana za državu negde oko sto evra – što u akcizama, što u PDV-u. Dakle, ukoliko Vlada uhvati 40 tona duvana u švercu, onda to pomnožite, 40.000 kg puta 100 evra. Ukoliko se suzbije preteran šverc duvana po pijacama, računajte da na svaki kilogram Vlada doprinese da ...

PREDSIEDNIK: Vreme.

MARIJAN RISTIČEVIĆ: Molim?

PREDSIEDNIK: Vidite da sam vam dodala na ona četiri minuta.

Završite.

MARIJAN RISTIČEVIĆ: Imao sam sedam minuta.

PREDSIEDNIK: Nemate. Imali ste četiri i dvadeset šest i dodala sam vam još. Završite rečenicu.

MARIJAN RISTIČEVIĆ: Da zaključim, podržavam sve sporazume i osuđujem ponašanje mog kolege „Pernara“. Hvala.

PREDSIEDNIK: Reč ima Aleksandra Tomić, tri minuta i dvadeset sedam sekundi.

ALEKSANDRA TOMIĆ: Zahvaljujem, predsedavajuća. Uvažena predsedavajuća, poštovani ministri, kolege poslanici, danas da završimo debatu u jednom tonu u kojem treba reći da su ovi sporazumi rezultat rada Vlade prethodnih godina, sa sprovedenim ekonomskim reformama, ali i odgovornom politikom koju je vodila u odnosu na spoljnu politiku i unutrašnju, i kao takvu političku platformu koja je ponuđena građanima Srbije, koja je dobila preko dva miliona glasova.

Ono što treba reći prethodnim govornicima i istaći jeste da Katar nije republika, već država koja je monarhija i spada u red država koje su priznate od strane Srbije kao partneri sa kojima treba saradivati. Zbog toga, sporazumi koji se ratifikuju danas pokazuju da mi imamo prijatelje ne samo na zapadu, već i na istoku, ali i u državama koje su monarhije ovoga tipa, kao što su Emirati.

Ono što treba reći danas jeste da su mnoge države priznale rezultate izbora na kojima je gospodin Vučić dobio preko dva miliona glasova i sa kojim je SNS, kao kandidata za predsedničke izbore ... Ono što još treba reći jeste da odraz današnje sednice i svetlo pod kojim se održavaju uopšte današnje aktivnosti u parlamentu pokazuju da mi završavamo ove predsedničke izbore u saglasnosti sa građanima Srbije i njihovom ocenom da Srbija treba da ima jednog predsednika kao što je dosadašnji premijer ove vlade bio. Vlada neće pasti zbog toga što nije dobro radila, kao što su neki naveli ovde, već zbog toga što premijer prelazi na novu funkciju, a to je – predsednik Republike Srbije.

Zbog toga, u danu za glasanje treba podržati ove predloge zakona kroz ratifikaciju sporazuma. Mnogi sporazumi su potpisani još u vreme bivšeg režima. To znači da nisu mogli da budu ratifikovani, jer obe strane nisu mogle da nađu način da sprovedu te zakone u praksi i zbog toga su tek danas došli na ratifikaciju u Skupštinu. Stoga pozivam sve druge stranke da podrže ove predloge zakona, jer oni će doneti dobro svim građanima Srbije. Hvala.

PREDSIEDNIK: Zahvaljujem.

Zaključujem zajednički načelni i jedinstveni pretres.

Pošto smo obavili pretres, Narodna skupština će u danu za glasanje odlučivati o predlozima ovih zakona.

Prelazimo na 13. tačku dnevnog reda – PREDLOG ODLUKE O IZMENAMA ODLUKE O IZBORU ČLANOVA I ZAMENIKA ČLANOVA ODBORA NARODNE SKUPŠTINE REPUBLIKE SRBIJE, koji je podnela Poslanička grupa Dosta je bilo.

To je predlog koji je podneo predsednik Poslaničke grupe Dosta je bilo Saša Radulović.

Molim poslaničke grupe, ukoliko to već nisu učinile, da odmah podnesu prijave za reč sa redosledom narodnih poslanika.

Saglasno članu 192. stav 3. Poslovnika Narodne skupštine, otvaram jedinstveni pretres o Predlogu odluke o izmenama Odluke o izboru članova i zamenika članova odbora Narodne skupštine Republike Srbije, koji je podnela Poslanička grupa Dosta je bilo.

Da li predlagač Saša Radulović želi reč? (Ne.)

Da li predsednici odnosno predstavnici poslaničkih grupa žele reč?

(Da.)

Želite reč u vezi s ovim? Marko Đurišić, izvolite.

MARKO ĐURIŠIĆ: Hvala, poštovana predsednice. Kolege poslanici, ovo je uobičajena tačka dnevnog reda kada dolazi do promena u sastavu poslaničkih grupa, da li zato što neki poslanici odlaze sa svoje funkcije, dolaze neki novi, ili se određeni poslanički klubovi menjaju u svom sastavu. Ono što želim da kažem, mislim da nije u redu da pristupamo ovim izmenama kada je ovaj drugi slučaj u pitanju, odnosno kada se menja broj poslanika u poslaničkim grupama.

Naime, kada smo izabrali sastave odbora na početku ovog mandata, u poslaničkim grupama bilo je 247 poslanika, u sedamnaest poslaničkih grupa. Napravljena je neka matematika koliko svaka poslanička grupa treba da ima članova odbora i onda su po toj matematici, uz manje ili veće nezadovoljstvo, sve poslaničke grupe dale svoje predloge. Danas je situacija drugačija, danas imamo četrnaest poslaničkih grupa, u njima učestvuje 236 poslanika, odnosno imamo četrnaest samostalnih poslanika. Ona matematika od pre godinu dana, odnosno malo manje, sa početka mandata, nije ista kao danas. Mislimo da je možda potrebno da se sada uradi promena u odnosu na onu situaciju koja postoji danas, u odnosu na ono što je bilo pre godinu dana.

To je načelna zamerka. Ovo je tačka o kojoj ovde u plenumu o tome možemo da razgovaramo. Nemamo prilike da na kolegijumima Skupštine, ili negde, možda razgovaramo o tome.

Još jednom želim da ovom prilikom iskažem nezadovoljstvo moje poslaničke grupe, verujem i svih kolega poslanika iz opozicije, činjenicom da od dvadeset skupštinskih odbora samo u dva odbora predsedavaju poslanici iz opozicije. To je daleko od odnosa snaga u ovom parlamentu.

Ono što me posebno brine... Zašto to ističem? Zato što se danas – ne u ovoj tački dnevnog reda, nego u sledećoj koja se bavi ovim izmenama – jedan član odbora, koji je ujedno i predsednik odbora, iz redova opozicije, predsednik Odbora za evrointegracije, menja. Ne znam da li će se makar u tom odboru nastaviti sa jednom dobrom praksom da predsednik Odbora za evrointegracije bude iz redova opozicije ili će se i to onako, na brzinu, bez neke velike priče i govora u javnosti, promeniti.

Tako da je moj apel vama, pre svega rukovodstvu Skupštine, da se inicira dogovor između šefova poslaničkih grupa, da se vidi da li je ovaj odnos, predstavljanje svake poslaničke grupe u odboru, adekvatan danas, posle svih izmena koje su se desile u poslednjih godinu dana i da ga prilagodimo ovoj situaciji u kojoj danas radimo. Hvala.

PREDSEDNIK: Hvala.

Vojislav Šešelj.

VOJISLAV ŠEŠELJ: Dame i gospodo, kao šef poslaničke grupe imam pravo na dvadeset minuta i trudiću se da svih dvadeset minuta iskoristim, a vi strepite da ovi ne dođu danas ranije nego sinoć.

(Marijan Ristićević: Čuvaće te.)

Ja ću tebe čuvati, Marijane, ti si pod mojom zaštitom.

Dame i gospodo narodni poslanici, mi imamo i danas veliki problem pred sobom iz jednostavnog razloga što nemamo poslovnik o radu Narodne skupštine. U svim demokratskim zemljama uvek novi sastav narodne skupštine donosi novi poslovnik o radu, a ovde se koristi Poslovnik koji su dosmanlije donele, ko zna kada. Bio sam daleko, na službenom putu, ne mogu tačno da odredim datum, a mnogo je davno bilo.

Vi ste proveli ovde u skupštinskim klupama kao vladajuća partija pet godina i niste stigli da donesete novi poslovnik o radu, jer vama odgovara ono što su donele dosmanlije. Vama odgovara obespravljenost opozicije u Narodnoj skupštini. Ko je kriv dosmanlijama što su to uradile i što su to donele? Niko im nije kriv. Ali vi ne smete sada da pokazujete toliki stepen samovolje i da kažete jednostavno – oni su to doneli, šta nas briga, mi primenjujemo. Još stvaralački to primenjujete, pa nadopunjujete nekim sopstvenim idejama, koje su veoma kreativne i često ispamećuju narodne poslanike.

Šta su ovde osnovni problemi? Osnovni problem je prvo u tome što poslaničke grupe nisu konstituisane na osnovu izbornih lista. Normalno bi bilo da svaka izborna lista ima svoju poslaničku grupu, a ne – nabiju se svi na izbore ne

bi li zajedničkim snagama prešli cenzus od 5%, pa onda posle razvij se u strelce, pa od jedne izborne liste ovamo desetak poslaničkih grupa. To je flagrantno kršenje skupštinskog prava. Skupštinsko pravo kao posebna grana prava od Lazara Markovića je razvijano u srpskoj teoriji; u vreme komunizma je bilo potpuno zapostavljeno; ponovo se naziru pokušaji ozbiljnih ljudi da ga obnove i dalje razvijaju.

Drugo, ovde postoji problem krajnje nemoralnih ljudi koji napuste političku partiju na čijoj su listi izabrani, ili koji su izbačeni iz te partije, a zadrže poslanički mandat. Kao da im je to babovina.

Poslanički mandat je stečen na poslaničkoj listi određene političke partije ili grupe građana. Naš Ustav je propisao da narodni poslanik može svoj mandat da poveri političkoj stranci na čijoj listi je izabran. A onda su dosmanlije prekršile Ustav, promenile zakon.

Dakle, onaj ko je izabran na jednoj poslaničkoj listi ima ustavnu obavezu da vrati mandat. Dosmanlije su pogazile svojim zakonom tu ustavnu obavezu, pa rekle da mandat pripada pojedincu, kao da mu je babovina. Ali onda je taj pojedinac trebalo sam da finansira svoju kampanju, sam da vodi izbore, sam da organizuje kontrolore i sve ostalo, a ne politička partija ga na svojoj grbači iznese i on kaže – mandat je moja lična svojina. Vi to tolerišete.

Evo, i nama se desilo, nama su naprednjaci opet potkupili jednog poslanika, nekog Milenkovića iz Žitorađe. Kako se zvao? Marko Milenković. On im je odigrao tamo kampanju, agitovao za njih otvoreno u vreme izbora itd. I, naravno, ja pošaljem trojicu četnika iz Beograda u Žitorađu da mi se vrate sa mandatom. Nisu ni pitali kako da se vrate, znaju zakon ljudi. Mandat se mora vratiti na jedan od zakonom propisanih uslova. Vi znate šta zakon kaže, kada prestaje mandat narodnom poslaniku. Jedan od tih uslova. I, evo, mandat je vraćen na najbezazleniji, najbezbolniji uslov. Bilo je i drugih uslova. Ne daj Bože, nije trebalo, daleko bilo. Jedino ako slučajno zatreba, bude neophodno, onda se nema kud. Mandat nam je vraćen. A vi kojima nije, vi kukajte, pa opet stavljajte na listu raznu bagru, pa se 'vatajte za glavu što vam je bagra posle ukrala mandat.

Evo, to vam je slučaj sa Čankom. Vi znate da ja nemam šta dobro da kažem za Čanka.

(Marko Atlagić dobacuje.)

Nemoj to sad, Marko Atlagiću, ti si univerzitetski profesor, ne dolikuje ti. Imaš jednu dobru osobinu, što si napisao udžbenik iz političke geografije i meni ga posvetio. Alal ti vera! Morao sam pročitati, jer je meni posvetio. Tu drugu nisam još video.

Dakle, Čanak kakav je da je, možemo sve najgore o njemu misliti, ali ne možemo mu ukrasti mandate. Ali nije mu trebalo ni dozvoliti da formira posebnu poslaničku grupu ako je išao na koalicionoj listi. Onda je trebalo da svi oni iz jedne koalicije budu u jednoj poslaničkoj grupi.

Ovde, izgleda, nema načina da se moralni uticaj izvrši na one koji su ukrali poslaničke mandate. Apsolutno nema. I vi se nekako mirite. Vi socijalisti imate u tradiciji da ste drugima krali mandate, pa, ko velite, sada i vas snašlo. Vi naprednjaci, tek će vas to snaći, polako. Vi ne samo što ste nastali krađom mandata srpskih radikala, nego ste posle kao Deda Mraz poklanjali svoje mandate drugima. Kada đavo dođe po svoje, odoše ti mandati – Srpski pokret obnove svoje, ovaj svoje, onaj svoje. Videćete na šta ćete se svesti.

Ovi koji mene sinoć nisu mogli zaustaviti na ulici nisu zbog mene na ulici, nego zbog vas. Ja sam samo imao više hrabrosti od vas pa se nisam kroz mišju rupu provlačio i bežao iz Narodne skupštine, nego sam išao normalnim putem.

Zato mislim da bismo morali, prvo, da promenimo Zakon o izboru narodnih poslanika i prilagodimo ga Ustavu Srbije, da bismo morali da donesemo novi poslovnik o radu Narodne skupštine i da bismo morali da odstranimo iz Narodne skupštine sve narodne poslanike koji su izbačeni iz svoje političke partije ili su sami napustili političku partiju na čijoj su listi izabrani, pa da normalizujemo rad u Narodnoj skupštini. Ovde sam dužan da slušam imena raznih partija, iznenade me, nisam znao ni da postoje, imena raznih poslaničkih grupa. Nisam čuo da postoje, a oni dobiju dvadeset minuta i govore. Ne može to.

Imam još jedanaest minuta. I onih sedamnaest, to ću vama pokloniti kada dođu ovi spolja. Nećemo još da idemo, ljudi. Da ste krenuli za mnom, bili biste sigurni, a ovako ste se raspršili. Ko zna šta vam se moglo desiti usput. Neki su preko ograde preskakali tamo, mogli su bez gaća ostati.

Dakle, pokušavam ovde da budem maksimalno konstruktivan i želim da se uozbilji Narodna skupština. Naravno, izneću i svoje primedbe na rad predsednika Narodne skupštine kada o njoj bude reči ovde, zašto Narodna skupština ne sme da se podređuje izvršnoj vlasti. To je posebno, ali isto tako važno pitanje. Ovde je reč o tome da Narodna skupština mora da bude samosvojna, zasnovana i na pravnim i na moralnim principima.

Ne mogu da shvatim zašto nekoga nije sramota kada je izabran na jednoj listi, tamo ga otpisali, ili je sam napustio ili je smenjen, i – ode on. Ja sam pomogao Marku Milenkoviću da ispadne ovde moralan u odnosu na takve, mada je malo bio nevoljan i malo se nećkao, ali argumenti su bili dovoljno ubedljivi. A ne ko Đorđe Vukadinović, on je sa svojim časopisom bio koalicioni partner! Njegov časopis je jedan od tri koaliciona partnera.

(Predsednik: Poslaniče, molim vas da se vratite na Predlog odluke o izmeni Odluke o izboru članova i zamenika članova odbora Narodne skupštine Republike Srbije, koji je predložio Saša Radulović.)

O tome govorim. Zatim, ovaj predlog bi trebalo razmatrati u skladu s opštom potrebom da se izvrši revizija svih poslaničkih odbora, skupštinskih odbora, jer oni nisu zasnovani na elementarnim parlamentarnim principima. Nisu. Ovde postoji jedna lepa praksa, jedan lepši deo parlamentarne prakse, koji je, gle čuda, u vreme dosmanlija usvojen – da, na primer, u najosetljivijim

skupštinskim odborima predsednici budu iz opozicije. Sećam se vremena kada je predstavnik opozicije bio predsednik Administrativnog odbora, koji se smatra ključnim, najjačim. To su, valjda, dosmanlije ukinule pre vas. Nije vam palo na pamet da to vratite.

Ono što sam dosta često potencirao jeste da ne može predsednik Odbora za kontrolu rada službi bezbednosti biti iz vladajuće stranke. Šta onda on to kontroliše, ili ko kontroliše onda te odbore? Kontrola ima smisla ako je neko iz opozicione stranke predsednik, pa taj odbor onda poziva šefove raznih službi, pa ih saslušava o određenom pitanju. Videli ste kako se to radi u Američkom kongresu, valjda ste gledali nekada; odbor tamo ima velike nadležnosti i svi ministri moraju da se odazivaju na poziv odbora, i ostali nosioci javnih funkcija.

Kod nas su neki odbori formirani pro forme, da izgleda kao da postoje, a zapravo ne postoje. Ne može vladajuća stranka da lepo sebi prisvoji one odbore koje smatra najlepšim, najvažnijim, najuticajnijim, a opoziciji da dodeli nešto što niko ne smatra naročito značajnim.

Ova tačka dnevnog reda trebalo bi možda danas da se apsolvira na taj način što bi se prihvatio predlog, jer se ne može jednoj stranci uskraćivati pravo na članstvo u skupštinskom odboru zato što joj je ukraden mandat, ali bi mnogo pametnije bilo da mi to pitanje načelno usaglasimo sa principima parlamentarnog prava i da ista pravila važe za sve. I onda je već potencijalno mnogo bolja atmosfera u Narodnoj skupštini. Ako se rad Narodne skupštine zasniva samo na progonu opozicije, onda, na šta liči taj rad? Ili, ako će poslanici vladajuće većine da hvale svog premijera, svog predsednika Republike, svog predsednika stranke, da mu se zaklinju na vernost, pa da pozivaju i Katar da krene tim demokratskim primerom, da i Katar organizuje svoje izbore pa da od nas nauči kako se to radi.

(Marijan Rističević dobacuje.)

Da, ona nas je već odbranila od četnika.

U tom slučaju, Marijane, ti ćeš morati one kuvajtske menice da razmotriš uskoro.

(Predsednik: Poslaniče Rističeviću, molim vas.)

Da završim ja, mogu?

Dakle, mi smo ovde, srpski radikali, žrtve progona, i juče i danas. Juče je došao red na mene da govorim, reč je data narodnom poslaniku vladajuće stranke. Sve vreme sam držao ovde uključen mehanizam, čak su me upozoravali da to Maja s vremena na vreme izbriše, pa da moram ponovo, pa sam radio ponovo i na kraju nisam mogao da govorim. Danas nam otete... Nije to ukradeno, ukradeno je kad se ne vidi. Vi ste nam oteli danas sedamnaest minuta, to je oteto. To je teže krivično delo od krađe, po zakonu, ali s moralnog aspekta je manje teško nego krađa. Krađa se u moralnom pogledu smatra nečim mnogo više nedozvoljenim, nego otimačina. Otimačina može biti i viteški čin, je li tako, Marijane? Ti si imao tu ...

Polako, nemojte da žurite kad ja ne žurim...

(Predsednik: Znači, ne možete da ispunite vreme?)

Molim?

(Predsednik: Ne možete da ispunite vreme, ovih 20 minuta?)

Mogu, mogu, Majo.

Ko otima, taj potencijalno nekad može i da ukrade, jer počinje da gubi moralni kompas, ali otimanje je razbojnički čin.

(Marijan Rističević dobacuje.)

(Predsednik: Poslaniče Rističeviću, daću vam opomenu, molim vas.)

Ne bih mogao da preživim opomenu Marijanu Rističeviću, ja bih mu odmah pola kazne od svoje plate izmirio. Nemojte, molim vas, da neko zbog mene ovde bude kažnjen.

A što se tiče izlaska iz zgrade Narodne skupštine, evo, ja vam nudim svoju zaštitu. Niste mi naročito dragi, niste mi ovako po volji, ali sam spreman svakome da obezbedim zaštitu da prođe kroz centar grada u sigurnim rukama.

PREDSEDNİK: Reč ima narodni poslanik Boško Obradović.

BOŠKO OBRADOVIĆ: Poštovane kolege narodni poslanici, želeo bih da se na neki način pridružim onome o čemu je govorio prethodni govornik i da podržim većinu izlaganja o kojima je ovde bilo reči, iz prostog razloga što se time zapravo vraća pažnja javnosti na značaj državne institucije i ovog uvaženog doma u kome sedimo.

Ako, da tako kažem, krađa poslaničkih mandata, kao i krađa odborničkih mandata koja se dešava širom Srbije, u Srbiji postanu nešto što je normalno, onda u Srbiji politika i demokratija više apsolutno neće biti normalne. Zaista je krajnji čas da svi zajedno, rekao bih, ako hoćemo da budemo pošteni, a to je dobra provera svih nas ovde prisutnih, ustanemo protiv bilo kakvog preimenovanja izborne volje građana Srbije nakon izbora time što neko izađe na jednoj izbornoj listi i osvoji poslanički mandat pre izbora, a onda posle izbora promeni svoje mišljenje i ode svojim političkim putem.

Da bi otišao svojim političkim putem, svako ko nije zadovoljan svojom političkom opcijom treba da se lepo sam kandiduje na sledećim izborima, proveri izbornu volju građana Srbije i na osnovu toga osvoji svoj poslanički mandat. Onda je to pošten poslanički mandat. Ovako, imamo situaciju da se zaista zloupotrebljava Zakon o izboru narodnih poslanika, po kome je poslanik, kako se kaže, vlasnik svog mandata. Šta smo time zapravo dobili ovde, u Narodnoj skupštini Republike Srbije? Dobili smo pijacu: dakle, mandati su na prodaju, mandati se kupuju, mandati se preprodaju, mandati se prenose iz jedne u drugu stranku, iz jednog poslaničkog kluba u drugi.

Imamo situaciju da je politika u Srbiji postala jedna pijačna kategorija, da više u Srbiji ne vrede ni političke ideje, ni političke vrednosti, ni politički moral, ni obećanja građanima pre izbora, već ko da veću cenu ili kako eventualno da preko nečije tuđe grbače dođem do poslaničkog mandata,

zloupotrebim ga i onda stavim na raspolaganje ko zna kome drugom ili, u krajnjem, zadržim za sebe, kao da sam ga doneo od kuće.

To je zapravo ključno pitanje o kome ovde, mislim, apsolutno ima osnova govoriti, ne ulazeći u pojedinačni slučaj bilo koje krađe mandata na ovom, republičkom, ili lokalnom nivou i ne ulazeći u to da je najveći broj ukradenih mandata upravo odnela Srpska napredna stranka, koja krađe mandate širom Srbije, da ne ulazimo sada u te detalje. Ovde govorim zapravo o suštini – ili će politika u Srbiji biti poštena, odgovorna i časna i jedna od najvažnijih društvenih funkcija i, da tako kažem, društvenih zanimanja ili ćemo imati tu pijacu na kojoj se preprodaju poslanički mandati.

Takođe bih želeo, na tragu onoga o čemu je govorio prethodni govornik, da ukažem i na nepošten i nefer odnos prema raspodeli predsedničkih mesta u skupštinskim stručnim odborima. Zaista bi bio red da opozicija ima mnogo veći broj predsednika skupštinskih odbora i da ima mnogo veću mogućnost da zapravo kontroliše rad Vlade Republike Srbije, jer, ne zaboravite, poštovane kolege narodni poslanici, jedna od najvažnijih naših funkcija, a to su nas učili na onim prvim časovima parlamentarnog života i rada, jeste kontrolna i nadzorna uloga Narodne skupštine nad radom Vlade. Ministri su, po Poslovniku o radu Narodne skupštine, obavezni...

PREDSEDNIK: Poslaniče, znam da ne volite ovo da radim, ali vi ništa o tački dnevnog reda. Ovo nije debata o tome šta vi mislite o političkoj situaciji u Srbiji, ovo je tačka sa određenim Predlogom odluke, koji nam je predložio poslanik Saša Radulović.

BOŠKO OBRADOVIĆ: Ako mogu da primetim, gospođu predsedavajuća, kada prof. dr Vojislav Šešelj govori šesnaest minuta šta želi, to za vas nije problem, a kada ja govorim četiri minuta, to je za vas veliki problem.

PREDSEDNIK: Nije bitna količina minuta i sekundi, znate, velika je razlika između poslanika koji zna o čemu govori i poslanika koji želi da govori šta god hoće.

BOŠKO OBRADOVIĆ: Nisam siguran da je to vaš aršin, pre će biti da vam je neko bliži a neko vam je dalji, ili nekog više volite a nekog manje volite, jer govorim potpuno na tragu onoga što je govorio prethodni govornik, ništa drugo nisam govorio.

PREDSEDNIK: Nemam ja nikakve simpatije i antipatije koje iznosim u javnosti.

BOŠKO OBRADOVIĆ: Zašto je onda njemu dozvoljeno ono što meni nije dozvoljeno?

PREDSEDNIK: Vama nije dozvoljeno... Ne mogu ja to vama baš da objasnim. Za to treba jedno šesnaest godina školovanja minimum, i to ako baš polažete ispite na vreme.

BOŠKO OBRADOVIĆ: Razumem da vi negujete posebnu bliskost prema Vojislavu Šešelju, ali to ne znači da mene sprečite da govorim.

PREDSIEDNIK: Mogu da vas sprečim, jer ništa ne znate da kažete o tački 13 koja je na dnevnom redu, ništa, ni šta predlažete, ni kako da izmenimo nešto, bar neku dodirnu tačku, da li je trebalo ovo da uradi ili nije trebalo da uradi...

BOŠKO OBRADOVIĆ: Ako dozvolite, probao bih da govorim u okviru svog vremena, ne tražim ništa više od toga.

PREDSIEDNIK: Mislite šta god hoćete, u okviru svog vremena? To je suština, ne mogu da vam objasnim: imate vreme, dvadeset minuta, da govorite o tački dnevnog reda.

BOŠKO OBRADOVIĆ: Zamolio bih vas da vi meni pripremite govor ubuduće da vas ne bih uznemiravao svojim slobodnim, različitim i drugačijem mišljenjem od vašeg, ako nije problem.

PREDSIEDNIK: Ovo nije mišljenje, ovo je apsolutno promašena tema. Različita mišljenja, možemo da diskutujemo o tome, ali da bude u okviru tačke 13.

BOŠKO OBRADOVIĆ: Dakle, šta je ideja, da ovako istrošite svih mojih dvadeset minuta time što mi nećete dati da govorim? Koju ideju imate? Da li mogu da dovršim svoje izlaganje ili ne mogu?

PREDSIEDNIK: Probajte.

BOŠKO OBRADOVIĆ: Hvala. Dakle, predložio sam veoma konkretno rešenje ovog novonastalog problema, upravo na tragu onoga što je izložio prethodni govornik, da malo više poštujemo postojeći poslovnik o radu, od strane predsedavajućeg pa nadalje, a da malo više izbegavamo licemerje po kome se pozivamo na to da je ovaj poslovnik o radu donela neka prethodna vlast i da zbog toga treba da ga poštujemo. Kada ste vi bolja vlast od prethodne, što ne napravite bolji poslovnik o radu? To je moj predlog. Nemojte biti licemerni pa da vam odgovara jedan loš poslovnik o radu, kada vam odgovara, nego lepo predložite novi poslovnik o radu, napravite bolji poslovnik i dokažite na taj način da ste vi bolja vlast. Ako ste prihvatili isti poslovnik o radu kao prethodna loša vlast, to znači da ste vi ista vlast.

PREDSIEDNIK: Poslaniče, Saša Radulović je po Poslovniku o radu predao ovaj predlog. Znači, otišli su poslanici iz njegove poslaničke grupe, on traži da mu se vrata mesta u odborima. Do sada smo uvek tako radili. Ne mogu da prisustvujem kolektivnoj krađi mandata.

BOŠKO OBRADOVIĆ: Kada ja završim, vi možete da se javite za reč, siđete dole među poslanike, odgovorite, replicirate...

PREDSIEDNIK: Ne, ne, ja sam predsedavajući i moram da poštuju Poslovnik. Znači, u skladu s Poslovnikom, treba da govorite o tački dnevnog reda.

BOŠKO OBRADOVIĆ: Ali nemate pravo da uzimate moje vreme.

PREDSIEDNIK: Imam pravo da vas usmeravam na pravi put, a to je poštovanje Poslovnika o radu. Žao mi je.

BOŠKO OBRADOVIĆ: Dobro. Da li mogu sad da nastavim?

PREDSIEDNIK: Samo ako ćete da govorite o tački dnevnog reda.

BOŠKO OBRADOVIĆ: Apsolutno, ja sve vreme govorim o tački dnevnog reda.

PREDSIEDNIK: Samo to niko ne može da primeti. Nijedan od poslanika to ne primećuje.

BOŠKO OBRADOVIĆ: Imam veoma konkretan predlog.

PREDSIEDNIK: Neverovatno, do sada nismo imali ovakvu raspravu, da neko spori... Pa barem to da radite, da sporite poslaniku Raduloviću da ne sme to da radi. Barem to, pa da znamo o čemu ćemo da polemishemo.

BOŠKO OBRADOVIĆ: Ako dozvolite da ja koristim svoje vreme, pošto sam narodni poslanik Republike Srbije i imam vreme koje mi sleduje kao šefu poslaničke grupe, ili ćete mi prosto onemogućiti da govorim?

PREDSIEDNIK: Probajte.

BOŠKO OBRADOVIĆ: Hvala vam. Dakle, već sam na početku ovog svog izlaganja izneo konkretan predlog – da svi mi, aktuelni narodni poslanici i poslaničke grupe u ovom sazivu Narodne skupštine, ustanemo protiv krađe mandata, da zaustavimo krađu mandata, i na republičkom i na lokalnom nivou, da izađemo kao Narodna skupština Republike Srbije sa jedinstvenim stavom da je bilo koji pokušaj prekrajanja izborne volje građana Srbije i krađe mandata nemoralan i na svaki drugi način sporan, bez obzira na to što ga brani postojeće zakonodavstvo, koje je napravljeno da bi omogućilo krađu mandata.

Da li je to konkretan predlog u vezi s ovom tačkom dnevnog reda? Jeste. Veoma je konkretan predlog. Dakle, da nam se ne bi dešavalo ovo što nam se dešava, pa zbog toga određena poslanička grupa mora da traži svoje zadovoljenje, da nam se to ne bi dešavalo, mi to moramo jednom da zaustavimo. To možemo da zaustavimo jedino tako što bismo svi zajedno ustali protiv krađe mandata, kako na nivou Republike, tako i na nivou lokalna. Da se nikome drugome to ne bi desilo, jer to može svima da nam se desi.

Vi možda u ovom trenutku imate osećaj da ste najveći, najbolji, neuništivi, da samo vi možete da kradete mandate, ali doći će možda situacija u kojoj će neko vama ukrasti neki mandat. E, onda ćete da kukate i plaćete i da se setite ovoga moga predloga da bi zapravo najpoštenije bilo da niko ne krade mandate i da svako ko nije zadovoljan svojom političkom opcijom, svojom poslaničkom grupom, svojim liderom stranke lepo vrati taj mandat, izađe na izbore u drugoj opciji i dokaže da je bolji i da je u pravu.

Ovako, vi stojite i legalizujete krađu mandata kao neku pravu stvar samo zato što vam to u ovom trenutku odgovara. Mislim da je to nepošteno. Apelujem na vas da pokažete tu širinu, da donesemo konsenzus po ovom pitanju, da se dogovorimo da smo svi protiv krađe mandata, na bilo kom nivou u Srbiji, od republičkog, preko pokrajinskog, do lokalnog, da je to nedopustivo, da je to nemoralno, da to nije u redu i da jednostavno treba da se tome suprotstavimo. Da li vi to podržavate ili ne?

Evo, veoma jednostavno pitanje za vladajuću većinu: da li vi podržavate krađu mandata? Da li vi podržavate da jedan narodni poslanik pre izbora uđe u Narodnu skupštinu na jednoj listi, a posle izbora ode u nekom drugom pravcu? Mislim da je to veoma korektno, pošteno i jednostavno pitanje postavljeno s moje strane. Ovo je principijelno političko pitanje, nije stvar vlast-opozicija. Dakle, da li možemo makar oko nekih osnovnih, ključnih političkih tema da postignemo jedinstvo i konsenzus u Narodnoj skupštini Republike Srbije?

Kome je u interesu krađa mandata? Ko podržava krađu mandata? Kome je u redu krađa mandata? Ja mislim da niko ko drži do političkog morala nije spreman da pristane na to i ne vidim razlog zašto ne biste podržali ovu inicijativu koju su vam predložila dva šefa poslaničkih grupa, sad, da li opozicije ili kako god. Veoma je jednostavno pitanje koje sam pred vas postavio.

Izađite u susret jednom političkom principu koji treba uspostaviti iznova u ovoj Narodnoj skupštini.

PREDSEDNIK: Hoćemo, poslaniče, zato ćemo i da glasamo da se vrate mesta u odborima poslaničkoj grupi koja je učestvovala na izborima. Kucate na otvorena vrata. Budite jednom na glasanju, pokažite da to što govorite ozbiljno mislite.

BOŠKO OBRADOVIĆ: Ja sam uvek na svim glasanjima i uvek glasam onako kako...

PREDSEDNIK: Znači, ne damo se pretrčava i da se sad stvaraju nekakvi klubovi godinu i po dana kasnije, samo zato što mislimo da je ovo nešto atraktivnije.

BOŠKO OBRADOVIĆ: Gospođo Gojković, ja ne glasam kako mi kaže zvonice, ja glasam kako ja mislim.

PREDSEDNIK: Znam, ali uverite nas da ste ozbiljni. Glasate kako mislite i ovde...

BOŠKO OBRADOVIĆ: Čekajte, ozbiljno je glasanje posle zvonceta? To je ozbiljno?

PREDSEDNIK: Poslaniče, ili ćete pričati o temi ili ću zaista morati da vas prekinem. Moja tolerancija ima jednu dosta fleksibilnu granicu i sad smo blizu da se to istroši.

Znači, čuli smo sve što ste imali da kažete mimo teme, samo niste rekli o tački dnevnog reda, da li je u redu to što je Saša Radulović tražio ili nije. Da bismo vas shvatili, bune se poslanici, kažu da ništa ne razumeju šta vi govorite.

BOŠKO OBRADOVIĆ: Evo, da vam skratim muke, još samo jednu rečenicu.

Dakle, da bih zadovoljio vašu potrebu da opozicija ne govori ono što ona misli nego da govori isključivo ono što vi mislite, ja vas molim da mi ubuduće vi pišete govore, a ja ću ih pročitati, da se ne biste vi uznemiravali što ja imam drugačije i različito mišljenje od vas. Jer, ako ste toliko uznemireni i ako se

toliko unervozite zbog toga što postoji opozicija, što imamo drugačije mišljenje, što se svi ne slažemo s vama, što se bunimo protiv vas, onda meni zaista jedino ostaje da vam izađem u susret i olakšam vam te muke.

PREDSIEDNIK: Poštovani kolega Obradoviću, vi uopšte ne znate šta je opozicija i šta je biti opozicija, ali o tome drugi put, to ću ja da vam napišem i u govoru i u knjizi. Ne znate vi uopšte kako izgleda biti opozicija.

BOŠKO OBRADOVIĆ: Vi znate, jer ste preleteli iz raznih stranaka i raznih koalicija, vi odlično znate kako je biti u više stranaka i biti politički preletač, tako da ne možete vi držati te vrste lekcija.

PREDSIEDNIK: Lepo. Ovo ničemu ne vodi.

Dakle, da li neko od šefova poslaničkih grupa ili ovlašćenih... Niko mi nije dao. Znači, mogu da govore samo šefovi poslaničkih grupa. Nikome nije palo na pamet da da ovlašćenje.

Izvolite, reč ima Aleksandar Martinović.

ALEKSANDAR MARTINOVIĆ: Poštovani narodni poslanici, nisam imao nameru da diskutujem o ovoj tački dnevnog reda, ona je krajnje tehničkog odnosno formalnog karaktera, ali sam se ipak javio za reč zato što su iznete brojne neistine i klevete na račun Srpske napredne stranke.

Pre svega, Srpska napredna stranka nikome nije ukrala nijedan mandat. Nismo ukrali nikakav mandat Srpskoj radikalnoj stranci. Nismo ukrali mandat Marka Milenkovića. Ne znam da li je neko slao četnike kod Marka Milenkovića u Žitorađu. Čisto sumnjam da ih je slao, jer da ih je slao, onda Marko Milenković ne bi napisao ostavku u čijem obrazloženju stoji, ako dozvolite da pročitam: „Ne želim da budem član Srpske radikalne stranke, Poslaničke grupe Srpske radikalne stranke, niti da sedim sa njima u Skupštini, jer ne cene i ne vrednuju rad i rezultate, već isključivo“, kaže se, „Vjeričine ulizice i poltrone“. Ne želim nikoga da vređam, ovo je samo citat. Sumnjam da bi neko kome nad vratom stoji četnička trojka baš napisao ostavku ovakve sadržine.

Ovde se pričalo i o nekim krađama na izborima i o krađi mandata. Ponavljam još jednom, Srpska napredna stranka nikome nije ukrala ni jedan jedini glas. Nismo nikome ukrali ni jedan jedini mandat. To što se neko sada ovde junači, a na izborima je dobio 2,29% glasova ili nešto više od 4% glasova, pa sada hrabri sam sebe, to je legitimno. Protiv toga nemam ništa, ali želim da građane obavestim da ono što su dva prethodna govornika maločas iznela jednostavno ne stoji i da to nije tačno. Ovde se formiraju, doduše, poslaničke grupe nakon što su održani izbori, ali to sa Srpskom naprednom strankom nema nikakve veze.

Ovde se već naziru... Jedna nova poslanička grupa je praktično već formirana, rekao bih da je to poslanička grupa Vuka Jeremića. Doduše, poslanici koji su u toj poslaničkoj grupi tvrde da nisu poslanici Vuka Jeremića, ali meni se čini da jesu. Čini mi se da je na pomolu formiranje još jedne poslaničke grupe, a to je poslanička grupa Saše Jankovića. Da li će se ona formirati ili ne, ne znam, ali ni poslanička grupa Vuka Jeremića ni poslanička grupa, potencijalna, kako

bih rekao, zaštitnika građana Saše Jankovića nema nikakve veze sa Srpskom naprednom strankom.

Što se tiče onoga o čemu smo mnogo puta razgovarali, kako su formirana radna tela, kako su formirane stalne parlamentarne delegacije, formirane su na bazi izbornih rezultata, formirane su na bazi broja poslanika u poslaničkim grupama, a to je shodno Poslovniku Narodne skupštine, odnosno izborne liste koje su učestvovala na izborima, što je za poslanike iz opozicije još povoljnije. Ono što je jako važno, održane su konsultacije sa svima koji su hteli da razgovaraju. Ovde je problem u nečem drugom: mi smo se suočavali, konkretno predsednica Narodne skupštine, potpredsednik Narodne skupštine Veroljub Arsić i ja kao jedan od predsednika poslaničkih grupa, sa tim da neki predsednici poslaničkih grupa nisu hteli da razgovaraju, jednostavno nisu hteli da razgovaraju, zato što su smatrali da im je ispod časti da sa nama o tome vode dijalog, pa su onda slali neke druge narodne poslanike. I to je legitimno, ali ne stoji to da ih nismo zvali na razgovor. Na razgovor je pozvan svaki predsednik poslaničke grupe. Neko se odazvao, neko se nije odazvao. Neko je došao, neko je poslao svoje emisare. Ko je poslat u ime poslaničke grupe, mi smo sa njim razgovarali.

Što se tiče, konkretno, Odbora za kontrolu službi bezbednosti, koji vodi gospodin Igor Bečić, mi iz Poslaničke grupe SNS bili smo ucenjeni. Dozvolite, niko nema pravo da ucenjuje poslaničku grupu koja ima 102 poslanika, jer onda time vređate izbornu volju građana. Nama je rečeno – ili će taj i taj da bude predsednik Odbora za kontrolu službi bezbednosti ili mi nećemo nijednog predsednika ni u jednom odboru. Mi smo rekli – ne možemo da razgovaramo jezikom ucena, Odbor za kontrolu službi bezbednosti pripada Poslaničkoj grupi SNS s obzirom na broj poslanika koji imamo, možemo da razgovaramo o mestu predsednika u nekom drugom odboru. Oni su rekli – ne, ili to ili ništa. Jezikom ucena se ne može doći ni do kakvog dogovora, ni do kakvog rezultata i zbog toga imamo ovu situaciju kakvu imamo.

Što se tiče predsednika ove druge poslaničke grupe, koji je govorio o tome kako SNS navodno nešto krade, ili krade glasove ili krade mandate, ta poslanička grupa je dobila mesto predsednika Odbora, ako se ne varam, za dijasporu i odnose sa Srbima u regionu. Da li je to nebitan odbor, ne znam, mislim da su svi odbori podjednako važni i da nigde u Poslovniku ne piše da postoje najvažniji, važni i nevažni odbori. Svi odbori rade svoj posao u okviru svog delokruga. Ova poslanička grupa je dobila mesto predsednika tog odbora, a ima, ako se ne varam, sedam poslanika u poslaničkoj grupi. Sad, kad bih hteo da navodim rezultate poslednjih predsedničkih izbora, sumnjam da biste dobili i toliko. Ne biste ni cenzus prešli, ali nema veze.

Dakle, hoću samo da kažem, u ime Poslaničke grupe SNS, da to ne bi ostalo kao nešto što je istina, a zapravo je brutalna laž i neistina – niko ovde nije pokraden, niko ovde nije oštećen, ničiji mandat mi nismo ukrali, ničiji glas nismo ukrali. Kad god je bilo ko iz opozicije sa nama hteo da razgovara, mogao

je da razgovara, ali ako neko neće da razgovara, onda vi ne možete nikoga naterati da razgovara. Svako ko je bio spreman da vodi dijalog o konstituisanju radnih tela i o stalnim parlamentarnim delegacijama, mogao je da vodi dijalog. Neko je hteo, neko nije hteo.

Ali ono na šta nikad nećemo pristati, to je da nas bilo ko ucenjuje. Ja ne smatram da je jedan čovek u ovoj sali jedini kompetentan na kugli zemaljskoj da bude predsednik Odbora za kontrolu službi bezbednosti i da će biti smak sveta ako baš on ne bude predsednik Odbora za kontrolu službi bezbednosti. U ovoj Narodnoj skupštini postoji mnogo odbora, možemo da se dogovorimo oko svega, ali da ucenjujete SNS, to vam nećemo dozvoliti.

Što se tiče onoga što je rečeno, i o tome je govoreno s podsmehom, kako mi navodno držimo neke hvalospeve predsedniku SNS, pa, ne, držaćemo hvalospeve vama koji ste osvojili 2,29% glasova, 4% glasova, 1% glasova, narod je prosto oduševljen gde god se vi pojavite. Naravno da ćemo da kažemo da smo zadovoljni, da smo srećni što je novi predsednik Republike Aleksandar Vučić, zato što je narod to rekao na izborima. Od 1990. godine se nije desilo da neko na predsedničkim izborima osvoji skoro 56% glasova, više od dva miliona glasova ako govorimo o apsolutnim brojevima. Šta sad to znači? Da Poslanička grupa SNS treba da služi kao vreća za udaranje nekima koji na izborima osvoje nešto što je otprilike malo više od statističke greške?

Naravno da nismo vreća za udaranje i naravno da vam to nećemo dozvoliti i u svakoj prilici ćemo da kažemo da smo ponosni na činjenicu da je novi predsednik Republike Aleksandar Vučić. Zamislite šta bi bilo da je, nekim slučajem, predsednik Republike neko od prethodnih govornika, šta bi bilo sa ovom državom i šta bi bilo sa ovim narodom i kakva bi nas budućnost čekala! Ako se na ovaj način ponašaju u Narodnoj skupštini, govore jezikom psovki, jezikom uvreda, jezikom kleveta, sprdaju se sa narodnim poslanicima, vređaju, možete da zamislite kako bi vodili državu!

Dakle, niko ovde nije pokraden, svi ste vi dobili onoliko koliko vam pripada shodno izbornim rezultatima. E, to što vam izborni rezultati ne odgovaraju, to što vi mislite da vredite više nego što objektivno vredite, to je vaš problem, tu vam Poslanička grupa SNS ne može pomoći. Kada pobedite na izborima, onda ćete imati većinu i u odborima Narodne skupštine i u stalnim parlamentarnim delegacijama. Kao što, na kraju krajeva, danas imate apsolutnu većinu u svim biračkim odborima na teritoriji Republike Srbije, uključujući biračke odbore na Kosovu i Metohiji, a pričate o nekim izbornim krađama.

I kao što imate apsolutnu većinu u Republičkoj izbornoj komisiji, pa nam neki prete kako će da obore predsedničke izbore time što navodno RIK neće proglasiti pobjednika na predsedničkim izborima. Kao da RIK bira predsednika Republike, a ne narod. To govore oni koji se kunu u srpski narod, u prava naroda, i onda kažu, kad im se ne sviđaju rezultati izbora – ma šta nas briga što sam ja dobio malo više od 2% glasova, neće biti onaj koji je osvojio 56%, nego onaj koga izglasa RIK. Ja sad neću da ulazim u te formalnosti da protiv

odluke RIK-a, naravno, konačnu odluku može da donese Upravni sud. To bi bilo neko pravničko cepidlačenje u koje sada ne želim da ulazim.

Samo želim da završim: niko od vas, gospodo, nije pokraden. Nijedan mandat vam niko nije ukrao, nijedan glas vam niko nije ukrao. To što ste loše prošli na izborima, stavite prst na čelo i zamislite kakvu ste kampanju vodili – bez ijedne političke, bez ijedne ekonomske, bez ijedne socijalne ideje. Svima vama manje-više bila je jedna jedina ideja – „Vučiću, pederu“, „ua, Vučiću“, „mrzimo Vučića“. Kakvu ste kampanju vodili, toliko ste glasova i dobili.

(Vojislav Šešelj: Replika.)

PRESEDAVAJUĆI (Veroljub Arsić): Prvo Vladimir Orlić, povreda Poslovnika.

VLADIMIR ORLIĆ: Hvala, gospodine predsedavajući, ja sam dugo u sistemu. Ono što sam želeo da kažem odnosilo se na izlaganja koja su bila pre izlaganja dr Martinovića. Znači, ono što smo slušali pre nego što je predsednik naše poslaničke grupe dobio reč bilo je, verujte mi, potpuno suprotno onome što je predviđeno članom 106. Pomenula je predsednica, ali mislim da na ovome moramo da insistiramo da bi ovo moglo da ima bilo kakvog smisla. Član 106. kaže – samo u skladu s onim što je predviđeno dnevnim redom.

Pre nego što je reč dobio Aleksandar Martinović imali smo više od trideset minuta najispraznije, najbesmislenije rasprave otkada je počeo ovaj saziv, jer nije bilo u skladu sa članom 106, jer nije bilo u skladu sa dnevnim redom, nego kako? Po sistemu – dobro jutro, čaršijo, na sve četiri strane. Jedan, pa drugi predsednik poslaničke grupe javlja se da bi ubio vreme, da bi se zabavio i onda priča sve što mu na pamet padne.

Da li je tačka dnevnog reda ili nije tačka dnevnog reda pitanje Poslovnika, hajde pošteno? Pa, nije. Svako je mogao lepo da pročita da je ovo predlog za sastav odbora, jednog odbora, predlog jedne poslaničke grupe, dva ili tri imena ukupno. Šta tu ima da ne bude jasno?

Da li je tačka dnevnog reda ili nije tačka dnevnog reda – gde je otišao Boško „Pernar“ – da njemu treba da se priprema govor? Pa, svi znamo da treba da mu se priprema govor. Svi znamo da nije u stanju da izgovori dve sastavljene da imaju smisla, bez da mu se napiše, ali ne može da se javi i da ovde više od deset minuta priča o tome da ima te potrebe. Te potrebe neka rešava na drugom mestu. To nije tačka dnevnog reda. Da li je tačka dnevnog reda ili nije tačka dnevnog reda da ovde treba svako da glasa kako misli? To je takođe rekao onaj „Pernar“. Zbog toga verovatno on ne glasa nikad, zato što glasa kako misli. Ali to je njegov problem i njegova potreba.

Nije dužna Narodna skupština da bude maltretirana ni zbog toga što se jedan predsednik poslaničke grupe zabavlja dvadeset minuta, ni zbog toga što je drugi željan pažnje i slikanja pa da ovde slušamo dvadeset minuta o bukvalno svemu i svačemu samo ne o tački dnevnog reda.

Samo još jedna rečenica, da vam kažem da ne želim da se o ovome glasa, ali želim da se ovo suzbije na vreme da ne bismo prisustvovali cirkusu ovih ljudi.

PREDSIEDNIK: Hvala vam. Znači, nije povređen Poslovnik. Trudila sam se, što se tiče Boška Obradovića, da ga vratim na temu.

Moram da vam kažem, poštovani kolega, vrlo ste ružne i nebirane reči upotrebili za svoje kolege i sadržinu onoga što su oni govorili. Nije u redu, moram da vam kažem.

(Vladimir Orlić: Ružno, ali opravdano.)

(Vojislav Šešelj: E, svaka ti čast, Majo, nećemo te smenjivati.)

Nemojte to, da li je smisleno, besmisleno i tako neke stvari; pustite.

(Vojislav Šešelj: Replika.)

Ne, nije vas spominjao.

(Vojislav Šešelj: Kako nije? Pominjao me je, citirao moj govor.)

Nije, pažljivo sam slušala. Sišla sam dole da još bolje čujem.

(Vojislav Šešelj: Citirao je moj govor, Majo.)

Nije citirao vaš govor. Nemojte, molim vas, uvaženi poslanici, da vršite na mene pritisak.

(Aleksandar Martinović: Vi mislite da vas se neko boji?)

Molim vas, da ne bih prekinula sednicu. Prekinuću sednicu, uvaženi poslanici, ili ću da delim kazne. Birajte.

Znači, imamo konkretnu tačku. Žao mi je što predlagač Saša Radulović nije ovde. Mi govorimo isključivo o njegovom predlogu. Nemojte da širite temu, moram da budem rigoroznija.

Izvolite.

GORAN ĆIRIĆ: Ja ću vam na početku reći da svakako nije prijatno kada prisustvujete porodičnoj svađi, jer ja nisam insistirao na Poslovniku, niti sam želeo da ga reklamiram; vaš kolega je reklamirao Poslovnik i praktično vas optužio da ste prekršili taj poslovnik.

Gospodin Šešelj je govorio dvadeset minuta van teme dnevnog reda i vi ste pokazali potpuno drugačiji odnos prema jednom poslaniku, dakle, gospodinu Šešelju, u odnosu na gospodina Obradovića, koji je posle toga govorio na isti način. Složili su se oko mnogih tema i to je jasno iskazao i gospodin Obradović, ali prema njemu ste bili mnogo manje tolerantni, čak ste komentarisali ono o čemu je govorio.

PREDSIEDNIK: Boško Obradović nije govorio ništa o temi, ama baš ništa, nego o krađi glasova.

GORAN ĆIRIĆ: Dobro. Reći ću vam da će poslanički klub Demokratske stranke glasati za predlog poslaničkog kluba Dosta je bilo. Ali, vrlo je važno, kada govorimo o samom parlamentu, kada govorimo o krađi mandata o kojoj su govorili i šef poslaničkog kluba SNS, i šef poslaničkog kluba SRS i šef

poslaničkog kluba Dveri, mislim da je jasno da treba dati odgovor. Šta je ono što je zajedničko, pre svega, Srpskoj radikalnoj stranci i Srpskoj naprednoj stranci, jer smo čuli da nije bilo krađe mandata od strane SNS-a? Dakle, od 2012. godine...

(Predsednik: Poslaniče, molim vas, o temi.)

... Odbornici Demokratske stranke su u Mionici, Odžacima, Vlasotincima....

PREDSEDNIK: Neću ovo da slušam, niti ću da predsedavam Skupštini u kojoj poslanici traže moju ostavku; baš ih briga kako će da izgleda ovaj parlament, da poštuju pravila ponašanja neće, Poslovnik neće da poštuju. Nego šta hoćete? Da obesmislimo rad ovog parlamenta?

(Goran Ćirić: Da li su obesmišljavali pre toga?)

Pa što onda uopšte imamo tačke dnevnog reda? Zašto uopšte da imamo tačke dnevnog reda? Koje je to savršenstvo demokratije i rada ovog parlamenta koje predlaže vaša uvažena poslanička grupa ili Poslanička grupa Dveri? Da nemamo pravila? Da šta kome padne na pamet, samo istakne majicu i kaže „ja sam opozicija, ja mogu da radim šta god hoću“? Pa ne može. Pa Gordana Čomić nije davala da se udahne mimo dnevnog reda! Ja sam gledala te sednice. Nisam bila poslanik, bila sam daleko od ove vrste politike.

Da, odgovoriću vam kao predsednik parlamenta, gde ja trpim teror ovde.

(Goran Ćirić: Od mene trpite?)

Da, od poslaničkih grupa sa ove strane trpim teror. Ja trpim mobing.

(Goran Ćirić: Ja govorim jedan minut, a druge ste slušali četrdeset minuta.)

Mobing, bukvalno, ovo je moje radno mesto. Vi meni ne dozvoljavate da radim. Želite da obesmisлите rad ovog parlamenta. Želite da obesmisлите poštovanje ovog poslovnika. Želite da obesmisлите predlaganje i usvajanje dnevnog reda. Kada ga usvojimo, onda vam ne valja. Onda, šta ko hoće priča o ovome.

(Goran Ćirić: Nikome od njih reč niste rekli. Zašto niste Šešelja prekinuli? Imate različite aršine.)

Vi niste ništa razumeli šta je poslanik govorio. Mislim da niste. I to vam je opravdanje? Da li vam je uzor to? Dobro. Vi uvek imate opravdanje za ono što nećete da radite ili radite.

Znači, ja ovde trpim mobing od vas, svaki dan.

(Goran Ćirić: Ja ovde govorim jedan minut, vi ste slušali četrdeset minuta ostale i vi trpite mobing od mene?)

Tako je. Pa ja sam rekla i kolegi iz moje poslaničke grupe kako je govorio. To ne čujete, vi samo čujete kada se obraćam vama ili nekome iza vas.

Predsednik Poslaničke grupe Dveri samo nije rekao da su tri mandata volšebno završila sa ove strane, iz ove poslaničke grupe, da li je tako, sa

naše liste. Da li je tako? Govorio je o krađi mandata, a ne o Predlogu odluke o izboru članova i zamenika članova odbora Narodne skupštine Republike Srbije. Ja imam takve dve ili tri odluke. I jedva čekam Predlog odluke o prestanku funkcije Zaštitnika građana zato što imam zamerke građana Srbije da nikako da prihvatimo tu ostavku zbog količine para koje mesečno izdvajamo za Zaštitnika građana. Znači, vi meni ne date da radim svoj posao. A ne date ni potpredsednicima. Kako ko hoće da poštuje Poslovnik, vi kažete – mi ćemo da tražimo smenu.

(Goran Ćirić: Vratite mi vreme.)

Eto, to je jedino što vi imate da kažete: „Vratite mi vreme“ ili „Ja ću da govorim u mojih dvadeset minuta šta ja hoću“.

Ne, ja vas pitam zašto vi to radite, zašto ne poštujete parlament.

Određujem, inače, pauzu od pet minuta, ovo nema nikakvog smisla.

Pet minuta pauze. Možemo da se dogovorimo, tu sam, neka dođu šefovi poslaničkih grupa koji su još uvek u sali, možemo da se dogovorimo kako da ćemo da nastavimo da radimo.

(Posle pauze – 17.05)

PREDSEDNIK: Samo da sačekam da dođe neko od potpredsednika parlamenta, ne mogu sama da radim.

Hoće li neko od šefova poslaničkih grupa da se javi? Grubo ću prekinuti svakog ko krene mimo teme bez obzira na to iz koje je poslaničke grupe, verujte mi, ljutite se koliko god hoćete. Nije neka privilegija voditi ovaj parlament.

Reč ima Goran Ćirić.

GORAN ĆIRIĆ: Predsednice parlamenta, meni je zaista vrlo čudno kako to različite aršine pokazujete prema šefovima poslaničkih grupa SRS, SNS i Dveri u odnosu na mene koji sam govorio jedan minut i od toga pola vremena potrošio na to da kažem da ću podržati ono što predlaže poslanički klub Dveri oko njihovog sastava odbora i njihovog prava da svoje kandidate predlože u tim odborima.

Ono što je zabrinjavajuće za sve nas, što ste vi dozvolili gospodinu Šešelju da kaže, to je pitanje metoda, uvođenja metoda pritisaka na poslanike i na odbornike. Pa, on je rekao, nisam ja rekao, da je vrbovan od strane SNS-a jedan od odbornika u Žitorađi, a da su ga oni vratili time što su poslali četničku trojku...

(Predsednik: Hajdemo na Poslaničku grupu Dosta je bilo. Samo o njima govorimo sad.)

Evo, i završiću onda. To jeste model koji se sada modernizovao i koji se od 2012. godine nastavio i pre svega bio usmeren ka odbornicima Demokratske stranke, koji su bili šikanirani i gde se na silu menjala struktura lokalnih vlasti u mnogim odborima.

Mislim da je važno da zajedno radimo na tome da nema te vrste nasilja i tih različitih aršina, da budete jednaki ne samo prema svim šefovima

poslaničkih grupa, nego prema svim poslanicima. Evo, kažem, nikada od mene niste mogli da čujete nijednu uvredljivu reč, niti ćete je čuti, ali ću govoriti o nekim principima za koje zajedno ovde moramo da se borimo, vi prvi, kao predsedavajući, ali i svi mi poslanici, a to je da nikada neću ulaziti u privatne živote pojedinaca, da se nikada neću baviti njihovom decom, da nikada neću govoriti o njihovoj porodičnoj situaciji i optuživati ih za bilo šta, što rade na ovakav način, sem jedne korektne političke borbe i političkog sučeljavanja mišljenja.

Mislim da je zbog toga vaša odgovornost prema svima nama da održite takvu atmosferu u Skupštini. Ja vas pozivam da imate dovoljno strpljenja za tako nešto. A znam da boli kada vaš kolega iz poslaničkog kluba, koji sada ulazi, reklamira Poslovnik i kaže vam isto ovo što sam vam ja rekao – da ste prekršili Poslovnik time što ste dozvolili šefovima poslaničkih klubova SRS-a, SNS-a i Dveri da izađu van teme ove tačke dnevnog reda. Hvala.

PREDSEDNIK: Da li je ovo bio govor ili povreda Poslovnika?

Nisam imala potpredsednike, nisam se na vreme premestila dole, vrlo rado bih vam odgovorila. Mislim da imam osnova.

Od šefova poslaničkih grupa... Reč ima Marijan Rističević.

MARIJAN RISTIČEVIĆ: Zahvaljujem. Dame i gospodo narodni poslanici, ja ću podržati da se poslaničkoj grupi koja je predložila ovu odluku vrati mesto u odborima koje im pripada. Bez obzira na to šta ja mislio o gospodinu „Rasuloviću“, red je da, dok imaju poslanički klub, ta mesta pripadnu njima. To je model ponašanja i dosada bio i nikada se ovoliko o ovome nije diskutovalo. Verovatno neki pokušavaju da dosegnu onih 18 časova. Pa evo da i ja svojom diskusijom dam doprinos da oni sa nekoliko desetina svojih pristalica napolju to i dočekaju.

Mislim da je u redu da se svim poslaničkim grupama koje su obrazovane vrate sva mesta u odboru koja im pripadaju.

S tim u vezi apelujem na poslaničku grupu koja je izašla da bi izbegla okršaj sa nekim studentkinjama babama, da i oni predlože, s obzirom na to da sam predsednik Odbora za poljoprivredu, člana za upražnjeno mesto i da iskoriste priliku koju je iskoristila poslanička grupa koja je predložila ovu odluku.

S tim u vezi, apelujem na kolege da ubuduće na nekim narednim sednicama ovo ne bude predmet nikakvog spora, jer je ovo čista tehnika, čista matematika. A o poštenju o kome je govorio prethodni kolega govori činjenica da je njegova partija u Indiji sa pet prebega mene smenila u zgradi Uprave vodovoda. Hvala.

PREDSEDNIK: Hvala.

Nema više prijavljenih.

Zaključujem jedinstveni pretres o Predlogu odluke.

Pošto smo obavili jedinstveni pretres, Narodna skupština će u danu za glasanje odlučivati o Predlogu odluke.

Upravo su me iz kabineta obavestili da nismo više u prenosu. Mislim da je teniski meč Novaka Đokovića u toku. To mi nisu napisali, ali pretpostavljam.

Prelazimo na 14. tačku dnevnog reda – PREDLOG ODLUKE O IZMENI ODLUKE O UTVRĐIVANJU SASTAVA STALNIH DELEGACIJA NARODNE SKUPŠTINE REPUBLIKE SRBIJE U MEĐUNARODNIM PARLAMENTARNIM INSTITUCIJAMA.

Molim poslaničke grupe, ukoliko to već nisu učinile, da odmah podnesu prijave za reč, sa redosledom narodnih poslanika.

Saglasno članu 192. stav 3. Poslovnika Narodne skupštine, otvaram jedinstveni pretres o Predlogu odluke.

Predlog odluke sam podnela ja, na predlog šefa Poslaničke grupe Dosta je bilo.

Otvaram pretres.

Da li neko želi reč povodom ove tačke dnevnog reda? Znači, izmena jednog člana delegacije Parlamentarne skupštine Saveta Evrope.

Zaključujem jedinstveni pretres o Predlogu odluke.

Pošto smo obavili jedinstveni pretres, Narodna skupština će u danu za glasanje odlučivati o Predlogu odluke, u celini.

Prelazimo na 15. tačku dnevnog reda – PREDLOG ODLUKE O IZMENAMA ODLUKE O IZBORU ČLANOVA I ZAMENIKA ČLANOVA ODBORA NARODNE SKUPŠTINE REPUBLIKE SRBIJE, koji je podnela Poslanička grupa LDP – LSV – SDA Sandžaka.

Molim poslaničke grupe, ukoliko to već nisu učinile, da odmah podnesu prijave za reč sa redosledom narodnih poslanika.

Saglasno članu 192. stav 3. Poslovnika Narodne skupštine, otvaram jedinstveni pretres o Predlogu odluke.

Čedomir Jovanović nije tu.

Da li neko želi reč povodom ove tačke dnevnog reda?

Zaključujem jedinstveni pretres o Predlogu odluke.

Pošto smo obavili jedinstveni pretres, Narodna skupština će u danu za glasanje odlučivati o Predlogu odluke, u celini.

Prelazimo na 16. tačku dnevnog reda – PREDLOG ODLUKE O PRESTANKU FUNKCIJE ZAŠTITNIKA GRAĐANA.

Primili ste Predlog odluke o prestanku funkcije Zaštitnika građana Saše Jankovića, koji je utvrdio Odbor za ustavna pitanja i zakonodavstvo.

Podsećam vas da je članom 15. stav 1. Zakona o Zaštitniku građana utvrđeno da u slučaju ostavke Zaštitnika građana Narodna skupština bez rasprave donosi odluku kojom konstatuje da su se stekli uslovi za prestanak funkcije.

Polazeći od toga, Narodna skupština će u danu za glasanje odlučivati o Predlogu odluke, u celini.

Poštovani narodni poslanici, s obzirom na to da je Narodna skupština završila raspravu o svim tačkama dnevnog reda ove sednice, saglasno članu 87. stav 5. Poslovnika Narodne skupštine određujem 21. april 2017. godine, sa početkom u 9.30 časova, kao dan za glasanje o tačkama dnevnog reda Prve sednice Prvog redovnog zasedanja Narodne skupštine Republike Srbije u 2017. godini. Hvala.

(Sednica je prekinuta u 17.20 časova.)